דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

קיוסקים

יום שני, י"ט בכסלו תשמ"ט, 28 בנובמבר 1988 ● גליון 19581

היום 12 עמודים ● המחיר 1.40 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.22 ש"ח

היום בדבר

● המערך הולך לאופוזיציה / יצחק בדנר
● מיהו המורה הטוב / יעל פישביין
● אסור לעזור לחקלאות / דויד מושיוב
● האינתיפאדה וערביי ישראל / יצחק מרידור ומוחמד חליליה
● 300 ש"ח לחודש / דני צדקוני
● בורסה וכלכלה (עמ' 4־3), עכשיו (10), ספורט (11), בידור (12)

מזג האויר

הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 8־17, רמת־הגולן: 8־15, צפת: 6־15, חיפה: 14־21, טבריה: 10־23, נצרת: 9־19, עפולה 10־22, שומרון: 9־19, תל־אביב: 13־21, לוד: 10־22, ירדנה: 10־24, באר־שבע: 9־25, עזה: 13־22, אילת: 10־26.

שרי הליכוד מתכנסים לסכם ההצעות למערך; שמיר עשוי להיפגש עם פרס ורבין עוד היום

יו"ר דגל תורה הודיע: מסתלקים מן המו"מ על ממשלה צרה ● שרים במערך: תיווך הדתיים בין המערך לליכוד – מיותר

מאת עליזה ולך,
סופרת „דבר" לענייני מפלגות

בתום הדיון בפורום שרי הליכוד עשוי ראש הממשלה, יצחק שמיר, להזמין היום את שמעון פרס ויצחק רבין ולהציע להם לחזור להידברות על הקמת ממשלה צרה.

הדיון על שתי האפשרויות העומדות בפני הליכוד – ממשלה צרה מול ממשלה רחבה בהשתתפות המערך – נפתח בפורום שרי הליכוד תספחיהם אתמול. האוכרה לגולדה מאיר אילצה את שרי הליכוד להפסיק לפני שהספיקו כל השרים להביע את דעתם.

מקרב שרי הליכוד השוללים נחרצות ממשלה שהמערך שותף בה הספיק להתבטא אתמול רק אריאל שרון. מיכאל דקל, מקורבו של שמיר, הביע אף הוא דעה השוללת ממשלה רחבה. לעומתם, התבטאו השרים קצב, שריד ופת וכן סגן־השר רוני מילוא בחיוב לגבי הקמת ממשלה רחבה. השר חיים קורפו לא הביע דעה נחרצת לכאן או לכאן. היום ישמיעו את דעתם השרים ארנס, מודעי ולוי וראש הממשלה יסכם את הדיון. מבין שלושת הבכירים, ארנס מצדד בממשלה שהמערך שותף בה, מודעי שולל אותה ואין שום הודעות שלוי יצטרף אל השוללים.

קואליציה של 61 ח"כים

עמדת שמיר, החוזר ומדגיש את רצונו בממשלה רחבה, עשויה להתחזק בעקבות העמדה שנקטה אתמול סיעת „דגל התורה". יו"ר סיעת „דגל התורה", ח"כ אברהם רביץ, הודיע אתמול כי סיעתו „החליטה לתמוך אך ורק בממשלה רחבה ולפרוש מהמשא־ומתן להקמת ממשלה צרה". בין הנימוקים שביטא ח"כ רביץ ביצבצה גם האיבה ל„אגודת ישראל", שכן הוא ציין את המו"מ המביש סביב קבלת התחייבות ל„סגן־שר אוצר, יו"ר ועדת הכספים וראשות מפעל הפיס", כולן תביעות של „אגודת ישראל". עם זאת, לא הסתיר ח"כ רביץ גם את מורת־רוחו מעמדת המפד"ל, המתייחסת אל משרד הדתות, שהוא היה מעוניין בו, כאל „נחלתה הפרטית".

ח"כ יצחק פרץ, מנהיג ש"ס, אמר בעקבות צעדה של בעלת־הברית של מפלגתו, כי „בשלב זה הוא אינו מוכן להגיב". לדבריו, לא סיכמו ש"ס ו„דגל התורה" על בלוק טכני, אלא רק על תיאום עמדות פרלמנטאריות.

הסתלקותה של „דגל התורה" מתמיכה בממשלה צרה מותירה את הקואליציה הצרה של הליכוד עם 63 ח"כים. אלא ששמיר אינו מעוניין גם בהשתתפותה של „מולדת" בקואליציה, בגלל רעיון הטראנספר, ולפיכך ממשלה צרה בראשותו תישען על 61 ח"כים, בתנאי, כמובן, שקודם לכן יעבור חוק „מיהו יהודי" בכנסת.

בראיון ב„מבט" אמש הוכן כאילו מנהיג ש"ס, השר יצחק פרץ, נוטל חלק בתיווך בין המערך לליכוד. בירור שעשה „דבר" העלה, שעד כה לא השתתף השר פרץ במאמץ, אך הודיע שאם יתבקש לעשותו, יעזור. לעומת זאת, מנסה מנכ"ל משרד

(המשך בעמוד 2)

נדחתה בחירת יו"ר סיעת המערך

מאת שלמה גינוסר,
ועליזה ולך, סופרי „דבר"

בחירות לתפקיד יו"ר סיעת המערך בכנסת לא יתקיימו היום ויידחו למועד מאוחר יותר. יו"ר מפלגת העבודה שר האוצר שמעון פרס פעל אתמול לדחיית ההצבעה החשאית בסיעה, שאמורה היתה להכריע בין משה שחל לבין רפי אדרי לתפקיד יו"ר הסיעה. לפי שעה לא נקבע מועד לבחירות בסיעה.

פרס וברעם פנו אל שני המתמודדים שחל ואדרי שידחו הבחירה. הנימוק היה שכל עוד לא ברור אם המערך הולך לאופוזיציה אין טעם לקיים הבחירות ליו"ר הסיעה ורצוי להצמידן לבחירות בעלי תפקידים נוספים בכנסת.

מליאת הכנסת תתכנס היום אחר הצהריים לישיבת־עבודה רגילה ותקיים דיון במסקנות ועדת החקירה הפרלמנטרית לענין תאונות הדרכים. קודם לכן יוגש דו"ח הוועדה לידי ראש הממשלה יצחק שמיר. גם „הוועדה המסדרת", המורכבת מנציגי כל הסיעות בכנסת (פרט לסיעה הדמוקרטית של ח"כ דראושה) תתכנס היום לפני

(המשך בעמוד 2)

חוסיין: „ארה"ב נתנה מכה למתונים"

יו"ר אש"ף יאסר ערפאת בפגישתו אתמול ברבת עמון עם חוסיין מלך ירדן, בה נדונה בין השאר ההחלטה האמריקאית שלא להעניק אשרה לערפאת (צילום: אי.פי.)

הליגה הערבית: יש לנו רוב להעתקת דיוני העצרת לז'נווה

מצרים, ירדן ואש"ף מובילים היוזמה חסרת התקדים שלקבלתה נדרש רק רוב פשוט בעצרת ● ברה"מ ומדינות במערב אירופה מגנות ההחלטה ● רייגן: מתן אשרה היה משדר אותות מוטעים

מאת דן אבידן,
סופר „דבר" לענייני ערבים

אש"ף ומדינות ערב פתחו במאמץ משותף להביא להעתקת הדיון בעצרת האו"ם בנושא הפלסטיני ב־1 בדצמבר ממשכן האומות המאוחדות בניו־יורק למושב האו"ם בז'נווה כדי לאפשר לערפאת לנאום בפני המתכנסים. נציג הליגה הערבית באו"ם קלוביס מאקסוד אמר, כי להערכתו יש להצעה מספיק תומכים בקרב חברות העצרת.

מקורות דיפלומטיים ערביים אמרו אתמול, כי יוזמה זו מתואמת עם המדינות האיסלאמיות והבלתי מזדהות החברות באו"ם. מאקסוד אמר, כי אפשר יהיה לשכנע גם את האירופים בטעות ההחלטה האמריקאית שלא לתת אשרה ליאסר ערפאת. יצויין, כי כדי להעתיק את הדיונים בנושא הפלסטיני לז'נווה דרוש רוב פשוט מקרב 159 חברות העצרת, שיאשרו את ההצעה, חסרת התקדים. מאקסוד אמר, כי כבר החלו המגעים להעתקת הדיונים. אחת האפשרויות היא, שהעצרת תידחה לסוף דצמבר או לתחילת ינואר, ואילו האפשרות השנייה היא, שדיוני העצרת ייפסקו לכמה ימים, יעברו לז'נווה לדון בנושא הפלסטיני, ואחר כך יחזרו לניו יורק.

השושבינות של היוזמה הן ירדן ומצרים. אתמול, לאחר פגישתו הראשונה עם ערפאת שביקר ברבת עמון, טלפן המלך חוסיין לנשיא

(המשך בעמוד 2)

מאת דליה רזאל והרעון קרן,
סופרי „דבר"
וכתבי סוכנויות הידיעות

וושינגטון (מיוחד לדבר) – החלטתו של שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ לדחות את בקשת מנהיג אש"ף יאסר ערפאת לקבל אשרת כניסה לארה"ב הפתיעה רבים בארגון האו"ם בניו־יורק ובקהילה הבין־לאומית, וגינויים להחלטה הגיעו ממדינות מערב־אירופה כמו צרפת ואיטליה וכן מצידה של ברה"מ.

ברה"מ הודיעה, כי ההחלטה האמריקאית סותרת את האמנה בין ארה"ב לאו"ם. ממשלת צרפת פנתה אתמול לארה"ב בבקשה „לשקול מחדש את החלטתה". בהודעה נאמר, כי „יהיה זה נורמלי לפי ההסכם בין ארה"ב לאו"ם לתת לערפאת לנאום בעצרת האו"ם במיוחד לאור העמדות שביטאה המועצה הלאומית הפלסטינית".

משרד החוץ האיטלקי זימן אתמול את מיופה הכוח האמריקאי ברומא וביקש ממנו הבהרות על „המניעים הפוליטיים והחוקיים" להחלטה האמריקאית. הממשלה האיטלקית הביעה את תדהמתה מההחלטה וציינה, כי המועצה הפלשתינית קיבלה את החלטות האו"ם. גם משרד החוץ השוודי גינה את

(המשך בעמוד 2)

תדהמה במשרד החוץ בעקבות נסיעת המנכ"ל טמיר למוסקווה

מאת יקיר צור, סופר המדיני של „דבר"

במשרד החוץ ובלשכת ראש הממשלה בירושלים הביעו אתמול פליאה רבה נוכח נסיעתו המפתיעה של מנכ"ל משרד החוץ, אברהם טמיר, למוסקווה. טמיר יצא אתמול ללא הודעה מוקדמת „לביקור" בן 36 שעות אצל המשלחת הקונסולרית הישראלית. נסיעתו אורגנה ללא ידיעתם וללא אישורם של שר החוץ וראש הממשלה.

מלשכת מנכ"ל משרד החוץ נמסר אתמול כי המנכ"ל הגיע למסקנה שנוצר הצורך לבדוק את תנאי עבודת הקבוצה הקונסולרית. לטמיר לא צפויים מפגשים מדיניים והאירוע המרכזי בו הוא אמור להשתתף יהיה ארוחת ערב שיקיים לכבודו השגריר ההולנדי, שהוא הפטרון של המשלחת הקונסולרית הישראלית במוסקווה.

הידיעה על נסיעתו של טמיר למוסקווה התקבלה בלשכת שר החוץ בתדהמה גמורה. טמיר יצא ביום ה' שעבר מהארץ לכתובת בלתי ידועה באירופה. ידיעות שפורסמו לאחר צאתו, רמזו שפניו מועדות ליבשת אפריקה, למוזמביק ולזאיר. אתמול בשעות הצהריים התקשר טמיר מבירת הולנד, האג, למשרד החוץ בירושלים והודיע שהוא יוצא למוסקווה.

במשרד החוץ ובלשכת ראש הממשלה בירושלים הביעו אתמול תמיהה על נסיעת טמיר. חוגים במשרד החוץ אמרו אתמול כי טמיר „הגזים" הפעם. לדבריהם מזה חודשים שהוא במעט ואינו נמצא במשרד ובשבועיים האחרונים שבהם כל צמרת משרד החוץ כרעה תחת הנטל בעקבות ועידת אלג'יר, העדיף טמיר לטייל באירופה ולערוך מסיבת סיום.

זהו ביקור ראשון של דיפלומט ישראלי רם דרג במוסקווה מזה 21 שנה. במשרד החוץ אמרו שביקור מסוג זה מן הראוי היה להכין בצורה הולמת יותר.

ביה"ד הוציא צו מניעה לעובדי הרכבת

מאת יוסף מיכלסקי,
סופר „דבר"

שופט בית־הדין לעבודה בת"א הוציא אתמול צו מניעה – לבקשת רשות הנמלים והנהלת הרכבת – האוסר על עובדי הרכבת להשבית היום את תנועת רכבות המשא והנוסעים. השופט חייב את כל הצדדים לשאת ולתת לזירוז תהליכי העברת עובדי הרכבת ממעמד עובדי מדינה למעמד עובדי רשות הנמלים.

עובדי הרכבת עמדו להשבית מהבוקר את תנועת רכבות המשא והנוסעים. הם תובעים לצרפם כעובדי רשות הנמלים בעקבות החוק שאישר איחוד הרכבת עם הרשות במחצית אוגוסט השנה.

הנהלת הרכבת פנתה אמש לבית־הדין לעבודה בתל־אביב בבקשה שיוציא צו מניעה למניעת השביתה.

דובר רשות הנמלים יאיר בר־משיח, אמר כי בהתאם לחוק עובדי הרכבת הם עובדי מדינה כל עוד לא צורפו לרשות הנמלים. לדבריו על משרד האוצר, רשות הנמלים וההסתדרות, להגיע להסכם על תהליך העברתם של עובדי הרכבת לרשות.

בר משיח הוסיף שהחוק קובע תקופת מעבר של שנה עד לצרוף סופי של עובדי הרכבת לרשות הנמלים.

נציג ועד עובדי הרכבת חיים כהן מסר לסופר „דבר" שבשבוע שעבר נפגשו ועדי הרכבת עם מ"מ מזכיר עובדי המדינה בהסתדרות ועברו הצעת טיוטה נגדית לזו שהציעה רשות הנמלים. העובדים מבקשים להתגבר על הסחבת כי לא יתכן ששלושה חודשים אחרי אישור החוק בכנסת לא יתחיל המו"מ המעשי בענין זה, אמר כהן.

תקציב ההסתדרות ל־89 – 198 מיליון ש"ח

עובדי מוסדות ההסתדרות יוותרו על אחוז משכרם למען מפוטרים ממשק העובדים

קיסר: המנגנון ההסתדרותי יקוצץ ב־3 אחוזים

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

עובדי הוועד הפועל של ההסתדרות וכן העובדים במועצות הפועלים ויתר המוסדות המתוקצבים של ההסתדרות, יידרשו להפריש אחוז אחד משכרם השנתי לקרן מיוחדת לעזרת מפוטרים ממפעלי המשק ההסתדרותי.

זאת מסר אתמול מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, בישיבת הוועדה המרכזת שדנה בתקציב ההסתדרות לשנת 89' בסך 198 מיליון ש"ח, לעומת 162 מיליון ש"ח בשנה הנוכחית (גידול של 22 אחוז).

קיסר הודיע שיבוצע קיצוץ בהיקף המועסקים במוסדות ההסתדרות, לרבות מועצות הפועלים, בשיעור של 3 עד 5 אחוזים; במועצות הפועלים יאוחדו תפקידים שונים, כגון תפקידים של רכזי תרבות ורכזי שכונות ויאוחדו מועצות פועלים בישובים קטנים עם מועצות פועלים גדולות השוכנות בסמוך; יצומצמו הפרסומים בכתב וכן ייאסר על עשיית גרעונות ביחידות הוועד הפועל ובגופים הנלווים כמו רשת „עמל" וקבוצת „הפועל".

גזבר ההסתדרות, ארתור ישראלוביץ, ציין שהגזברות מאשרת לגופים ההסתדרותיים תקציב לביצוע פרוייקטים שונים, רק אם שוכנעה שהקפידו לבדוק הצעות מחירים מספקים. הוא הוסיף, שהגזברות סייעה להקמת הקרן לעובדים מפוטרים באמצעות תמיכה כספית, שבחלקה ממומנה בידי קרן הקשורה ב„משען".

רבים מהמשתתפים בדיון קראו „לצמצם מנגנונים ולבטל כפילויות". עליזה תמיר, יו"ר המחלקה לעובדת השכירה, דרשה „לוותר על כמה פונקציות ולהפנות משאבים להצלת מפעלים ולחיפוש עבודה למובטלים". יעקב שי, יו"ר האגף לצעירים, נוער וספורט, הזהיר שההסתדרות נוקטת „מהלך התאבדות" כשהיא מאפשרת לאנשים לכהן זמן רב מדי בתפקידיהם באיגודים המקצועיים ובמשק העובדים. הוא קרא להדריך את פתרון בעיית

(המשך בעמוד 2)

השריפה החלה כאן?

שרת הבריאות בוחנת את לוח החשמל החרוך בחדר הכביסה של בית־החולים הדסה, שם כנראה היה מוקד השריפה (צילום: יצחק הררי) ראה ידיעה בעמ' 3

ברק דיווח על הורדת האלימות אך שרון דרש: חיסול הטרור

מאת יקיר צור,
סופר המדיני של „דבר"

העימותים המילוליים בין שר הבטחון, יצחק רבין לשר המסחר והתעשייה, אריאל שרון, סביב נושא הבטחון בשטחים, הפכו בישיבות הממשלה האחרונות לעניין שבשגרה.

אתמול היו אלו דבריו של סגן הרמטכ"ל, אלוף אהוד ברק, אשר אמר לשרים כי צה"ל יודע את המשימה העומדת בפניו, הורדת רמת האלימות בשטחים, ובדבריו „עדיין לא השגנו זאת".

„אני לא זוכר שהיתה החלטת ממשלה על הורדת האלימות. חשבתי שניתנה הוראה לחסל את הטרור", אמר בתגובה השר שרון.

רבין: „האם אתה מתכוון להוראות שניתנו לחסל את הטרור בלבנון?"

שרון: „אני מבקש מראש הממשלה שלא להשיב על קריאת ביניים פרובוקטיבית זאת".

שמיר: „אז אל תשיב".

מלבד תקרית קצרה זו עברה ישיבת הממשלה בשקט יחסי. גורמי הבטחון דיווחו לשרים על המצב בשטחים ובלבנון. ביו"ש ועזה היתה השבוע ירידה במספר ההתקהלויות וחסימת הכבישים ועליה במספר זריקות האבנים והפרות סדר אחרות. לדברי גורמי הבטחון, מרבית זורקי האבנים הם ילדים.

גורמי הבטחון סקרו את המצב בלבנון, אמרו כי קיים תהליך מתמשך של התחזקות גורמי הטרור למיניהם וכי בתקופה האחרונה חל גידול במספר ניסיונות החדירה שסוכלו, של ארגוני הטרור למיניהם, „פתח", „חזבאללה" ואחרים. גורמי הבטחון הכחישו את הידיעה שפורסמה באמצעי התקשורת, לפיה הורה „פתח" לאנשיו לא לצאת לפיגועים בישראל.

„סוף־סוף אוכל להתחתן" אומר המציל מטבריה שזכה במיליון ש"ח בטוטו

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בכנרת

טבריני, בן 28, שפוטר באחרונה מעבודתו כמציל באחד מחופי הכנרת, זכה בסוף השבוע בפרס הראשון בטוטו ושילשל לכיסו כמיליון ש"ח טבין ותקילין. הצעיר שסירב להזדהות בשמו, מילא ביום ה' טופס ספורטוטו במרכז בטבריה ושילם עליו 18 ש"ח בלבד.

לדבריו, עקב בשבת אחרי שידור הרדיו ממגרשי הכדורגל ובסיומו הופתע לגלות כי ניחש נכון את כל 14 המשחקים. הוא מיהר להתקשר למשרדי הטוטו בתל־אביב, שם אמרו לו כי מבדיקת מרבית הטפסים עולה שרק אדם אחד ניחש את כל התוצאות. „ידעתי שזה אני", אמר אתמול הצעיר.

הוא סיפר כי גם חברתו הצעירה ממנו פוטרה באחרונה מעבודתה כפקידת קבלה באחד מבתי המלון בעיר, וכתוצאה מכך התקשו השניים לממש את חלומם להתחתן. „עכשיו אוכל סוף־סוף להתחתן בשקט", אמר הצעיר והוסיף כי הוא מתכוון לרכוש מכונית חדשה ולסייע בשיקומה הכלכלי של משפחתו.

טייסי „אל־על" מאיימים לתבוע לדין את הסמנכ"ל לכוח־אדם

הברפלד דוחה דרישת ההנהלה לפטר שני נציגי עובדים על חלקם בשביתה

מאת אריה ארד,
סופר „דבר"

אמש חזר והזהיר ראש האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים הברפלד את דרישת ראשי „אל־על" לפטר שניים מחברי נציגות העובדים בעקבות שביתת הפתע בת שלוש השעות לפני שבוע. הברפלד הוקיע את כינוס החירום של ההנהלה שהתקיים בשבת על־ידי מ"מ המנכ"ל עמוס אמיר.

בתוך כך מאיימים הטייסים לתבוע לדין את הסמנכ"ל לכוח אדם, יונה גושתן, שחזר והאשים אותם בחוזר שפרסם אתמול לאחר שכמה מהם נפלו למשכב בשבוע שעבר משפעת.

מנכ"ל „אל־על" רפי הר לב חזר אתמול לפנות בוקר מביקור של שישה ימים בתחנות החברה בארה"ב ובאירופה וכינס מייד ישיבת הערכות. בפגישה שקיים עם הברפלד היו חילופי דברים קשים ביותר, ובשלב מסויים הציע הברפלד

(המשך בעמוד 2)

עיקרון תחילה

● כינוס פיסגה ערבית – בדיוני ערפאת־חוסיין/עמ' 2
● תקריות בעזה: 24 נפצעו/עמ' 2
● שתי ועדות יחקרו נסיבות השריפה בבי"ח הדסה/עמ' 3
● מאה אלף מובטלים/עמ' 3
● אזהרה מגל של חולי איידס/עמ' 6
● מכשיר נייד לריסוק אבני כליות – תפעיל קופת־חולים/עמ' 6

לקראת העצרת מחר:

אישי ציבור מצטרפים למחאה נגד פטור משירות בצה"ל

מאת סופר „דבר"

מתרחב ציבור המוחים נגד פטור משירות בצה"ל.

אל 60 חותמי העצומה, אלופים וקצינים בכירים במילואים וכן אישי ציבור מכל קצות הקשת הפוליטית, הצטרפו אתמול 50 חותמים נוספים, ביניהם אנשי ישיבות ההסדר ובני עקיבא, הקוראים נגד חלוקת עומס בלתי צודקת.

מחר ב־6.30 בערב תתקיים עצרת מחאה בכיכר מלכי ישראל. בעצרת ידברו חיים גורי, חיים חפר, הרמטכ"לים לשעבר צבי צור ורפאל איתן ומפגינים נגד ההשתמטות מקרב אנשי ישיבות ההסדר.

היום מתפרסמת בעיתונות הכתובה העצומה הקוראת נגד העמקת השתמטות החרדים. במטה ההתארגנות נגד פטור משירות בצה"ל מתקבלות קריאות רבות של הזדהות מאזרחים בכל רחבי הארץ.

מבצע לאיסוף מיליון חתימות נגד יוזמת התיקון ל„מי־יהודי"

מיליון חתימות של אזרחים ישראלים בתוך כשבוע, נגד קבלת החוק „מיהו יהודי" – היא מטרת „הפורום הישראלי", שפנה ביוזמה זו אל עשרות ארגונים וגופים התנדבותיים בישראל. המבצע מתחיל הבוקר.

ארגונים רבים, ביניהם – נעמ"ת, תנועות נוער, סטודנטים ועוד, כבר נענו ליוזמת הפורום הישראלי, ובימים הקרובים צפויה הצטרפותם של ארגונים נוספים.

הפגנת נשים מחו"ל

(ע) – מאות נשים מ־23 מדינות שהגיעו לכינוס הבין־לאומי הראשון בישראל של נשים יהודיות, הנפתח היום בירושלים, יפגינו היום מול משרד ראש הממשלה בבירה.

בפגישה עם ראש הממשלה

ראשי יהדות ארה"ב: התנגדות חד־משמעית ל„מיהו יהודי"

מאת יקיר צור, סופר המדיני של „דבר"

משלחת של ראשי יהדות ארה"ב, בראשותו של יו"ר ועידת הנשיאים מוריס אברם ובהשתתפות היו"ר המייסד של חבר הנאמנים של המגבית היהודית, מקס פישר, מנכ"ל ועידת הנשיאים, מלקולם הונליין ונשיא איפאק, בוב אשר, נפגשו אתמול עם ראש הממשלה, יצחק שמיר, לדיון בנושא שינוי חוק „מיהו יהודי".

ראשי המשלחת הביעו בפני ראש הממשלה את התנגדותם החד משמעית לשינוי החוק ואת דאגתם וחרדתם נוכח ההשלכות הצפויות על יחסי ישראל והקהילה היהודית בארה"ב ועם הממשל האמריקאי, אם ישונה החוק.

חברי המשלחת נפגשו אתמול עם הרב אברהם רביץ מ„דגל התורה" והיום יפגשו עם שר החוץ שמעון פרס ואישים נוספים, ביניהם נציגי המפלגות החרדיות. חברי המשלחת אמורים להיפגש גם עם הרב יצחק פרץ ועם המנהיג הרוחני של ש"ס, הרב עובדיה יוסף.

היום תגיע ארצה משלחת מחאה נוספת ובה 27 איש, ראשי הארגונים היהודים בכל רחבי ארה"ב, למחות ולהשפיע כנגד הכוונה לשנות את חוק „מיהו יהודי". בראש המשלחת עומד הרב דניאל סיים, סמנכ"ל התאחדות בתי הכנסת בארה"ב, המשמש גם כסגנו של הרב אלכסנדר שינדלר.

שבחים לשולץ מירושלים

מאת יקיר צור, סופר המדיני של „דבר"

החלטתו של מזכיר המדינה האמריקאי, ג'ורג' שולץ, שלא לאשר את כניסתו של יאסר ערפאת לארה"ב, התקבלה בירושלים בסיפוק רב.

ראש הממשלה יצחק שמיר חלק בישיבת שרי הליכוד שבחים לשולץ ואמר כי „זו היתה החלטה אמיצה ולא קלה, שיש לה משמעות מדינית רבה מאוד". שר החוץ שמעון פרס שלח לשולץ מברק ברכה.

חוגים מדיניים בירושלים מעריכים כי נוכח כשלונו להופיע בעצרת האו"ם בניו־יורק, ינסה ערפאת למצוא בימה בין־לאומית. אחת האפשרויות העומדות בפניו היא כינוס של מועצת הבטחון או אפילו של עצרת האו"ם בז'נווה.

ישראל בעשיריה הפותחת באולימפיאדת השחמט

מאת אהרון אחרס

נבחרת הגברים בשחמט של ישראל העפילה לעשיריה הראשונה באולימפיאדה ה־28 הנערכת בסאלוניקי שביוון לאחר שמשחקה עם הנבחרת ההונגרית עתיד להסתיים בתיקו 2:2.

ריבליס עומד על סף זכיה, גרינפלד ושיוונלר סיימו בתיקו ואילו מנור, שהצטיין במשחקיו האחרונים, נוצח.

הנבחרת צברה 31 נקודות והיא מרוחקת בשתי נקודות בלבד מהמקום השני.

נבחרת ברה"מ הבטיחה לעצמה את תואר האליפות, לאחר שגברה על בולגריה 1:3. היא ניצלה את התיקו של אנגליה עם נבחרת המפתיעה של פיליפינים. לברה"מ 37 נקודות, לפני אנגליה 33. על־פי התחזיות לישראל צפוי מפגש מעניין בסיבוב האחרון מול הדב הרוסי.

נבחרת הנשים התאוששה מהפסדיה האחרונים כשהביסה את פורטוגל 3:0. קריסטול, גלאז ופודרז'נסקיה העניקו את הנקודות. ניצחון זה החזיר את ישראל למחצית העליונה של הטבלה.

המאבק על הבכורה החריף במידה ניכרת לאחר שברה"מ, שעדיין לא התאוששה מעריקתה של שחקנית הלוח השני, גברה בקושי רב על קובה בתוצאה 2:1. יריבתה לצמרת, הונגריה, השווה את מספר הנקודות כשגברה על ארה"ב 2.5:0.5.

הסיבוב האחרון של האולימפיאדה יתקיים מחר ואז יוכרע תואר האליפות.

חוסיין וערפאת דנו בכינוס פסגה ערבית שתזרז פתרון לפלשתינים

מאת הן אבידן, כתבי „דבר" לענייני ערבים

יאסר ערפאת יצא אמש את ירדן לאחר ביקור בן יממה במדינה זו. במהלך שהותו בירדן נערך ערפאת לשתי פגישות עם המלך חוסיין, שבמהלכן דנו שני המנהיגים ביוזמה לכינוס ועידה בין־לאומית לענייני המזרח התיכון.

מקור ירדני מוסמך אמר, שחוסיין וערפאת הסכימו לתאם עמדות ומאמצים לכינוס קידום הבעיה הפלשתינית. כמו כן מסר המקור, ששני המנהיגים דנו באפשרויות לגבש פעילות דיפלומטית בזירה הבין־לאומית להכרת העמדות הקונסטרוקטיביות, שאימץ אש"ף במהלך המועצה הפלשתינית האחרונה.

מוחמד מלחם, חבר הוועד הפועל של אש"ף, אמר שהשניים דנו גם באפשרות לכנס ועידת פסגה ערבית, שתעניק גיבוי להסדר הסכסוך על בסיס קיומן של שתי מדינות מערבה לנהר הירדן, ושתלחץ למען זירוז היוזמה לכינוס ועידה בין־לאומית.

במישור אחר אישר אתמול הפרלמנט המצרי את הכרת ממשלת מצרים במדינה הפלשתינית. בהודעה, שהקריא יו"ר הפרלמנט רפעת מחגוב ושאושרה פה־אחד, נאמר שחברי הפרלמנט מביעים תמיכה במנהיגי האינתיפאדה ומאחלים להם הצלחה במאבקם למען שחרור השטחים מעול הכיבוש הישראלי. כן קראה ההודעה לכל הפרלמנטים בעולם להכיר במדינה הפלשתינית ולתמוך בכינוס ועידה בין־לאומית על בסיס תוכנית החלוקה מ־1947 וההחלטות 242 ו־338, שבה ישתתפו כל הצדדים הנוגעים לסכסוך ובכללם אש"ף.

נשיא עיראק סדאם חוסיין שיבח בתוך כך את ההכרה המאסיבית שלה זכתה המדינה הפלשתינית מצד מדינות רבות בעולם. הוא שיבח בעיקר את העובדה, שהנשיא מובארק לא נרתע מלהכיר במדינה הפלשתינית חרף המגבלות שכופה עליו הסכם השלום הישראלי־מצרי. סדאם חוסיין, אמר, שזו היא חובתה של כל מדינה ערבית לסייע בשחרור פלשתין.

נכשל נסיון „בגד עור" לפעול בניהול עצמי של העובדים

מאת יצחק מרידור, כתב „דבר" בעמק

מפעל „בגד עור" במגדל העמק ייסגר, לאחר שאמש התפטר יו"ר ועד העובדים שניסה להפעיל את המפעל בניהול קואופרטיבי של העובדים. מזכיר האיגוד המקצועי של מועצת מגדל העמק, משה מלח אמר אמש: „נסתם הגולל על חלום פתיחתו מחדש של המפעל בניהולם העצמי של העובדים".

חיים ארבע, יו"ר ועד עובדי „בגד עור", הסגור מזה חודשים רבים, האיש שעמד בראש צוות העובדים שניסה להגשים את התכנית שהותוותה על ידי האגף לדמוקרטיה תעשייתית בוועד הפועל, ולפתוח מחדש את המפעל, בניהול קואופרטיבי של העובדים, שקיבלו לידיהם את נכסי „בגד עור" תמורת שקל אחד, התפטר אמש מתפקידו ואיתו חברי הוועד האחרים. העובדים שהתכנסו אמש לאסיפת חירום, הטילו האשמות כבדות כלפי חיים ארבע וחבריו, ולא קיבלו את התוכנית שהוצעה להם לחדש בינתיים את העבודה בפחות ממחצית העובדים.

ל„פיצוץ" אמש, שמשמעותו סגירתו הסופית של „בגד עור", תרמו גם הידיעות ששימחה פולס, הבעלים הראשון של המפעל, חזר בו מההתחייבות שקיבל על עצמו לשווק את תוצרת „בגד עור" באירופה, שההזמנות הקיימות יספקו עבודה חלקית בלבד, לכל היותר לחודשיים ושהסכום שהוקצב על ידי קונצרן „כלל" כהון חוזר להפעלת המפעל, אינו תואם את המינימום הנדרש.

„כל שנותר לנו" אמרו אמש העובדים המפוטרים „הוא להלחם על פיצויים הוגנים על עשרות שנות עבודה".

מועצת פועלי מגדל העמק תנסה לסייע לעובדים להשיג, הפיצויים האלה.

שרי הליכוד מתכנסים לסכם ההצעות

(המשך מעמוד 1)

הפנים, אריה דרעי, לעודד את הרושם שהוא כן פעיל בתיווך בין הליכוד למערך. אישים המקורבים לגישושים הלא־רשמיים בין הליכוד למערך אמרו אמש ל„דבר", כי אין לדרעי שום תפקיד.

יתר על כן, שרים במערך דחו מכל וכל את האפשרות שמפלגות דתיות יתווכו בין הליכוד ובין מפלגתם. „המערך אינו זקוק לתיווך של המפלגות החרדיות כדי להגיע להבנה בין המערך לליכוד לצורך כינונה של ממשלה רחבה", נאמר ל„דבר". יתר על כן, שרים אלה מוזהרים גם מפני האשליה, שתיווך עשוי להוביל בסופו של דבר להקמת ממשלה צרה של המערך עם המפלגות החרדיות, עכשיו או בפרישה מממשלת ליכוד צרה.

הברירה היחידה של המערך היא בין אופוזיציה ובין ממשלה בראשות הליכוד, ולליכוד ברורים תנאי המינימום שהוגדרו בשיחות איתם, אמר ל„דבר" גורם המקורב ל„צוות ההידברות" מטעם המערך.

בתוך כך העלה אתמול השר עזר ויצמן, כאותו אישים בליכוד, את האפשרות שתוקם ממשלת ליכוד־מערך בלבד. וייצמן אמר אמש ל„דבר", כי גילגל את הרעיון במהלך ישיבת הממשלה, אך התכוון שיגיע לידיעתו של שמיר. על־פי הצעת וייצמן, יכהן שמיר ארבע שנים כראש ממשלה, פרס יהיה ממלא־מקומו ושר החוץ ורבין יהיה שר הביטחון. המסד המרכזי לממשלה כזאת יהיו קווי היסוד ובהם ההתחייבות לשינוי המצב ביו"ש על־פי הסכם קמפ דייוויד. „נגהיג את האוטונומיה למשך ארבע שנים, כהסדר ביניים, ונלך בבחירות הבאות על הבדלי ההשקפות לגבי פתרון הקבע", אמר וייצמן ל„דבר".

נמשך מצעד התביעות

גם אתמול נמשך המו"מ של הליכוד עם השותפות הפוטנציאליות להקמת ממשלה צרה. הצוות של ארנס, קצב ומילוא נפגש עם נציגי „התחיה", ואילו שרון נפגש עם נציגי המפד"ל בצוות ההתיישבות.

נציגי „התחיה" תבעו יישוב יהודים בשכם, שירות לאומי לאי־יהודים וחקיקה לשחרור אסירי המחתרת היהודית. כן חזרו על תביעתם לשר נוסף בממשלה, גאולה כהן, מלבד יובל נאמן. כותבם לשר בלי תיק שתחום עיסוקו יהיה העם היהודי, ולהילופין סגן־שר במשרד החינוך והתרבות, שיהיה ממונה על רשות השידור ועל מרכז ההסברה.

נציגי המפד"ל, שנפגשו עם שרון, העלו את התביעות הבאות: ישובי הבקעה, הגולן וגוש קטיף יוכרו במעמד של ישובי קו העימות; פריסת חובות לקיבוץ הדתי ולמושבי „המזרחי" וכן תפקיד ביצועי במשרד החקלאות.

נדחתה

(המשך מעמוד 1)

הצהריים כדי לנסות להרכיב כמה מוועדות הכנסת, לפחות את ועדת הכספים והחוץ והבטחון. אולם, כיוון שעד כה לא ברור איזה ממשלה תקום ומה יהיו יחסי הכוחות בין קואליציה לאופוזיציה בכנסת ה־12, קשה להרכיב את ועדות הכנסת ולאייש את תפקידי היו"ר של הוועדות השונות.

בסיעת המערך אומרים כי במידה שהמערך אכן ילך לאופוזיציה, תדרוש הסיעה ראשות של שלוש ועדות: ועדת החינוך (המועמדת היא אורה נמיר), ועדת הכלכלה (המועמד הוא גד יעקבי) והוועדה לענייני ביקורת המדינה (המועמד הוא רוזר ליבאי).

יו"ר מפלגת העבודה, שמעון פרס, ומזכ"לה, עוזי ברעם, פנו אל המתמודדים על התפקיד בבקשה [illegible], ושהל האדרי נענו לפנייה.

טייסי

(המשך מעמוד 1)

עמרם בלום, שההסתדרות תעניש את נציגות העובדים על ארגון השביתה ובתמורה תוותר ההנהלה על פיטוריהם. ראש האגף הגרפלד דחה ההצעה.

אתמול ביקרו אצל מזכיר עובדי „אל־על" אברהם שגיא ראשי ארבעה מוועדי העובדים הגדולים במשק: יורם אוברקוביץ מחברת החשמל, יעקב שפי מהתעשייה האווירית, מישל מרסי מרשות הנמלים ולואי רוט מבנק לאומי. הם הביעו את הזדהותם עם מאבקם של עובדי „אל־על" נגד פיטורי נציגיהם.

לפני כן הגיש המנכ"ל הר לב שינוי ברשימת העובדים, שאת פיטוריהם דורשת ההנהלה. הוא הוציא מהרשימה את הטייס יעקב אגסי ובמקומו הכניס את אשר בצדי בציג הפקידים, והמפוטר השני הוא מיכאל כוכבי.

אתמול הודה המנכ"ל בעקיפין, כי הסכסוך הנוכחי נובע מהמחלוקת על הקמת קרן הפנסיה. ב־38 שנות קיומה של החברה לא נעשו בה סידורי פנסיה לעובדים. עד כה טענה ההנהלה, כי הרקע לשביתה היה סכסוך על תשלומי הביטוח הלאומי של עובד שהוצב בציריך. אתמול ויתרה ההנהלה על דרישתה שהעובד ישלם את דמי הביטוח מכיסו.

אמש הובהר שהנהלת „אל־על" נהנית לא רק מתמיכת שר התחבורה חיים קורפו אלא גם מגיבוי מלא של שר האוצר משה נסים.

הליגה

(המשך מעמוד 1)

מובארק ותיאם איתו את הפעילות הערבית המשותפת להעתקת הדיון בנושא הפלשתיני באו"ם. כיד אחר כך פתחו שרי החוץ של ירדן ומצרים במגעים עם שרי החוץ של המדינות החברות באו"ם כדי לגייס את תמיכתן ביוזמה זו. המלך חוסיין הביע את אכזבתו מהחלטת הממשל האמריקאי למנוע את ביקור ערפאת בניו יורק וציין, שהחלטה זו נועדה „להנוק את הקול הפלשתיני הזהיר והמתון", שגובש במועצה הפלשתינית האחרונה.

מחמוד עבאס, חבר הוועד הפועל של אש"ף שהשתתף בפגישות חוסיין־ערפאת, אמר ששני המנהיגים דנו ביוזמה להעתיק את דיוני העצרת לג'נבה כדי שערפאת יוכל לנאום במהלכם. עבאס ומנהיגים אחרים באש"ף גינו בכל פה את החלטת ג'ורג' שולץ, אך ציינו שהחלטה זו לא תמנע מאש"ף להמשיך לחתור להשגת הסדר מדיני לבעיה הפלשתינית תוך אימוץ עמדות פוליטיות מתונות. „ארה"ב הוכיחה שהיא תומכת תמיכה מלאה בעמדות ממשלת ישראל הדוחה כל נסיון לכונן שלום, במיוחד לאחר הכינוס האחרון של המועצה הפלשתינית שגיבש מצע פעולה של שלום", אמר באסם אבו שריף.

שר החוץ המצרי עיסמת עבד אל־מגיד, שהיה אמור לצאת היום לניו־יורק להשתתף בדיוני עצרת האו"ם בנושא הפלשתיני, דחה את נסיעתו לאות מחאה על החלטת הממשל. עבד אל־מגיד פירסם הודעה בקאהיר המביעה צער על ההחלטה האמריקאית והמטעימה, שהחלטה זו עומדת בניגוד למחויבותה של ארה"ב לתרום לקידום השלום במזה"ת. יחד עם זאת נאמר בהודעה, שמצרים ושאר הגורמים המתונים באיזור ימשיכו במאמציהם להחשת תהליך השלום.

ככלל עוררה ההחלטה האמריקאית למנוע מערפאת אשרת כניסה לארה"ב זעם ברוב מדינות ערב. לוב קראה אתמול להעתיק את מושב האו"ם מניו־יורק למדינה אחרת. עיראק גינתה את ההחלטה האמריקאית ושר החוץ שלה טארק עזיז ביטל, לאות מחאה, את השתתפותו בדיוני העצרת בניו־יורק. הממשלות של אלג'יריה וכוויית הביעו צער על העמדה האמריקאית. ממשלת כוויית טענה, שהדבר ישפיע לרעה על המאמצים לקידום תהליך השלום דווקא בשעה שמדינות רבות בעולם הכירו במדינה הפלשתינית „שבדרך". מזכיר הליגה הערבית שאזלי קליבי אמר שהצעד האמריקאי „מהווה מכה למאמצי השלום באיזור".

אמצעי התקשורת בארצות המפרץ הפרסי טענו שג'ורג' שולץ נכנע ללחצי הלובי הציוני בשעה שהחליט למנוע מערפאת אשרת כניסה לארה"ב כדי לנאום באו"ם. כן טענו רוב החוגים הערביים שארה"ב הפרה את הסכמה עם האו"ם כשסרבה לתת לערפאת אשרת כניסה לניו־יורק.

(המשך מעמוד 1)

ההחלטה האמריקאית. שר החוץ השוודי סטן אנדרסון אף קרא בהזדמנות זו לישראל לפתוח בשיחות שלום ישירות עם אש"ף.

פקידים במשרד החוץ האמריקאי אמרו, כי ההחלטה היתה החלטה אישית של שולץ, בניגוד לעצתם של המומחים למזה"ת במשרדו ועוזריו הבכירים, ביניהם, ככל הנראה, גם ריצ'ארד מרפי ומייקל ארמקוסט. מקורות במשרד אמרו, כי החלטתו של שולץ התבססה על התנגדותו העמוקה לטירור, ובמיוחד הכעיסה אותו נוכחותו של אבו עבאס, שהורשע באיטליה על רצח האזרח האמריקאי ליאון קלינגהופר, בדיוני המועצה הפלשתינית באלג'יר.

בינתיים לא נמסרו תגובות רשמיות על החלטתו של שולץ. דובר של הבית הלבן בסנטה ברברה, שם מבלה הנשיא רייגן את חופשתו, מסר כי הנשיא לא היה מעורב בקבלת ההחלטה והשאיר אותה בידיו של שולץ. רייגן אמר לכתבים כי הוא תומך במאת האחוזים בהחלטה שלא להעניק אשרה לערפאת. הנשיא אמר כי יש מספיק הוכחות לכך שאש"ף נשאר עדיין ארגון טירור והענקת אשרה לערפאת היתה משגרת „אותות מוטעים". הנשיא הנבחר ג'ורג' בוש סירב להגיב על ההחלטה.

שריר מבקש מדבורין לבחון שנית פרישתה

מאת מרכה צימוקי, מכתבת „דבר" בירושלים

שר המשפטים אברהם שריר, זימן היום ללשכתו את עו"ד פנינה דבורין וביקשה, בנוכחות פרקליט המדינה ומנכ"ל משרד המשפטים, לדחות את פרישתה מהפרקליטות במספר חודשים ולבחון שנית את נושא עזיבתה.

השר הביע תקוה שדבורין תחזור בה מכוונותיה, נוכח תרומתה לפרקליטות וכישוריה הנחוצים למערכת.

בנק אמריקאי ישראלי

הודעה ללקוחותינו

עדכון שיעורי ריבית בפרי"י

1. החל מיום ד' 30.11.88 ישתנו שיעורי הריבית בפרי"י לעסקות קיימות עפ"י המפורט להלן:

היתרה בש"ח	% ריבית שנתית נומינלית	% ריבית שנתית מתואמת
50–9,999	13.00	13.86%
10,000–49,999	14.00	15.01%
50,000–99,999	14.50	15.58%
מ־100,000 ומעלה	15.00	16.16%

2. שינוי בריבית הפרי"י (מעבר ממדרגה למדרגה) יגרום לשינוי הריבית בהתאם.
3. הודעה זו מתפרסמת במקום הודעות אישיות ללקוחות.

דבר DAVAR

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת: ד"ר יורם פרי

המו"ל „דבר" בע"מ
נדפס ב„דפוס דבר בע"מ"
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת"ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות:
טלפונים ישירים:
286156, 281860, 298032

סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג'
טלפון 242203, מ. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־642111, מ 33104

הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת
הודעה ע"פ סעיף 149(1)
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה בנין ערים מקומית אילת בקשה להתרת הקלה כבכם.

בחריגה מת.ב.ע. מפורטת מספר: 1/138/03/2. מהות ההקלה: תוספת לקומת קרקע בשטח כולל של 14.88 מ"ר. תוספת לקומה א' בשטח של 17.51 מ"ר. סה"כ 35.10% – לא חורג.

שם המבקש אילוז צפורה ושמעון משעל הזנן 7 שכונת גנים. כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית לתכנון ובניה אילת.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע ע"י אישור ההקלה, רשאי להגיש התנגדות בכתב לבקשה האמורה לועדה המקומית בעיריית אילת רח' חטיבת הנגב 5 אילת, תוך שבועיים מיום פרסומה של מודעה זו בעיתון.

רפי הוכמן
יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
ת"א–יפו
הודעה

לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א–יפו, בקשה ליתן אישור להקלה לשימוש חורג ממגורים, למרפאת שיניים בקומה א', שד' בן ציון מס. 28 גוש 6904 חלקה 157 תיק בנין 4.'01866-009, בקשה מס. 881371.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א–יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסמי
סגן ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה ת"א יפו

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
[illegible]

עסיס החזקות בע"מ

הודעה

נמסרת בזאת הודעה כי האסיפה הכללית השנתית של בעלי המניות של החברה תתקיים ביום 20/12/88 (במקום ביום 5/12/88 כפי שפורסם ב־13/11/88) בשעה 09.30 במשרדו של עו"ד נתן יצחקי רח' ה' באייר 8 תל־אביב

על סדר היום:
1. אישור דו"ח ההנהלה
2. אישור הדוחות הכספיים ליום 31.12.87
3. בחירת מנהלים
4. החלפת רואי חשבון
5. כל ענין אשר לפי תקנות ההתאגדות של החברה יש לעסוק בו באסיפה הכללית השנתית

כל בעל מניות רשאי למנות מיופה כח להשתתף באסיפה, ובלבד שיפוי הכח יופקד במקום שנקבע לקיום האסיפה לפחות 48 שעות לפני מועד כינוסה.

בשם הדירקטוריון
שלום ברינשטיין, מזכיר

חייל צה"ל נהרג בהתהפך משאית

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

חייל נהרג בהתהפך משאית תחמושת שנהג בכביש החדש למעלה אדומים.

התאונה אירעה אתמול אחה"צ. משאית 'מאק' עמוסת ארגזי תחמושת נסעה במורד הכביש החדש למעלה אדומים. הכביש היה חלק בשל הגשם שירד זמן מה קודם לכן.

המשאית התקרבה לצומת של הכביש עם הכביש הישן ליריחו. כנראה שהנהג לא הצליח לבלום והמשאית הצניחה אותו והדרדרה לתהום. בנס לא התנגשה המשאית במכוניות שחלפו בכביש ליריחו.

הנהג נמחץ למוות וגופתו חולצה בעמל רב על־ידי כבאי ירושלים. ארגזי התחמושת התפזרו לכל עבר.

כוח צה"ל הרג מחבל באזור הבטחון

מאת שמעון ויים, סופר „דבר" בצפון

כוח צה"ל הרג אתמול לפנות בוקר מחבל במהלך היתקלות בין חוליית מחבלים לבין כוח של צה"ל שעסק במשימות במתחם שותף בגזרה המערבית של אזור הבטחון בדרום לבנון. לא היו נפגעים לכוחותינו.

התקרית אירעה כאשר כוח של צה"ל הבחין במספר דמויות חשודות הנעות באזור הבטחון לכיוון דרום. הכוח פתח באש והפתיע את המחבלים. כמה מהם נראו נמלטים צפונה. אתמול עם אור ראשון, כאשר סרקו חיילי צה"ל את האזור, גילו את גופת המחבל. ליד הגופה נתגלו כלי נשק אישיים, מחסניות, אפודי קרב ורימונים. נראה כי פניה של החוליה היו לכיוון גבול ישראל לביצוע פיגוע.

המעבר לשבוע עבודה מקוצר נדחה לאפריל

מאת אבנון אמר, הסופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

המעבר לשבוע עבודה מקוצר בשירות הציבורי נדחה לתחילת אפריל בשנה הבאה.

בהתאם להסכם השכר הקיים, אמור היה השירות הציבורי לעבור לשבוע עבודה בן 5 ימים כבר בתחילת ינואר 1989. לדברי נציב שירות המדינה, מאיר גבאי, העלתה הסתדרות עובדי המדינה דרישות נוספות ובשל כך יחול העיכוב בהפעלת המעבר. הדרישות החדשות מתמקדות, לדבריו, בשאלות שעות העבודה של אמהות ובתשלום עבור שעות נוספות במקום העבודה בימי ששי.

נושא המעבר לשבוע עבודה מקוצר הועלה אתמול בממשלה. נציב שירות המדינה סקר בישיבה את הערכות משרדי הממשלה לביצוע המעבר. לדברי הנציב, הנושאים החדשים שהעלתה הסתדרות עובדי המדינה מעוגנים כבר בהסכם הקיים ולדעת הנציבות לא ניתן לפתוח אותם.

לדבריו, יחד עם קיצור שבוע העבודה באפריל יקטן מספר שעות העבודה השבועיות ל־42.5 ושעות העבודה יהיו בין 7.30 בבקר ל־4.30 אחה"צ.

עובדי מוסדות

(המשך מעמוד 1)

הגרעונות של רשת „עמל" וסניפי „הפועל", אותם הגדיר „קטסטרופליים".

[illegible] משרד העבודה והרווחה לא עמד בהתחייבותו להקציב מיליוני שקלים ל„עמל". יו"ר האגף להשכלה ולחינוך, ד"ר רן כהן, [illegible] כפילויות בתחומי ההדרכה. הוא הודיע שבקרוב יאוחדו כל המערכות של ההוצאה לאור, בעוד שהפרסום יוזכו במסגרת גג אחת. סגנו, [illegible], הצביע על כפילויות במועצות הפועלים.

מזכיר הסתדרות הנוער, יצחק ולבר, הציע לצמצם את מספר העובדים בוועד הפועל ובמועצות הפועלים „הרבה מעבר למוצע", בגלל עודף גדול של כח אדם, כדבריו. סגן יו"ר האגף לבטחון סוציאלי, משה ולדמן, הציע להקים ועדה שתציע קיצוצים לקראת הכנת תקציב ההסתדרות לשנת 90'.

עמדה שונה ביטא יו"ר סיעת מפ"ם בהסתדרות, אפרים וילוני. לדבריו, ספק אם 1989, שהיא שנת בחירות להסתדרות, מתאימה לקיצוצים דרסטיים. יו"ר האגף לארגון, גדעון בן ישראל, הטעים שיש לפקח על המתרחש במועצות הפועלים של ירושלים, תל־אביב וחיפה. לדבריו, בוצעו צמצומים משמעותיים במועצות הפועלים, למרות שהן נקלעו למערכה כבדה נוכח האבטלה הגוברת במשק. גם חיים ליבשנברג התנגד להצעה להרבות בפיטורים בקרב עובדי הוועד הפועל ומועצות הפועלים. מזכיר מועצת פועלי עפולה, יעקב אבישור, הציע לקבוע כי מזכיר מועצת פועלים שנכשל – לא יורשה עוד להציג מועמדותו בבחירות.

הכרמיאלי הראשון

שבעה למותו של ברוך ונגר

השלטון המקומי בישראל הוכה מכה קשה עם הסתלקותו של ברוך ונגר ז"ל, ראש עיריית כרמיאל.

ברוך היה הבנאי של כרמיאל, המוח המתכנן והכוח המבצע, המפתח והמתחזק. כמובן, הוא עשה במלאכה עם חברים נוספים. בכל הווייתו וישותו הזדהה עם התפקיד שהמדינה הטילה עליו, בחזון ובמעשה. נתמזל מזלה של כרמיאל, שעל הקמתה ופיתוחה הופקד אדם כברוך ונגר, שמילא ביכולת מעולה את התפקיד המופלא של הקמת עיר וגיבוש חברה בישוב החדש. הוא והעוזרים לידו הקימו ישוב יהודי של עולים בלב הגליל, שהדריפרא, כרמי זיתים וישובים ערביים עוטרים אותו. האיש עשה במלאכה באהבה, במסירות, ב„מחויות ובעילות והשיג המרשים מעבר בעד עצמו.

היתה לו שיטה מיוחדת בהבאת עולים וקליטתם בכרמיאל. הוא היה יוצא לארצות המוצא של העולים־בכוח, שם הכירום והם הכירו אותו. במפגשים ובשיחות שקיימו הסביר להם, במישרין, ללא כחל ושרק, לאן הם אמורים להגיע, מה מצפה להם, במה יוכלו לעסוק, מה יוכלו ומה לא יוכלו להשיג. שיטה זו התבררה כיעילה יותר מכל שיטות הקליטה האחרות של עולים חדשים.

כל תושבי כרמיאל, בוגריה וצעיריה, שליווהו בדרכו האחרונה, שרי ממשלה, חברי כנסת, מנהלים של משרדי ממשלה וחברי־עמיתיו, ראשי רשויות מקומיות מכל הארץ, מערי הפיתוח, מהגליל ומהנגב, ראשי ערים גדולות ממרכז הארץ, נציגים של רשויות ערביות ודרוזיות, יכולים להעיד על יחסם ועל הערכתם המיוחדים לאיש ולמפעלו.

ברוך ונגר לא אהב להרבות בדיבורים, הוא היה איש המעשה. היתה לו גם סגולה שאולי אינה ידועה לרבים. הוא ניחן בנפש פיוטית והיה נוהג לסכם התכנסויות של ראשי רשויות מקומיות בפסוקי חרוזים משלו.

ברוך הסתלק מן העולם בעודו במיטב כוחו. יכול היה עוד לתרום רבות לעירו כרמיאל, לשלטון המקומי בארץ ואולי גם מעבר לכך. לא נתמזל הדבר ועל כך כולנו אבלים.

מיכאל אלמוג

24 פצועים בעזה, תושב עמנואל נפצע מידוי אבן

כתב אישום נגד תוקפי נער ערבי בחברון

מאת דני רובינשטיין, דני צדקוני ויורם לוי, סופרי „דבר"
ומכתבי סוכנות עתים

מקורות ערביים דיווחו אתמול על 24 פצועים ברצועת עזה, רובם פצועים קל. היום צפויה שביתה כללית בשטחים להזדהות עם העצירים. תושב עמנואל נפצע אתמול בחזהו מאבן שהושלכה לעבר רכבו סמוך לישוב.

בין הפצועים בעזה ילד בן תשע הסובל מכוויות. הילד, מוחמד כרמה מחאן־יונס, טען בבית החולים „שיפא", לשם הובא לאישפוז, כי נכווה שעה שחיילים אילצו אותו לכבות צמיג בוער. 10 מהפצועים בעזה נפגעו בתקרית שהיתה בעיירה בית־חנון. השאר נפגעו בתקריות בדיר אל־בלאח, ברפיח, בג'באליה, בשאטי, בעבסאן ובעיר עזה שאחת משכונותיה, סג'אעיה, נתונה בעוצר. על מחנה הפליטים נוסייראת, שם נפצע למוות בשבת הנער פריד מרדי בן 16, הוטל עוצר.

אתמול יצאו פועלים רבים מהרצועה לעבודה בישראל.

צה"ל ערך אתמול פעולות יזומות בשורה של כפרים בשומרון; הכפרים הם: צרה, דנאבה, בית עגאו, בית פוריק, בית דג'ן, מסחה וקתנה. עוד נערכו פעולות יזומות בכפרים בהליץ וארטאס בנפת בית לחם ובמחנה הפליטים דהיישה. בארבעה כפרים בגדה שורר עוצר ומהכפר ארנא ליד חברון נמסר על פצוע בתקרית עם חיילים.

אוטובוס נרגם

אוטובוס בקו 25 שוב נרגם אתמול אחה"צ באבנים ליד שועפט שמצפון לירושלים. שמשה נופצה ואחת הנוסעות התעלפה.

פס ברזל הונח אתמול לרוחב מסילת הרכבת ירושלים־תל־אביב בין הכפר בתיר לבין צפפא שבמבואות המערביים של ירושלים. הפס הוסר לפני שעברה שם רכבת.

בקבוק תבערה הושלך אתמול סמוך לשעה 11 בבוקר באיזור השער החדש במזרח ירושלים – הבקבוק התלקח אך לא נגרם כל נזק.

לבטל הוראה

מזכירות גוש אמונים פנתה במברק אל ראש הממשלה יצחק שמיר, בדרישה להורות לשר הבטחון לבטל לאלתר את ההחלטה להדיח את קצין הבטחון של גינות שומרון משה אבודרם.

נאשמים בחבלה

דובר גוש אמונים, ארנון, המתגורר בבית הדסה בחברון, הואשם אתמול עם חברו יואב פנידי מקרית־ארבע בתקיפתו ובפציעתו של נער ערבי בן 16 תושב הכפר אל־עדוב.

התובע טען כי ב־31 ביוני השנה תפס פנידי את הנער, האשם טיסי, בכוח והוביל אותו לעבר מכוניתו של ארנון שחנתה בקרבת מקום. השניים חשבו שראו את הנער משליך לעברם אבנים בסמוך למכונית, נטען בכתב האישום. הם היכו את הנער בכל חלקי גופו. ארנון היכה בראשו של הנער באמצעות קת האקדח שהחזיק בידו ודם החל זב מראשו. אחרי שתקפו אותו, העלו את הנער על מכוניתו של ארנון והסיעו אותו לבסיס משמר הגבול בחברון.

מהבוקר:

עובדי „רמים" שובתים רעב

מאת שמעון ויים, סופר „דבר" בצפון

80 פועלי מפעל „רמים" בקריית־שמונה פותחים הבוקר בשביתת רעב מול משרדי קונצרן „כור" בתל־אביב במחאה על סגירת המפעל והוסר ההיענות לפניות לפתוח מחדש את המפעל ולמנוע פיטורי הפועלים.

לשביתת הרעב הבלתי־מוגבלת בזמן מצטרפים גם נציגים של מועצת פועלי קרית שמונה. ראשי ועד העובדים במפעל אמרו אתמול, כי בניגוד לפרסומים באמצעי התקשורת, לא חלה כל התקדמות בדיונים באפשרות לפתוח מחדש את המפעל ולפטר כמחצית מפועליו בדרך להתייעלות ולחידוש העבודה. הפועלים אמרו כי ניתן להם להבין שנסתם הגולל על מפעל „רמים" בקרית שמונה ולפיכך החליטו לפתוח במאבק ציבורי ולגייס את דעת הקהל כדי למנוע את סגירת המפעל בקריית שמונה וזריקת הפועלים לרחובות, כלשונם.

בית המשפט המחוזי בתל־אביב–יפו

הזמנות בדבר קיום צוואות וירושות ומינוי מנהלי עזבון

להווי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום צוואה וירושה, או למינוי מנהל עזבון, או לשלושתם, כמפורט להלן. כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה־עשר יום מפרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

מספר התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
ירושות			
1007/88	מלך יעקב	29.3.85	מלך גרשון
7207/88	בירנמן רינה	10.8.86	בירנמן יחזקאל
7208/88	יעקובוביץ שמואל	4.7.86	שפיגל אידה
7210/88	אהרון רפאל	17.10.88	שמואל רפאל
7213/88	מרים קרץ	5.3.88	קרץ שלמה
7215/88	זרוחי רבקה	14.8.88	זרוחי מיכאל
7217/88	ברכה קמינסקה	22.8.86	שרה המישוב
7219/88	מיכל ציון	22.11.87	עזרא ציון
7220/88	הפשבית רזה	24.8.88	הפשבית נחמה
7224/88	הלמן שלמה	21.8.84	הלמן רות
7225/88	מיכל הרצוג	20.11.87	יעקב הרצוג
7226/88	קוסליוק משה	24.8.86	קוסליוק הלנה
7231/88	גילה גרציאלה טייפלד	22.10.88	אברהם טייפלד
7234/88	גרוסמן אליהו	14.3.87	גרוסמן רייזל
7236/88	יעקב בן	23.11.87	פולט חלשון
7237/88	יששכר כהן	00.06.72	אפרים כהן
7242/88	ולנר יעקב	30.1.88	ולנר דבורה
7244/88	קוגמן דוריס	11.6.86	גורגה וייס
7245/88	קרסינוטסקי מטילדה	30.4.87	קרסינוטסקי יצחק
7246/88	מאיר כץ	19.8.88	לילי אפרתי
7247/88	דוד בן חורין	17.9.87	עמוס בן חורין
7248/88	הנן פיינגבלט	15.10.88	מרים בנע
7249/88	יעקב לזרוב	22.4.88	משה לזרוב
7252/88	ישעל בת	3.9.88	רינה בת
7253/88	רינה לבנון	5.9.88	רינה בת
7254/88	הלמן לביש	26.4.88	אבישג הורן
7255/88	גרוסבליק אברהם	18.10.88	יונה ברנשטיין
7256/88	דוד כהן	14.10.88	דינה כהן
7260/88	אדיר פולנסקי	15.4.88	נסי פולנסקי
7261/88	לאון קרוכמל	27.10.85	אנה לילי רייכמן
7262/88	פסח יצחק	19.10.88	רבקה פסח
7264/88	הדר חנה	18.5.84	הדר ישראל
7267/88	בן ציון אסתר	22.10.85	חנה בת
4496/88	חנן רחל	21.5.85	חנן נחום
7241/88	נסים גטיסה	12.10.88	ריקי שלח
7212/88	ציקשוילי גבריאל	10.6.86	ציקשוילי שרה
7272/88	לוי אברהם	2.7.84	לוי מרים
7273/88	קיסוב איסק	3.6.88	קישובה סטיאנה
7274/88	זילברשלג שובה	14.6.88	זילברשלג צבי
7276/88	אהובה בזיקני	3.8.88	בזיקני עמוס
7277/88	ברוריה רוזנבלום	29.7.88	יהודה רז
7281/88	אברהם תגיל	25.9.88	מרים תגיל
7282/88	משה רבזמן	6.10.88	נינה אליאן
7283/88	קרזליאק רחל	21.7.88	חנה שליין
7284/88	קין צבי יצחק	11.4.88	אברהם קין צבי
7285/88	אליקום מאיר	1.10.88	בינה מאיר
7286/88	יעקב חנן	23.7.88	יעקב ציון
7288/88	יונובסקה בינה	4.6.88	בראון מזה
7293/88	קטינה קטיל ברטוי סטרון	8.7.87	זילברש הנואל (סטרון)
7294/88	שאול סטרון	22.3.87	זילברש הנואל (סטרון)
7295/88	רשין חיים	27.10.88	אלטשולר אליאנורה
7296/88	ציגר אהרון	21.8.85	גרוריך ברוריה
7300/88	דיסטלמן שרה	2.1.86	ציסטלמן מרדכי
7291/88	עטר דינה	6.10.87	עטר יעקב
7301/88	רחל טיקוביץ	22.5.88	חנה גלום
7304/88	בתיה פרדס	9.11.86	מאיר פרדס
7305/88	רחמים סלמן	28.1.61	חוי רחמים
7307/88	חסיד חיים	5.5.88	חסיד שולמית
7308/88	עידקי פולימן	20.6.88	שושנה עזרי
7312/88	אסתר מרדר	23.6.87	הדוזה שפירא
7313/88	מרדכי מרדר	29.2.88	יונתן משה מרדר
7315/88	פנחס גלייטמן	8.1.88	אברהם גלייטמן
7318/88	נפתלי פינצבסקי	9.12.58	טאובה פרדלה בר
7319/88	הנובר יצחק	7.11.88	הנובר נחמה
7320/88	אסתר כהן	6.5.87	יעקב כהן
7321/88	שמואל לוין	6.1.85	אביב לוין
7323/88	נתנזון פרל	22.9.87	הרשבסקי ראובה
7325/88	דבורה הלצרוף	31.7.87	רחל חבבי
7326/88	יחזקאל הלצרוף	17.2.79	רחל חבבי
7331/88	ויסקי סטלבאום	11.6.80	שרה סטלבאום
7333/88	סימן טוב בכור אברהם	14.12.47	סימון חנה
7340/88	יוכבד גבאי	27.8.85	גבאי גרשון
7342/88	ארנה קשטן	14.5.85	משה קשטן
7344/88	יחזקאל יוסף	23.6.88	יעקב שקר
7345/88	מזרחי נסים	19.3.85	מזרחי בן ציון
7346/88	מזרחי לאה	30.7.87	מזרחי בן ציון
7347/88	יצחק לוי	19.6.79	לוי אהובה
7350/88	יוסף ורד	8.7.88	רבקה אלטמרק (ורד)
7352/88	ברוך זרציקובסקי	7.11.88	ליבוש (זרציקובסקי) עינה
7356/88	בנוהרי שרה	00.11.75	אסתר אדלמן
7358/88	בזיקוביץ יהודה	14.9.88	בזינצקי חנה
7360/88	קולון אליהו	27.6.84	כולון משה
7361/88	קולון ריתנה	14.10.87	כולון משה
7362/88	ברציק עקיבא	7.1.87	צפורה סולקוף
7364/88	תפסי זלמן	21.5.88	ויגו מרים
7365/88	אלקין חנה	16.8.88	אלקין שמואל
7366/88	לוי דוד	6.8.87	גוסק הלן
7367/88	פריילד יוסף	19.10.88	מוסקי משה
7369/88	ארד מבריק	31.10.88	ארד מרים
7370/88	[illegible]	[illegible]	[illegible]
7373/88	קנלובינזי אריה	6.7.87	אידים קנלובינזי
7374/88	גביה מקסי	14.8.66	[illegible]
7375/88	בנין בתיה	00.05.71	פוריך מקס
7380/88	קוארלה לוי אליהו	12.7.69	קוארלה לוי נחד
7381/88	טטמבינג אברהם	1.8.88	יהודית שריג
7382/88	נרדימן שרה	15.9.88	נרדימן דב
צוואות			
7181/88	פרנסיס פני דיכר	2.9.88	ארנסט יואכים דיכר
7182/88	אליעזר שריבר	4.2.74	מאיר גרשון שריבר
7196/88	אליעזר מיכלוס	24.10.88	קרולינה מיכלוס
7204/88	שולמן אברהם	6.8.88	דינה עטרון
7205/88	פנינה פולמביץ	30.4.78	מירי טל פולמביץ
7206/88	יוסף רוזמים	3.11.88	יוסף חיים
7209/88	ארנסט אפרון סטלינג	6.3.86	דיויד איזור יגנ מאור
7211/88	שמואל הורוביץ	18.8.88	מקס הורוביץ
7214/88	פולמרגן מקס	13.2.86	זחרון דבורה
7216/88	מינה ליוסיס	26.6.88	אריה גלעד
7221/88	שרגא (גרסינבאום) בטקה	14.9.88	סימה רוני, שלמה שרגון
7222/88	קלרה פולומון	26.4.88	מרים לפנרק
7227/88	משה חומן	11.2.88	מנחם הפן
7228/88	רעיה באגר	24.7.88	יעקב באגר
7229/88	גבול חסיה	20.4.88	ציסס דוד
7230/88	גבול ליאונרד	27.5.88	ציסס דוד
7235/88	עבי הלנה לוציה	12.7.88	יעל עינב
7238/88	זאב שינפלד	28.5.80	ריקה שניידר
7239/88	באוי ליטא	11.2.88	אלבאוי גלית
7240/88	מאיה פינקלשטיין	2.12.87	חגית בגן
7243/88	רובינשטיין אדוק	8.10.88	כרק יהודית
7250/88	פורמן יצחק	31.5.84	פורמן רבקה
7251/88	לוי משה	14.3.88	לוי יעקב לאה
7257/88	ויינגר איסק	24.6.88	ויינגר הצי
7258/88	חיים פוק	23.10.88	דינה אשכנזי
7259/88	מגנוס מאיר	7.10.88	חוה גבליאל
7263/88	ליפא לסרי	9.9.88	שרה זילברשטיין
7265/88	יוכבד גאמן	6.9.88	מליה בתיה מילשטיין
7266/88	מולהן גילר	11.8.87	בכי מוריאל גילר
7268/88	מיכאל מרכיץ	20.10.88	אסתר מרכיץ
7269/88	מנשה שולמן	31.7.88	חנה שולמן
7270/88	ביטי שלוה	28.8.88	עזרא ביטי
7271/88	מיכל שבתאי	17.2.88	מיכל פרומה
7275/88	חוה חיים	21.8.88	אברהם חיים
7278/88	טקמסקי אייק (יצחק)	28.2.87	עו"ד רות שילוה
7279/88	אברהם סליטרין	4.10.88	עמה צוליק (סליטרין)
7241/88	נסים גטיסה	12.10.88	ריקי שלח
7280/88	טלי בטבור	23.12.86	שולמית ויסמן
7289/88	הדר אלכסנדר	30.10.88	חולדלה הדר, דוד הדר
7290/88	ויגר רבקה	30.6.88	רחל קוגן ויגר
7292/88	יהודה פרנבך	13.1.88	פליציה פרנבך
7297/88	זיוה רבידה	22.9.88	שרה זיו
7298/88	ריישפלד מרדכי	12.9.88	לאה קין
7299/88	הוגיבלט רוזה	22.10.85	הוגיבלט רבנו
7302/88	יבודה אימה	5.7.88	כהן אברהם
7303/88	יצחק טכל	30.9.86	ברטה בכון
7306/88	ורביציק שינה	15.9.86	ורביציק יעקב
7309/88	חסין שמואל אשל	6.10.88	עינה שימפן
7311/88	מבדל מרשק	30.10.88	בתיה מרשק
7314/88	דידובר ליזבה	19.9.88	אברהם גליטמן
7316/88	נחום שוהם	30.9.86	שולמית שוהם
7317/88	ביליה אברמוב	21.4.88	שורץ יעקב
7327/88	קורט כמריאל	20.3.88	עליזה רות נמריאל קסטיל הא
7328/88	שושנה צברי	24.8.88	שלום נרימי
7334/88	חנה הורן	9.10.88	משה הורן
7339/88	שולמית בורנשטיין	7.10.88	סולם ורנבריג
7341/88	צבי גבאי	30.3.87	גבאי גרשון
7343/88	היצית גאולה	15.10.88	היציג גאולה
7349/88	פרלמן רפאל	26.6.88	זינגר חוה
7349/88	פרלמן גליה	4.12.85	זינגר חוה
7351/88	יקטי לוי	21.11.87	אברהם לוי
7355/88	שורץ אלכסנדר	25.7.88	שורץ קלרה
7357/88	ברוך בנגהי	1.5.88	בנגהי רבקה
7359/88	משה הנגריץ	9.8.88	אסתר הנגריץ
7363/88	אסתר לוי	5.2.88	רז אלבין
7368/88	כובס שרב	9.10.88	מסגרות שקי
7370/88	מרגוי קסטן	4.10.88	סורן לב
7372/88	ישה יוסף	2.6.88	ישה אסתר
7377/88	ישראל זק	15.9.88	עבירם זק הוה
7378/88	יוסף כיים	3.11.88	צילה אלקי
7379/88	שולוב המריעמה	28.6.88	שואלוב יעקב

[illegible]
רשם בתי המשפט המחוזי ת"א

ישראל והונגריה יחתמו על הסכם שיתוף תעשייתי

מאת אבי שורבים, סופרו הכלכלי של "דבר"

יו"ר לשכת המסחר ההונגרית, פ. להינצה, הביע אתמול את הסכמתו להתימה על הסכם לשיתוף פעולה עם התאחדות התעשיינים, בפגישה שקיים עם סגן-יו"ר התאחדות התעשיינים, ארנון מוברג.

משלחת הונגרית רמת דרג, בראשותו של סגן שר האוצר ההונגרי, יועץ מיוחד לסגן ראש הממשלה וסגן נשיא הבנק הלאומי ההונגרי הגיעה לביקור בישראל. זה ביקור גומלין לביקורו של השר אריאל שרון באוקטובר השנה בהונגריה.

המשלחת ההונגרית החלה אתמול את דיוניה בנושאי סחר עם אנשי עסקים ישראלים והנבה אמש את תערוכת המוצרים מתוצרת הונגריה בנוכחות שר התעשייה והמסחר במלון "הילטון" בתל-אביב. במסגרת המפגשים עם גורמים כלכליים בישראל, הביעו נציגים הונגרים את רצונם להרחיב את הקשרים המשותפים, שהביאו בשנת 1987 ליצוא ישראלי ישיר להונגריה כ-8 מיליון דולר, וליבוא בסך 15.3 מיליון דולר.

הנציגים ההונגרים הזמינו את ראשי התאחדות התעשיינים לביקור בהונגריה באפריל '89 לקראת תערוכת "שבוע ישראל" במקום.

משחקים אסורים בביה"ס בצפת; 3 תלמידים נפצעו בקטטה

מאת שמעון ויים, סופר "דבר" בצפון

שלושה ילדים, תלמידי כיתות א'-ג' בבית הספר הממלכתי א' בצפת, נפצעו אתמול, אחד מהם קשה, במהלך קטטה בחצר בית הספר בין תלמידים מכיתות ו'-ז' לתלמידים מכיתות נמוכות יותר. התלמידים שנפגעו הועברו לבית החולים בצפת ושניים מהם שוחררו אתמול אחה"צ. תלמידה, שנפגעה קשה יותר, נותרה להמשך האשפוז.

כאשר חזרו תלמידי ו'-ז' משבו משיעור ספורט, נפגשו על מדרגות בית הספר עם תלמידים מכיתות נמוכות יותר ומיד החלו להקניטם ולדוחפם "כדי להראות להם מי יותר חזק ומי בעל הבית בבית הספר", כלשון אחד התלמידים. תוך כדי הקטטה והדחיפות החליקו שלושה מהתלמידים הצעירים במדרגות ונפגעו באורח בינוני וקשה. כל השלושה נפגעו בראשיהם ואיבדו את הכרתם לכמה רגעים. תלמידה אחת אף ניזקקה להנשמה מפה לפה, שבוצעה בידי אחת המורות.

למקום הוזעקו ניידת טיפול נמרץ ואמבולנס מתחנת מד"א בצפת, שהעניקו לתלמידים טיפול ראשוני בחצר בית הספר, לאחר מכן הועברו לבית החולים. אמש נותרה תלמידה אחת להמשך הטיפול בבית החולים. מבית-הספר נמסר, כי המקרה ייבדק בידי הנהלת המוסד והאחראים. לו יועמדו לדין משמעתי וייענשו.

הסכם נפט לא נראה באופ"ק

לאחר שסעודיה תבעה רצפה של 15 דולאר לחבית

וינה (רויטר). – מדינות אופ"ק, שעמדו על סף הסכם ראשון זה שנתיים לקביעת תפוקת הנפט במדינותיהם, נכשלו ברגע האחרון בהשגת הסכם משותף, לאחר שסעודיה תבעה לקבוע רצפה של 15 דולאר לחבית נפט.

איראן, שהסכימה קודם לכן להסכם שגובש על ידי 13 חברות אופ"ק, הודיעה, כי היא דוחה מכל וכל את ההצעה הסעודית, וכי מבחינתה המו"מ יכול להיגמר ללא כל הסכם. ההצעה הסעודית, שהועלתה לאחר שנראה היה שההסכם כבר גובש, מדברת על רצפה של 15 דולאר לחבית, או על קביעת מרווח מחירים בין 15 ל-18 דולאר לחבית.

נציגי 13 מדינות אופ"ק הגיעו קודם לכן להסכמה לקצץ 20 אחוז בתפוקת הנפט של מדינותיהם, אולם ההצעה הסעודית מעמידה, כאמור, בספק את ההסכמה הזאת. זו הפעם הראשונה זה שנתיים שארגון זה מגיע להסכמה על קיצוץ מכסות הנפט. הבעיה העיקרית היתה הסכמה של איראן לכך, שמכסת הנפט של עיראק תהיה זהה למכסה שהוקצבה לה.

הנציגים התכנסו לישיבת חירום כדי לדון בהצעה הסעודית, העשויה לדחות את חתימת ההסכם, או אף לגרום לפיצול מחודש בארגון. משקיפים נתנו שני נימוקים לצעד הסעודי: מבחינה פוליטית, רוצה סעודיה לשמור על תפקידה הבכיר בארגון ולמנוע מאיראן לתפוס את הכותרות על השגת הסכם. מבחינה כלכלית, חוששת סעודיה שמחירי הנפט, העומדים כעת על כ-8 דולאר לחבית, לא יגיעו ל-15 דולאר, וכמפיקת הנפט הגדולה ביותר היא רוצה להבטיח לעצמה הכנסה מינימלית.

בנוסח המקורי דובר על נסיון של אופ"ק להגיע למחיר של 18 דולאר לחבית, אף שמומחים אינם מאמינים שהמחירים יעלו עד כדי כך. אולם איראן, לוב ואלג'יריה, הנחשבות כ"ניצים" בשאלת המחירים, דורשות להעלות אותם ככל האפשר, ואין סיכוי שיסכימו להצעה הסעודית.

כאמור, ההישג הגדול ביותר של ועידת אופ"ק היתה ההסכמה האיראנית, כי יורשה לעיראק להפיק אותה כמות נפט שמפיקה איראן – 2.64 מיליון חביות כל אחת. בשנתיים האחרונות סירבה איראן לבקשה זו, וכך נוצר פילוג בארגון אופ"ק, פילוג שגרם לירידה דראסטית במחירי הנפט בעולם.

יחסי צרפת–אש"ף יידונו היום בפגישת רוקאר–סופר

מאת גדעון קין, סופר "דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"דבר"). – נושא המזרח התיכון הועלה באורח שולי בלבד בשיחותיו של נשיא צרפת, פרנסואה מיטראן, במוסקווה. לפני השיחות מסרו שני הצדדים, כי עמדותיהם זהות בקשר לצורך לכנס ועידה מכינה לוועידת שלום בינלאומית, בהשתתפות חמש החברות הקבועות במועצת הבטחון, אך נראה כי כל יוזמה בעניין לא תיתכן לפני התבססותו של הממשל החדש בוואשינגטון.

שגריר ישראל בצרפת, עובדיה סופר, יוועד היום בפאריס עם ראש ממשלת צרפת, מישל רוקאר – בעיקר בקשר להתפתחויות האחרונות בעמדת צרפת כלפי אש"ף. רוקאר אמור להיוועד עם ראש הלשכה המדינית של אש"ף, פארוק קאדומי, וצרפת בוחנת את האפשרות להעלאת דרג נציגות אש"ף.

אשר לנושא זכויות האדם תומכת צרפת עקרונית במועמדותה של מוסקווה לארח ועידה בנושא זכויות האדם ב-1991, אך תקבע עמדה רשמית רק לאחר התייעצות עם שותפותיה המערביות. בהקשר זה ציינו כתבים צרפתים את האישור הדיפלומטי מצד הממשל הצרפתי סביב ארוחת הבוקר בשבת שבה אירחו מיטראן ורעייתו במעון שגריר צרפת במוסקווה חמישה אנשי אופוזיציה, וביניהם שני מסורבי עליה – ולדימיר קיסליק ויהודית לוריא. החמישה הביעו התנגדות לעריכת הוועידה בנושא זכויות האדם במוסקווה. נראה שהצרפתים ביקשו למנוע מתיחות עם מארחיהם. יועצי הנשיא סבורים, כי ראש הממשלה, ז'אק שיראק, תרם להקפאת היחסים בין שתי המדינות כאשר מחה בעת ביקורו במוסקווה בשנה שעברה באורח "אגרסיווי" מדי על הפגיעה בזכויות האדם. ראשי הקהילה היהודית של צרפת, שביקשו להיוועד עם מיטראן ערב צאתו למוסקווה, נענו בשלילה ולבסוף נתקבלו על ידי אחד מיועציו הזוטרים של נשיא צרפת. עם זאת, יוענק היום למיטראן, בטקס חגיגי בארמון האליזה, תואר דוקטור כבוד מטעם מכון וייצמן.

מחדלי בטיחות ב"הדסה": לא היתה מערכת כיבוי אוטומטית; הכריזה הושבתה; הוקמו 2 ועדות־חקירה

מאת יורם לוי, סופר "דבר" בירושלים

חוקרי כבאות עדיין לא פרסמו אמש מסקנות, כי הדליקה בבית החולים "הדסה" פרצה כתוצאה מהצתה. לא נמצאו מימצאים המאששים זאת, ולפיכך נבדקת ההשערה העיקרית כי האש פרצה כתוצאה מהתחממות מנוע המפוח. אתמול פורק המנוע ונשלח לבדיקת מעבדה. אתמול תוחקרו במשטרה אחדים מעובדי בית-החולים.

מחקירה ראשונית נראה, כי בבית-החולים היו ליקויים בטיחותיים, שעל חלקם התריעו בעבר רשויות הכיבוי. משרד הבריאות והפנים הקימו שתי ועדות חקירה. בראש הוועדה מטעם משרד הבריאות עומד קצין רפואה ראשי לשעבר וכיום מנהל ביה"ח רמב"ם, ד"ר משה רווח, וחברים בה סגן קמ"ט, אל"מ מיקי וינר, סגן מפקח כבאות ראשי ברוך פרנקל, ראש האגף לשעת חירום במשרד הבריאות יוסי ארד ומהנדס הבטיחות במשרד, מיכאל מילוא. הוועדה תבדוק את נוהלי הבטיחות והפינוי ב"הדסה" וכן את המצב הבטיחותי בשאר בתי החולים בארץ. המלצותיה יוגשו תוך חודש.

בראש הוועדה שמינה ראש הממשלה ושר הפנים, עומד תא"ל (מיל') דוד הגואל וחברים בה מפקדי כבאי ת"א ור"ג ושני חברים נוספים. ועדה זו תתמקד בפעולות הכיבוי, בסדרי מניעת הדליקות בבית החולים וסדרי שיתוף הפעולה בין הגורמים שפעלו בשריפה. על הוועדה להגיש המלצותיה תוך שבועיים.

מפקח כבאות ראשי במשרד הפנים, רמי כהלון, אמר אתמול, כי בתי החולים רגישים במיוחד לאש בשל קיומם של מערכות חימום ומיזוג מסועפות, מוסכים ורשת חשמל ענפה. לדבריו, מחקירה ראשונית נראה, כי השריפה לא אותרה בעת פריצתה. האש סיפסה בפיר של מערכת החשמל משום שלא היתה הפרדה בגררש בין הקומות. גם חוטי החשמל לא היו עטופים בחומר חסין לאש ומעטפת הפלסטיק שלהם נשרפה, ויצרה עשן שחור וסמיך.

בבית החולים אין מערכת כיבוי אש אוטומטית וגם מערכת הכריזה הוצאה מזמן מכלל שימוש. לדברי מנהל אגף הבינוי והאחזקה, יוסף גלמור, מערכת גילוי העשן פעלה.

הנזק העיקרי שגרמה הדליקה היה למערכת החשמל ב"אגף העגול", שבו נמצאות כל מחלקות האישפוז. חמישה ארונות חשמל נשרפו בשל העדר בידוד מתאים, וחלק מן המחלקות חוברו למקורות חשמל חלופיים. רק המחלקה האורתופדית, בקומה השניה, נותרה אתמול סגורה והחולים הועברו לקומות אחרות. במקביל החלו מהנדסים וטכנאים לתקן את הנזקים למערכת החשמל, לצבוע קירות ולשפץ תיקרות שנשרפו. המשנה למנכ"ל בית החולים, ישעיהו ספיבק, מסר, כי שום ציוד רפואי לא נפגע. לדבריו, בית החולים הקים צוות לפתרון כל הבעיות שגרמה השריפה. הוא הדגיש כי אתמול חזר בית החולים לתפקוד כמעט רגיל, החולים קיבלו אוכל, לא היה מחסור בתרופות או בציוד רפואי אחר והכביסה נשלחה לניקוי במכבסות חוץ. "נפיק את הלקחים ובמידת הצורך נוסיף מערכות לכיבוי אש".

בקומות בית החולים הורגש אתמול עדיין ריח עשן. המסדרונות המו מבקרים. חולים נתקבלו בחדר המיון ולאשפוז והמרפאות תפקדו כרגיל. אפילו קבוצה של תיירים באו, לבקר בחלונות שאגאל.

אתמול סיירה שרת הבריאות שושנה ארבלי-אלמוזלינו במוקד השריפה בבית החולים ושמעה הסברים מפורטים של פעולות הכיבוי והפינוי.

100,000 מובטלים!

עד סוף השנה יפוטרו 12,000 עובדים ★ דאגה בהתאחדות התעשיינים

מאת אבי שורבים, סופרו הכלכלי של "דבר"

נשיאות התאחדות התעשיינים קיימה אתמול דיון מיוחד על מצב האבטלה במשק והביעה דאגה עמוקה מרמת האבטלה העולה בחדות בשנה האחרונה. מתחזיות עולה, כי רמת האבטלה עלתה מרמה של חמישה אחוזים לשבעה אחוזים, שהם כ-100,000 מובטלים. מתחזית התאחדות התעשיינים עולה, כי עד סוף השנה יפוטרו כ-12,000 עובדים.

נשיא התאחדות התעשיינים, דב לאוטמן, דיווח לחברי הנשיאות, כי מסקר שנערך לאחרונה עולה, כי חלה ירידה בדרישה לכוח-אדם במפעלי תעשייה ב-1542 עובדים בהשוואה לאשתקד. לאוטמן ציין, כי התאחדות התעשיינים תעשה מאמץ מיוחד לווסת בין מפעלי תעשייה המפטרים עובדים לבין מפעלי תעשייה הזקוקים לכוח-אדם, וזאת כדי להשאיר את עובדי התעשייה המפוטרים בתעשייה.

בישיבת הנשיאות סקר יו"ר ועדת העבודה של התאחדות התעשיינים, דן פרופר, שורה של הצעות שיביאו, להערכתו, להתגברות על המשבר, וביניהן חקיקת חוק לעידוד כוח-אדם בתעשייה.

נשקלת הגדלת מיסוי בקיבוצים מבוססים כדי לסייע לחלשים

מאת אבי שורבים

בתנועות הקיבוציות התקיימו לאחרונה דיונים, שבמרכזם הצעה למיסוי של הקיבוצים המבוססים להקלת תשלומי הריבית הגבוהים של הקיבוצים, שמצבם הפיננסי קשה ביותר. דיונים אלה החלו בשבוע שעבר, אך הדיון טרם מוצה והוא יימשך בעוד כשבועיים.

לדברי אחד מראשי התק"ם לשעבר, מרבית הקיבוצים הנתונים עתה בקשיים פיננסיים הינם בעלי יכולת להבריא ולהגיע לאיזון תקציבי בעזרת הסדר של מחיקה ופריסת חובות. לעומת זאת, על כחמישה אחוזים מהקיבוצים לערוך שינוי יסודי במבנה המשק שלהם, כדי להבריא.

לדברי אותו מקור, אי יישום התכניות שהתגבשו בעבר הביא להחמרה במצבם של הקיבוצים, למרות השיפור הניכר שבא לידי ביטוי בתוצאות שנת 1987, לפיהם מרבית הקיבוצים עברו לריווחיות תפעולית. הוא הוסיף, כי בתהליך שיימשך שנים אחדות ניתן לחלץ את הקיבוצים מן הקשיים.

משטרת הגליל מכחישה הכאות ודוחה טענותיהם של אנשי כפר נחף

מאת יוסי ליבוביץ

חברי המועצה המקומית נחף, בגליל המערבי, שלחו אתמול מברקים לנשיא המדינה, לראש הממשלה, לשר המשטרה ולכל הסיעות בכנסת בהם מחו על התנהגות משטרת מחוז הגליל בעת שפרצה שלשום הפגנה בכפר.

יחידת משטרה מיוחדת הגיעה לנחף בתום משחק כדורגל, כדי להפריד בין אוהדי נחף לבין אוהדי כפר מכר. מזכיר המועצה המקומית נחף, מטרי הסאן, משחזר: "הייתי במגרש עד תום המשחק. זה היה משחק כדורגל הגון לחלוטין. שתי הקבוצות נסעו הביתה ובמקום נשארו אוהדים צעירים אחדים. אני בכלל לא יודע למה הגיעה המשטרה. אולי מישהו ממכר חשש, שיהיו בעיות וקרא לה, אך האוהדים והשחקנים ממכר עזבו לפני שהשוטרים הגיעו. השוטרים החלו להרביץ לילדים ולהתיז גז מדמיע. הם הגיעו עד קצה הכפר וירו גז לתוך כיתות בית-ספר. השוטרים נהגו באלימות ללא צורך".

ראש המועצה, אחמד עבס, טען כי המשטרה נהגה בכפר כאילו מדובר בתושבי השטחים. "יש לנו עדויות קשות של אנשים שכלל לא היו במשחק אך הוכו קשות, במיוחד בבית-הנוער. כל הסיפור כאילו צעק מישהו "אינתיפאדה" אינו נכון. בסך הכל האיש שאל את השוטרים למה הם מתנהגים כך. מה זה כאן? אינתיפאדה? והם חשבו שהוא קרא לאינתיפאדה". עבאס מסר עוד, כי אתמול הסתובבו שוטרים רבים בכפר, בדקו תעודות זהות ורשמו דו"חות על כל דבר פעוט.

סגן מפקד משטרת מחוז הגליל, ניצב-משנה משה יעבץ, דחה מכל וכל את האשמותיהם של אנשי הכפר. "הוזעקנו למגרש על-ידי אוהדים ושחקנים ממכר שהתלוננו כי הוכו. כשבאו השוטרים הם נתקלו במטר אבנים, בקללות ובקריאות לאומניות. רק כשהגענו הצליחו אוהדי מכר לחלץ עצמם מהמקום. בהתפרעות השתתפו מאות תושבים, ועל כן נאלצנו להשתמש בגז מדמיע, כדי לפזרם".

גולדה: אם נאהבת ונלחמת

"דמותה של גולדה מוסיפה לרחף מעל חיי היום־יום שלנו, כאישיות נישאת בהיסטוריה של עמנו, כמנהיגה שחסרונה מורגש בניווט חייה של ישראל" – אמר אתמול שר החוץ, שמעון פרס, בטקס האזכרה לגולדה מאיר ז"ל, בירושלים. "גולדה תפסה את דמיונו של העולם, והיא גם העלתה ממעמקים יהודיים – דמות של אם המגינה על גוזליה, קול של אדם החודר ישר ללב האדם – ליבו של כל אדם, רחוק או קרוב, ידיד או מתנגד, צעיר או קשיש. היתה בה עוצמה משולבת של אור וחום – קרן שקרעה ערפילים, חום שהתפשט למרחקים. היא היתה למופת של מנהיגה, מנהיגה שכל אומה היתה מתברכת בה. אבל גולדה היתה גם צוק סלע בגלים הסוערים של ישראל המתחדשת. היא היתה סמל של ארץ ישראל העובדת, מגינה של ארץ ישראל הלוחמת, פרקליטה של ארץ ישראל הנאורה. ראינוה במלחמת יום הכיפורים, כאשר ידיעות מרות, אחת אחרי השניה, התנפצו אל אישיותה שלא ידעה כניעה. ראינו אותה נחושה להגיע להסכם הראשון עם מצרים, להסכם עם סוריה, שניהם לאחר ועידת ז'נווה, שני הסכמים שליחם לא נס עד היום. היא היתה נאהבת ונלחמת. היא ידעה להשיב אהבה והיא ידעה להשיב מלחמה. לא באנו היום רק להניח זר פרחים על המצבה. באנו גם לומר על קברה שלא רק זכר אישיותה, אלא גם נסי תקוותיה יוסיפו להתנוסס בעוז בקירבנו".
(צילום: יצחק הררי)

בורג: סכנה! ניצני מחתרת יהודית חדשה

מאת סופר "דבר" בכנסת

ח"כ אברהם בורג (מערך) פנה ליועץ המשפטי לממשלה בבקשה לבדוק את מעמדו החוקי, מטרותיו ויעדיו של גוף המתקרא "מועצת יהודה החופשית". ח"כ בורג אומר, כי גוף זה הכריז על "גיבוש יישות יהודית ריבונית בלתי תלויה ביש"ע". בכרוז החתום על ידי "מועצת יהודה החופשית" ניתן מספר של תיבת דואר בקרית־ארבע.

ח"כ בורג שואל את היועץ המשפטי האם אין בגוף זה משום הסתה גזענית נגד אזרחים יהודים ומרידה בריבונותה של המדינה ובסמכותו של צה"ל. "זהו הזרע הפמבי הראשון של המחתרת היהודית הבאה" – כותב ח"כ בורג בפנייתו אל היועץ המשפטי לממשלה.

מבצע מס. 84
בקו הבריאות
קו פתוח לשרות הציבור
הנהלת קופ"ח הכללית בקו ישיר עם ציבור החברים
כל מה שרצית לדעת על:
תכניות שיפור השירות בקופת חולים,
מדיניות הבריאות, בעיות אספקת תרופות,
פיתוח שירותים, כח אדם רפואי,
פעולת האחיות בקהילה ובבתי החולים,
קיצור התור לניתוחים,
רפואת המשפחה בקופת חולים ועוד.
יום שלישי, 29/11/88, 4-7 אחה"צ
מנכ"ל קופ"ח, נחום פסה — טל: 433-500
פרופ'. יאיר שפירא — טל: 433-294, 433-462 — סמנכ"ל קופ"ח וראש חטיבת הרפואה
ניצה באומן — טל: 194-265, 433-366 — סמנכ"ל קופ"ח וראש חטיבת סיעוד ומקצועות הבריאות
חנוך מלוא — טל: 433-211, 572-210 — סמנכ"ל קופ"ח, וראש חטיבת כח אדם ארגון ומינהל
אלי שפניץ — טל: 433-422, 433-423 — סמנכ"ל קופ"ח וראש חטיבת כספים ונכסים

קופת חולים הכללית
בריאות היא ענין רציני

לא לאלימות

מאות ארמנים הפגינו אתמול במוסקווה נגד האלימות באזרבייג'אן (תצלום: אי.פי.)

מפגינים השליכו רימון על מרכז המפלגה באזרביג'אן

הודחו שני מנהיגים מקומיים ★ מוסקווה: 10 נהרגו ★ סהארבב: 130!

מוסקווה (רויטר). – מנהיגי המפלגה הקומוניסטית בשתי ערים מרכזיות באזרבייג'אן הודחו מתפקידיהם, לאחר שמניין ההרוגים בהתנגשויות האתניות בסוף השבוע ברפובליקה זו הגיע לעשרה.

דובר משרד החוץ האזרי אמר, כי מזכירי המפלגה בקירובבאד ובנאחיצ'וואן הודחו בישיבת חירום של המפלגה הקומוניסטית בערים אלה. מרכזי המפלגה בשתי הערים הותקפו על ידי המון זועם, ובמהלך פיזור ההפגנות נהרגו שלושה שוטרים סובייטים וארבעה אזרחים אזרים.

הדובר, מוסא מאמדוב, אמר, כי המצב בקירובבאד, מרכז ההתנגשויות בימים האחרונים, עדיין מתוח. עוצר הלילה בעיר זו עדיין בתוקף, מסר הדובר, כדי לאפשר לכוחות המשטרה לכתר את הרובע הארמני ולהגן על תושביו מפני התקפות של בני הרוב האזרי. נמסר, כי אתמול שרר שקט יחסי בעיר, אולם אלפי אזרים התכנסו בכיכר המרכזית כדי לתבוע את השארת חבל נאגורני־קאראבאך בתחומי אזרביג'אן.

מקור במוסקווה אמר, כי המהומות בקירובבאד החלו, לאחר שנפוצו שמועות כי הסובייט העליון עתיד להחליט במושבו הקרוב להעביר את החבל, שרוב תושביו ארמנים, לתחומי הרפובליקה הארמנית הסמוכה. "אם השלטונות לא יחליטו בעניין, אנחנו נחליט בעצמנו", אמר דובר במפלגה הקומוניסטית בקירובבאד.

דובר משרד החוץ הסובייטי, גנאדי גראסימוב, אמר שלשום, כי במהומות בקירובבאד נהרגו שלושה שוטרים ושני אזרחים אזרים, וזאת לאחר שמפגינים השליכו רימון יד על מרכז המפלגה בעיר. אולם הדובר האזרי מסר, כי ארבע האזרחים אזרים נהרגו בהתנגשויות. בכך מגיע לעשרה מספר ההרוגים בהתנגשויות האתניות בין הארמנים הנוצרים ובין האזרים המוסלמים, לאחר שמארמניה נמסר, כי ארמני אחד ואזרי אחר נהרגו בהתנגשויות ברפובליקה זו.

בינתיים קרא חתן פרס נובל, אנדרי סחארוב, לשלטונות ברה"מ למסור את המספר המלא של הקרבנות בהתנגשויות האתניות. אתמול אמר סחארוב, העושה בביקור בארה"ב, כי יותר מ-130 ארמנים נהרגו בקירובבאד. במוסקווה התאספו כאלף ארמנים בבית הקברות הארמני בעיר בנסיון לבדר מה עולה בגורל בני עמם באזרביג'אן. הם הניפו את הדגל הלאומי הארמני ופרשו כרזה הקוראת "לשים קץ לרצח העם הארמני באזרביג'אן". אחד הדוברים בהפגנה אמר, כי המהומות האחרונות "גרועות פי עשרה מאשר בסומגאיט". במהומות שאירעו בעיר סומגאיט בפברואר השנה נהרגו 32 איש, מרביתם ארמנים.

הודעה על ביטול תוקפם של היתרים לסמן מצרכים בתו-תקן / סימן השגחה (סיבות הביטול: הפסקת יצור)

בהתאם לתקנה 14 (ג) לתקנות התקנים תו-תקן / סימן השגחה התשמ"ב–1982 ולסעיף 12 (ב) לחוק התקנים תשי"ג–1953, יבוטלו ההיתרים דלהלן:

היצרן	המצרך	ההיתר
היתרים שבוטלו עקב הפסקת ייצור		
אניבר בע"מ תל-אביב	תנורים משולבים בדחשמל לבישול ולצליה,	1956
	דגמים 100, 500, אוניברסל	1894
אמקפלון בע"מ, אור יהודה	מצנם כריכים חשמלי, גרילוקס רגיל ומתפרק	7014
	מצנם פיצה "גריל קל", רגיל ומתפרק	7088
	מצנם גריל לוקס ניו ליין 1800 ונ: 400-NL, 300-NL; ניו ליין 500	7180
	תנורי הסקה חשמליים קורנים בעל שני גופי חימום צינוריים, 1500 וט, דגם 14; 2000 וט דגם 15	628
גוד מסננים בע"מ פ"ת	מסנני דלק למנועי דיזל	314
הד המשוכלל בע"מ הרצליה	פינים לאוקרו לשיקוע פינים	1715
זוהר – בני ברק	קולטי שמש פלדה מגפיר ZM, 1.42 מ"ר	967
ישראפלסט (סולקובסקי סנופקובסקי), פ"ת	מפסקי קיר חשמליים משוקעים חד קוטביים 10 אמפר 250 וולט דגם S-6	1576
	מפסקי קיר חשמליים משוקעים דו-דרכיים עם מצב מפסק לכל דרך, כפולים, 10 אמפר, 250 וולט S-10	1605
	בתי תקע חשמליים עד 16 אמפר משוקעים בעלי מגעת הארקה 250 וולט S-8	1606
כוזה, תל-אביב	גופי חימום קרמיים למחממי מים חשמליים ביתיים 1500 וט מ-1500 עד 3000 וט	253
פלידאמקו, חולון	מערבלי מזון שולחניים דגם 3501	1213

אינג' מרים מילר
מנכ"ל המכון

הודעה על ביטול תוקפם של היתרים לסמן מצרכים בתו-תקן / סימן השגחה
סיבות הביטול: בקשת היצרן או הידרש המכס, ליקויים

בהתאם לתקנה 14 (ג) לתקנות התקנים תו-תקן / סימן השגחה התשמ"ב–1982 ולסעיף 12 (ב) לחוק התקנים תשי"ג–1953, יבוטלו ההיתרים דלהלן:

היצרן	המצרך	ההיתר
היתרים שבוטלו עקב בקשת היצרן		
ויסמן תעשיות חשמל ופלסטיקה בע"מ, חיפה	צינורות כפיפים למתקני חשמל מחומר פלסטי; קבוצה א: 11, 13.5, 16 מ"מ; קבוצה ב: 23, 29, 36, 42 מ"מ.	805
חיפה	צינורות כפיפים מפלסטיק הכבים מאליהם למתקני חשמל קבוצה א: 11, 13.5, 16 מ"מ; קבוצה ב: 23, 29, 36, 42 מ"מ.	878
מוצרי הכס מתכת בע"מ, ת"א	סירי לחץ, 6 ליטר	1824
מפעלי פרג מאוחדים בע"מ, ירושלים	רדיאטורים להסקה מרכזית במים חמים, פלטות חימום "ותנטל" דגמים: P, 2-P, HV	7168
"	רדיאטורים להסקה מרכזית במים חמים עשויים צלעות	7169
"	רדיאטורים להסקה מרכזית במים חמים דגם "פרימה"	7347
היתרים שבוטלו עקב אי הידרש המכס:		
ברי-דם, מושב קדרון	צינורות פוליאתילן להעברת מים, בקטרים: נומינליים 16–75 מ"מ, מין 4: 16–90 מ"מ, מין 6: 20 מ"מ, 63 מ"מ, מין 8, 110 מ"מ	1179
תמבין בע"מ, חיפה	בורל בלמים	1758
היתרים שבוטלו עקב ליקויים:		
אמקפלון בע"מ, גבעתיים	תאי צליה ואפיה, "אבן גריל"	1695
נובטרום, יפו	כירות חימום חשמליות, דגם 275,5501 וט	700

אינג' מרים מילר
מנכ"ל המכון

קטע יד ושם

משק וכספים

נדל"ן / אבי שוברט

„ארזים" מכרה מגרש ותבנה עליו

חברת „ארזים" מכרה את המגרש שבבעלותה באזור התעשיה החדש בראשון לציון, בשטח של כ-6 דונם, תוך התחייבות לבנות על המגרש מבנה תעשיה חד-קומתי בשטח של 2,400 מ"ר.

היקף העסקה כ-1.6 מיליון דולר בתוספת מע"מ, כאשר 775,000 דולר בתוספת מע"מ מתוך הסכום מיועדים להקמת המבנה.

החברה קבלה, עם חתימת החוזה, 2 מיליון ש"ח על חשבון העסקה.

מו"מ על בניית פרוייקט ליד מלון „דן"

חברות מלונות דן מנהלת משא ומתן להקמת פרוייקט משותף ב-25 מיליון דולר עם שתי קבוצות משקיעים זרות לפיתוח משותף של השטח הצמוד למלון דן בתל-אביב, מדרום לו.

השטח מורכב משתי חלקות קרקע, שהאחת נמצאת בבעלות חברת מלונות דן והאחת בבעלות מלון כתר להרון. העסקה תתבצע באמצעות שותפות מוגבלת שבה תהיה לחברת מ.ד.ל, המחזיקה בבעלות חברת מלונות דן, 50 אחוז מהזכויות, ולקבוצות המשקיעים הזרות 25 אחוז כל אחת.

במסגרת העסקה המשותפת יירכשו חלקות הקרקע משתי החברות ויוקם עליהן מבנה שיכלול יחידות מלון דירות, יחידות מלון, שטחים מסחריים וציבוריים.

מימון הפרוייקט ייעשה ממקורותיה העצמיים של החברה, מהלוואות וממכירה מוקדמת. משך הקמתו המתוכנן כ-3 שנים.

המו"מ עוד לא הסתיים ועדיין לא הושגו האישורים הדרושים לביצוע העסקה.

„מתתיהו ליפשיץ" בונה בפסגת זאב

חברת „מתתיהו ליפשיץ" בונה למכירה 83 יחידות דיור בשכונת פסגת זאב בצפון ירושלים. עד כה נמכרו יותר ממחצית הדירות. כמו כן נמשכת בניית 24 הקוטג'ים האחרונים בפרוייקט 116 הקוטג'ים בשכונת מבשרת ירושלים.

החברה עומדת להתחיל בבניית פרויקט של 48 יחידות דיור, כחברה משכנת, בשכונת רמות בירושלים. המלצת משרד השכון להקצאת הקרקע צפויה להתקבל תוך זמן קצר.

עוד נמסר כי הוועדה המחוזית לתכנון ובניה אישרה להפקדה תוכנית של החברה לבניית יותר מ-60 דירות ברחוב עקיבא במרכז ירושלים.

כן אשרה הוועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הצפון את התוכנית לפרוייקט דירות קיט בטבריה.

נמכרו כ-60% מחנויות „קניון העיר" באילת

עד כה נמכרו כ-60% משטחי המסחר והבידור ב„קניון העיר" באילת שבו מושקעים כ-5 מיליון דולר. קניון זה יהיה הראשון מסוגו באיזור המסחר של אילת ויהיה סגור וממוזג בכל עונות השנה. הוא ישתרע על שטח בנוי של 4500 מ"ר. כן יהיה בו חניון של 2000 מ"ר.

בין החנויות שנמכרו חנות בשטח 18 מ"ר שנמכרה ב-3,300 דולר למ"ר. חנות בשטח של 50 מ"ר נמכרה בקרוב ל-3000 דולר למ"ר. בימים אלה מתנהל מו"מ מתקדם עם היזמים לבין רשת „שילב" על מכירת חנות בשטח של 140 מ"ר בקניון תמורת 350,000 דולר.

יזמי הפרוייקט, חברת „הגן גרינברג", מציינים כי באחרונה ניכרת התעניינות מרובה ברכישת חנויות באילת הן מצד רוכשים להשקעה הן מצד בעלי עסקים.

עבודות ההקמה של „קניון העיר" יסתיימו תוך שנה.

„העיריות מפסידות מיליונים בגלל אי-תיקון חוק היטל ההשבחה"

הפסדים גדולים נגרמים לעיריות כל שנה עקב אי-שינוי חוק היטל ההשבחה – קובע אהוד המאירי, שמאי מקרקעין במאמר בבטאון לשכת שמאי מקרקעין, הוא מוסיף כי יש לתקן מייד את החוק ולקבוע את המס ביום מכירת הנכס ו/או יום הוצאת רשיון הבניה, דבר שיביא לגביית מס ריאלי.

חוק היטל השבחה מטיל מס על עליית ערך הבקרקעין עקב שינויים תכנוניים. החוק קובע שעליית השווי תוערך ליום אישור התוכנית. כיום גובות העיריות את המס לפי שווי ליום אישורן של תוכניות ישנות. אומנם המס צמוד למדד, אך המחירים בשוק המקרקעין אינם מתנהגים בהתאם למדד.

המאירי כותב עוד, כי אנו עדים לתופעה שאזורים מסחריים רבים התפתחו בשנים האחרונות ומחירם עלה מעל ומעבר לכל מדד ואילו העיריות, על פי הוראות החוק הקיים, אינן גובות את המס הראוי עבור רווח ההון הריאלי, שנוצר לבעלי המגרשים עקב השינויים התכנוניים. מאידך, דווקא בעלי נכסים באזורים נידחים שבהם לא היתה עליה ריאלית במחירים, משלמים בגלל הצמדה למדד, מס גבוה מעבר לזה שהתכוון לו המחוקק.

התמודדות על פרוייקט „נופית"

קבלנים וחברות בניה מן הגדולות בשוק מגלים התעניינות בימים אלה באפשרות לבצע את עבודות הבניה של פרוייקט דירות הנופש באילת.

פרוייקט „נופית", הנבנה על שטח של כ-10 דונם ליד חוף אילת, משמש היום מוקד התעניינות לרוכשים רבים המבקשים לשלב השקעה בנדל"ן יחד עם בעלות משותפת על מלון שינוהל על-ידי „סונסטה".

הפרוייקט מוקם על ידי שותפות של משפחת בן דוד מאילת וירושלים וחברת „מלונות ים סוף", שהיא בעלת רשת סונסטה. בפרוייקט 290 יחידות נופש בשטח כולל כ-20,000 מ"ר.

יורשי עובדיה לוי שוקלים גיוס הון בבורסה

יורשיו של הקבלן הירושלמי עובדיה לוי השלימו באחרונה את הפעלת המבנה החדש של פעילותם העסקית.

על פי מבנה זה תתרכז הקבוצה בפעילותה בארבעה תחומים. בתחום הראשון: חידוש עבודות הבניה על קרקעות שברשותם ובמסגרת פרוייקטים משותפים להם ולאחרים כמו גבעת בית הכרם שבה יוקמו 450 קוטג'ים.

התחום השני יהיה הפעלת בית „בית וגן" באחד מאגפי מלון „שלום" אשר עבר שיפוץ, שינוי והתאמה ליעודו החדש. 250 חדרים באגף נפרד הפכו ל-133 יחידות דיור בנות 1, 1½ ו-2 חדרים ומשווקות עתה תמורת פקדון של 70,000-110,000 דולר ליחידה לרכישת זכות דיור במקום. בית ההורים ייפתח מיד לאחר חג הפסח.

תחום שלישי של פעילות הוא המשך תפעול מלון „שלום" תוך כדי ביצוע שיפורים.

תחום נוסף הוא תפעול אולמי „נוף ירושלים", אולמות השמחה הגדולים ביותר בירושלים.

כינוס שנתי של מנהלי נכסים

כ-100 מנהלי נכסים ומקבלי החלטות בנושא נדל"ן הוזמנו לכינוס השנתי השני של מנהלי נכסים שמארגן „רשף", המרכז הארצי לשירותי נדל"ן. הכינוס ייערך ב-19 בדצמבר במלון שרתון בתל-אביב.

הכינוס יעסוק בנושא ניהול ותכנון עסקאות מקרקעין וייפתח על ידי מנכ"ל „רשף" אלי סייג. ידבר בו עו"ד ודו"ח יחזקאל פלומין בנושא „השלכות מיסוי על הערכת מקרקעין", גבי ברזו על „קניונים – התפתחויות וציפיות", מהנדס ושמאי עודד האושנר על „קרקעות לשווי דמי מפתח ונכסים תפוסים" וכן יוסף זרניצקי, יו"ר איגוד השמאים, על „קרקעות, מינהל מקרקעי ישראל – מושגי יסוד, חוזה חכירה, שיעור דמי חכירה ודמי היתר".

75% ממחיר הדירה בהלוואה מיוחדת

חברת „שכון עובדים" יוצאת במבצע לעידוד האכלוס של אזורי פיתוח בגליל ובנגב. תוענק משכנתא גבוהה לרוכשי דירות בישובים אלה – עד 75% מערך הדירה בריבית של 6% ל-17 שנה.

לזכאי משרד השיכון תוענק הגדלת משכנתא עד לסדר גודל האמור ואלה שאינם זכאים יקבלו סובסידיה של משכנתא בסך 55,000 ש"ח מכספי בנק (ריבית 6% ל-17 שנה) ומשכנתא נוספת עד 45,000 ש"ח או של עד 75% מערך הדירה מכספי החברה.

המבצע כולל את אתרי הבניה של החברה בנהריה ושכונת גן שרה, טבריה, כרמיאל, עכו, חדרה, נצרת, קרית גת, באר-שבע ועוד.

מחירים: חדרה – דירות 88 מ' (4 ח') – 113,500 ש"ח. במזומן 25% – 28,500 ש"ח. החזר חודשי 686 ש"ח. טבריה – דירה 3 ח' 80 מ' 91,500 ש"ח. מזומן – 23,000 ש"ח. החזר חודשי 396 ש"ח. באר-שבע – שכונה ו' 3 ח' 81,500 ש"ח. מזומן 25% 20,000. 479 ש"ח לחודש. עכו – דירות 4 ח' צמוד לקרקע 140,734 ש"ח. 25% במזומן – 35,000 ש"ח. החזר – 686 ש"ח לחודש.

החלה בניית שלב ג' ב„אזורי ים"

בניית שלב ג' של פרוייקט „אזורי ים" על חוף הים בבתיים הוחלה שנה לפני התכנון המקורי. בשלב זה, שבעה חודשים מתחילת הבניה, כבר נמכרו 104 דירות, מוסר מנהל השיווק של חברת „אזורים" מקבוצת „כלל" דובי וייס.

187 דירות בשלב ג' מהוות חלק מ-360 יחידות הדיור בפרוייקט. עד היום נמכרו 277 יחידות דיור בתקופה של שנה וחודשיים בלבד. 83 דירות (רובן בעלות שני חדרים) מוצעות עתה למכירה במחיר ממוצע לחדר של 43,000 דולר לא כולל מע"מ.

כל דירה נרשמת על שם הרוכש בטאבו, הוא יכול להשתמש בה למגורי קבע, להשכרה עצמית, להשכרה דרך חברת ניהול שתפעל במקום או למגורי נופש.

עיריית בתיים מצידה משקיעה מאמצים לפיתוח האזור: הפארק מבחוף לאתר, שעליו שקדו בחודשים האחרונים, גמור ופתוח למבקרים. במרכזו איזור סגור להחלקה על גלגליות.

את הטיילת של בתים מרוצים ומפותחים על ידי סלילה, בניית מרפסות נוי, שתילת עצי דקל וצמחיה רבה.

ישראל-הודו: שיתוף

נשיא התאחדות התעשיינים של הודו, וויג'אי קלנטרי (מימין), מקבל מידי איש אגף חשמל ואלקטרוניקה בהתאחדות התעשיינים הישראלית, יחיאל אסיה, את דגלון ההתאחדות עם חתימת ההסכם לשיתוף פעולה תעשייתי בין שתי ההתאחדויות בשבוע שעבר בבית ההתאחדות בתל אביב. ההסכם כולל מערכת קבועה להעברת מידע בין שני הגופים להגברת השיתוף. כן הוסכם לעודד השקעות וסחר הדדי וליווי משקיעים פוטנציאליים במהלך בדיקת הפרוייקטים. שני הצדדים התחייבו לחפש פרוייקטים משותפים כדי להגביר את השיתוף המסחרי והתעשייתי

נמשכת השביתה ב„שטיחי כרמל"

לא הגיע הכסף מארה"ב שנועד בחלקו לממן משכורות אוקטובר

מאת אבי שוברט

עובדי מפעלי תשלובת „שטיחי כרמל" בקיסריה החליטו אתמול שלא לחדש את העבודה במפעלים בשל אי קבלת משכורות אוקטובר.

עובדי מפעלי „גלגויה" ו„שטיחי כרמל" בקיסריה השבתו מעבודה במשך שבוע ביוזמת ההנהלה בשל מחסור בחומרי גלם. בעד ימים אלה הם יקבלו שכר מהנהלת התשלובת.

העובדים התכנסו אתמול והחליטו שלא לחדש את העבודה, כי הבטחות בעליו של התשלובת, אברהם שפירא, לתשלום משכורות אוקטובר עד ליום חמישי האחרון לא מומשה.

בסוף השבוע נודע כי שפירא חתם על חוזה לאספקת מוצרי התשלובת ביותר מ-20 מיליון דולר. ההכנסות מחוזה זה יקלו במידה רבה על מצב הנזילות הקשה שהתשלובת נקלעה אליו. חלק מהכנסות אלה היו אמורות לממן את משכורות העובדים לאוקטובר, אך הן לא הגיעו לבנקים בישראל.

ממצאי סקר: משקיעים בקרנות נאמנות מעדיפים להשקיע לזמן בינוני וארוך

המשקיעים בקרנות נאמנות בבנק הפועלים מעדיפים להשקיע בהן לטווח זמן בינוני וארוך. כך עולה מסקר שנערך בקרב מחזיקי קרנות נאמנות בבנק הפועלים, כחלק מפעולות השיווק הרחבת הפעילות של מנהלי קרנות הנאמנות „פועלים" ו„להק" מקבוצת בנק הפועלים.

מנתוני הסקר, שנערך על ידי חברת „טלסקר", עולה ש-42.5% מהנשאלים מעדיפים להשקיע בקרנות נאמנות לטווח זמן בינוני של בין 4 חודשים לשנתיים, ו-31.3% מעדיפים להשקיע לטווח זמן העולה על שנתיים. 15.9% בלבד מהנשאלים העדיפו להשקיע לטווח זמן קצר של עד 3 חודשים.

כמו כן מתחייב שמרבית הנשאלים מעדיפים שקרן הנאמנות שבה הם משקיעים תשקיע את מירב נכסיה באותו אפיק השקעה שבו בחרו ומדד, מט"ח, שקלי). 53.6% מהנשאלים מעוניינים שהקרן תשקיע למעלה מ-70% מנכסי הקרן באפיק ההשקעה שבו בחרו, ו-32.6% מתוכם העדיפו שהקרן תשקיע באפיק השקעה זה יותר מ-80%.

הממצאים תואמים את כיוון הפעולה של קרנות הנאמנות שבניהול „פועלים" ו„להק", המפעילות בחודשים האחרונים מספר קרנות „מתמחות טהורות", המרכזות את מרבית השקעותיהן בנכסים שבתחום התמחותן. יצויין שקרנות אלה ריכזו את עיקר הצבירה של כספים בחודשים האחרונים בקרנות נאמנות של קבוצת בנק הפועלים.

עוד מסתבר, כי 73% מבין הנשאלים מעדיפים להשקיע בקרנות נאמנות על פני קניה ישירה של ניירות ערך בבורסה לניירות ערך, ו-4.7% בלבד מעדיפים קניה ישירה של ניירות ערך בבורסה. כ-16% מעדיפים את שתי דרכי ההשקעה באותה מידה.

★ בתערוכת המזון הבין-לאומית „סיאל", שנערכה באוקטובר בפאריס, קיבל המפעל „עוף טוב" בבית שאן הזמנה נרשת „קואופ" בשווייץ ל-15,000 קופסאות חזה הודו מתובל שמבכבישים ל-30 דקות לתנור אפיה בתוך שקית מיוחדת ומקבלים חזה אפוי מוכן. מוטי גולדברג, מנכ"ל „עוף טוב", מסר כי הזמנות הרשת יסתכמו השנה בכמיליון דולר. פי שניים מאשתקד.

„מ.מ.ס.י.": לא על גרירת הרכב לבדו

מ.מ.ס.י. (מועדון מכוניות וסיירות בישראל) הרחיב לאחרונה את שורת ההטבות השרותים הנלוים שהוא נותן לחבריו. מעתה הם יוכלו לפתוח בבנק הפועלים תוכנית חיסכון צמודה למדד בשם „מטמון למתמיד". במסגרת זו יפקידו אחת לחודש הול מ-50 ש"ח ומעלה, בהוראת קבע. תקופת החיסכון תהיה לפחות 36 חודש. עם סיום התקופה, יקבל החוסך את סכום החיסכון המצטבר וכן הלוואה בסכום החיסכון המצטבר בריבית מועדפת.

ההלוואה ותוחזר בתקופה דומה לזו של תקופת החיסכון, אך לא יותר מ-60 חודש. לחברי מ.מ.ס.י. מובטח, ששיעור הריבית המועדפת, בעת מתן הלוואה, לא יעלה על 90 אחוז משיעור הריבית על הלוואות לא צמודות ו-95 אחוז מהריבית בהלוואות צמודות.

חבר מ.מ.ס.י. שיפקיד בתוכנית החיסכון הזאת הול ב-100 ש"ח לחודש בהוראת קבע, ייהנה מתוספת של חצי אחוז לשיעור הריבית הנהוגה בתוכנית.

ההלוואה שתינתן בתום תקופת החיסכון אומנם מיועדת במקורה לרכישת רכב, אבל ניתן להשתמש בה גם למטרות אחרות, אם החוסך ירצה בכך.

חבר מ.מ.ס.י. הזקוק לאשראי לצורך רכישת רכב חדש, או משומש שגילו עד שלוש שנים, יוכל לקבל מבנק הפועלים הלוואה. במקרה של רכב חדש, יהיה גובה ההלוואה עד 50 אחוז ממחיר המכונית. במקרה של רכב משומש – עד 15,000 שקל. תנאי ההלוואה מחולקים לשלוש קבוצות והחבר הוא שיבחר בנוחה לו ביותר:

★ הלוואה צמודה למדד לתקופה של עד 60 חודש, בריבית שנתית של 10.5 אחוז כשההחזר הוא בתשלומים חודשיים.

★ הלוואה שקלית לא צמודה לתקופה של עד 24 חודש, בריבית שנתית של 10.5 אחוז כשההחזר הוא בתשלומים חודשיים.

★ הלוואה משולבת עם הפקדה בתוכנית החיסכון צמודת המדד „מטמון למתמיד" בהפקדות חודשיות של 100 שקל ומעלה. החזרת ההלוואה תתפרס על תקופה דומה לתקופת החיסכון. הבטחונות להלוואה יהיו כמקובל בבנק.

בנק מרכנתיל לישראל בע"מ
שד' רוטשילד 24, ת"א

הודעה ללקוחותינו

החל מיום שלישי, כ' בכסלו תשמ"ט, 29.11.88, יועלה שיעור הרבית הבסיסית (פריים) ב-1% לשנה ויעמוד על 22% לשנה השווה לרבית מתואמת (אפקטיבית) שנתית של 24.24%, בחישוב רבעוני.

מודעה זו מתפרסמת במקום הודעות ללקוחות.
פרטים נוספים ניתן לקבל במחלקות הבנק.

דני גילרמן: תוהו ובוהו; דורש בחינת המדיניות המוניטארית של בנק ישראל

דני גילרמן עם מיכאל ברונו

„העלאות הריבית התכופות והמוגזמות יוצרות רושם כאילו מנסה בנק ישראל באמצעותן להכריח את הממשלה לבצע פיחות", אמר אתמול נשיא איגוד לשכות המסחר דני גילרמן.

גילרמן, שדיבר בפני נשיאות האיגוד שדנה בהתפתחויות האחרונות בתחום הריבית, תקף את העלאות הריבית התכופות הגורמות זעזוע ואי-יציבות במערכת הבנקאות ובמגזר העסקי. הוא קרא לממשלה לבחון מחדש את המדיניות המוניטרית של בנק ישראל לאור העליה החדה בשיעורי הריבית.

„תפקידה הראשון של הממשלה החדשה בתחום הכלכלי יהיה לבחון את מדיניות זו ואת תפקודו של בנק ישראל בשנתיים האחרונות בכלל ובשבועות האחרונים בפרט", אמר.

לדבריו אם אומנם נכון שבנק ישראל מנסה לכפות על הממשלה פיחות, הרי שהדבר פסול ובלתי הגון. „בנק ישראל היה זה שהתנגד לפיחות במשק רוב השנה ואל לו עתה לחפש אליבי על ידי הכתבת המהלך על חשבון הבנקים ותוך פגיעה קשה במגזר העסקי", הטעים.

גילרמן הוסיף שפעולתו של בנק ישראל והתבטאויות גורמים בו גרמו בשבועות האחרונים אווירה של פניקה וחוסר ודאות במשק אשר הזיקו מאד למגזר העסקי בפרט ולמשק בכלל.

„בימים האחרונים נראה כאילו בנק ישראל מאבד שליטה על המצב. שיטת המכרזים אינה מוכיחה את עצמה והיעדר מדיניות ברורה, גורם תוהו ובוהו הפוגע קשות במערכת הבנקאות ובמגזר העסקי כולו", הוסיף גילרמן.

על רקע התפתחויות אלה תבע גילרמן מהממשלה לבחון מחדש את המדיניות המוניטרית ואת תפקודו של בנק ישראל.

יצואני תוכנה עלולים להיחשף לתביעות גדולות בחו"ל

חברות הביטוח בישראל אינן ערוכות לביטוח יצרני תוכנה וציוד ממוחשב מפני תביעות נזיקין בשל תוכנה או ציוד בלתי-תקינים.

„יצרני תוכנה ומערכות עיבוד נתונים בחו"ל נוהגים לבטח את מערכותיהם מפני תביעות נזיקין, שערכן מגיע פעמים רבות לסכומים גבוהים ביותר", אומר היועץ לביטוח וניהול סיכונים, דוד גוברין. לדבריו, אחריות יצרן התוכנה גובעת מכך, שתוכנה מתוכנתת עלולה להפיק תוצאות הרסניות, כתוצאה מליקוי פנימי (באג) או מגיחות מערכת לקוי, ולגרום נזקים למשתמש בה.

כדוגמה לדבריו מביא גוברין תוכנה הנדסית, המיועדת לחישוב כמויות: „פגם בתוכנה יכול להביא להקמת מבנה רעוע ועם קריסתו עלול משווק התוכנה להיתבע לדין בגין הנזקים הישירים והתוצאתיים של התמוטטות המבנה". גם ספקי תוכנות לניהול מלאי עלולים, לדבריו, למצוא עצמם נתבעים בשל תוכנה, שגרמה למפעל המשתמש בה לרכוש מלאים בלתי דרושים.

לדבריו אין כיום תשובה ביטוחית לבעיות כאלה בישראל ועל יצרני תוכנה וציוד ממוחשב אשר להחדש לחברות בחו"ל, אשר פיתחו ביטוח מיוחד ל„בוקי מחשב" בשל תביעות מסוג זה שהיו בעבר, בעיקר בארה"ב.

גוברין צופה כי מלבד תביעות נזיקין כמו אלו שהובאו כאן, עלול יצרן מערכת ממוחשבת להיתבע לתקן מוצר, לשנות אותו, להחליף באחר, או אף לקבלו בחזרה אם נמצא כי אינו עונה על דרישות הלקוח כפי שהוגדרו מראש, וכבר היו דברים מעולם.

לדעתו, רצוי שיצואני התוכנה וציוד ממוחשב יבצעו ביטוחים מסוג זה בחו"ל, אך עם זאת הוא רואה מקום לכך שחברות ביטוח ישראליות ימצאו תשובה מתאימה לבעיות ביטוחיות אלה של תעשיית ההיי-טק התוכנה בישראל.

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז דרום

משרד הבינוי והשיכון
מחוז הנגב

הצעה להחכרת מגרש לבנית מבנה מסחרי, ברובע חלמיש בערד

מכרז מס' [illegible]

מנהל מקרקעי ישראל בשיתוף עם משרד השיכון [illegible] הצעות לחתימה על חוזה פיתוח מהוון בגין השטח כדלהלן:

גוש מספר	מגרש מספר	שטח במ"ר בערך	יח"ש לבנייה בקומה 1	*מחיר מינימום נדרש בשקלים (לא כולל מע"מ)	**הוצאות פיתוח בש"ח (לא כולל מע"מ)	גובה פקדון בש"ח
100252	1 ח'	720	432	34,782	99,400	2,000

* בהתאם לתב"ע 5/112/03/24 תותר בניה של 60% בקומה אחת. כל בניה נוספת שתאושר ע"י הועדה, לרבות מרתף ו/או מחסן ו/או מבני עזר, תחויב בתשלום למינהל כמקובל.
** מחיר המינימום מהווה 40% משומת השמאי הממשלתי.
*** המחיר צמוד למדד תשומות הבניה לחודש 9/88, וישולם בצירוף למשב"ש עפ"י המדד הידוע ביום ההצמדה.

את חוברת מסמכי המכרז ניתן לקבל, תמורת הסך של 50 ש"ח במאמן במינהל מקרקעי ישראל ברח' בן צבי (מעל אולמי יהלום) טל' 057-32202, בבאר-שבע, בימים ובשעות העבודה המקובלים.

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא בתאריך 21.12.88 שעה 12.00 בצהרים. ההצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים – מסיבה כלשהי – לא תידון.

אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז ירושלים

הצעה להחכרת מגרש לבניה רווחה
ברחוב כפר עציון בשכונת תלפיות, בירושלים
מכרז מס' ים/79/88

מינהל מקרקעי ישראל מזמין בזה הצעות לחתימה על חוזה פיתוח מהוון בגין השטח כדלהלן:

תב"ע מספר	גוש מספר	חלק מחלקה מספר	שטח במ"ר בערך	יח"ש לשטח לרישוי	מחיר מינימום נדרש בש"ח (לא כולל מע"מ)	גובה פקדון בש"ח
2045	30139	98 ,99	860	572	608,513	30,400

* עפ"י תב"ע מס' 20.45 מסווג המגרש כאזור מגורים 5. הבניה על פי תקנון התוכנית.

את חוברת מסמכי המכרז ניתן לקבל, תמורת הסך של 50 ש"ח במאמן (כולל מע"מ) במינהל מקרקעי ישראל בירושלים, ברח' בן יהודה 34, (קומה 12) טל' 02-224121, בימים ובשעות העבודה המקובלים.

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז הוא בתאריך 21.12.88 שעה 12.00 בצהרים. ההצעה שלא תימצא בתיבת המכרזים ביום ובשעה האמורים – מסיבה כלשהי – לא תידון.

אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

מנהל מקרקעי ישראל
מחוז המרכז

המועצה המקומית
ראש העין

„בנה-ביתך" – בראש העין
(יתרת מגרשים)

במסגרת תוכנית „בנה-ביתך" שפורסמה בעבר, נותרו 7 חצאי מגרשים לבנית 7 יחידות דיור דו-משפחתיות בקיר משותף.

המגרשים יוקצו לציבור לפי ערך הקרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח – מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.

ההרשמה תתקיים במינהל מקרקעי ישראל, במחוז המרכז, דרך פתח תקוה 88, תל אביב. טל' 03-335211.

ההרשמה תחל ביום ד' 5.12.88 בשעה 11.00 ביום ובשעה הנקובים כתחילת ההרשמה – תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.

יתרת המגרשים ישווקו בשיטת „כל הקודם זוכה", במשרדי המחוז במינהל מקרקעי ישראל, בכתובת הנ"ל.

בעת ההרשמה יש להפקיד סך של 1,000 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל וזאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.

תוקף הודעה זו הוא עד 30.2.89.

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז מרכז

ועד עין שריד

מועצה אזורית
לב השרון

בנה ביתך – בעין שריד
שלב א'

מינהל מקרקעי ישראל בשיתוף עם ועד עין שריד והמועצה האזורית לב השרון מכריזים בזה על הרשמה לתוכנית הנ"ל, אשר במסגרתה יוקצו 7 מגרשים, עליהם ניתן לבנות 7 יחידות דיור בבניה חד-משפחתית.

ההרשמה תתקיים בבנין מזכירות ועד עין שריד, בעין שריד, טל' 052-61156, בימים ובשעות העבודה המקובלות.

ההרשמה תחל ביום שלישי 29.11.88 בשעה 09.00 ותסתיים ביום ראשון 18.12.88 בשעה 12.00.

פרטים נוספים ופרוספקט מפורט ניתן לקבל במזכירות ועד עין שריד, בכתובת הנ"ל.

הודעה

מינהל מקרקעי ישראל מודיע בזאת לכל שוכרי וחוכרי קרקע חקלאית לזמן קצר ולזמן ארוך, בדרך של נחלה ושלא בדרך של נחלה, כי חובתם לעבד את הקרקעות החקלאיות שנמסרו לרשותם. אי עיבוד הקרקע מהווה הפרה של החוזה בין המינהל לבינם, והמינהל יפעל נגד המפרים את עיבוד הקרקעות.

מינהל מקרקעי ישראל

מנהל מקרקעי ישראל
מחוז דרום

עירית באר שבע

חב' מבנה תעשיה בע"מ

„בנה ביתך" – בשכונת רמות – בבאר שבע
(יתרת מגרשים)

במסגרת תוכנית „בנה ביתך" שפורסמה באוקטובר 1988, נותרו 68 מגרשים לבנית 68 יחידות דיור חד משפחתיות.

המגרשים יוקצו לציבור לפי ערך הקרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח – מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.

ההרשמה תתקיים במינהל מקרקעי ישראל, במחוז דרום, רחוב בן צבי (מעל אולמי יהלום) בבאר שבע, טל' 057-32202.

ההרשמה תחל ביום ד' 7.12.88 בשעה 11.00 ביום ובשעה הנקובים כתחילת ההרשמה – תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.

יתרת המגרשים ישווקו בשיטת „כל הקודם זוכה", במשרדי המחוז במינהל מקרקעי ישראל, בכתובת הנ"ל.

בעת ההרשמה יש להפקיד סך של 1,000 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל, וזאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.

תוקף הודעה זו הינו עד לגמר שיווק המגרשים ולא יאוחר מ-21.2.89.

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5773.80	5732.31
אבוקה	379.30	372.01
אגוז	303.59	301.47
אגם	117.69	116.88
אדיר	2075.56	2060.55
אדם	158.56	157.25
אופיר	187.28	185.98
אור	447.36	445.67
אורין	126.25	125.30
אחלי	333.05	330.65
אורן	946.92	940.33
		+ 0.950
אייל	6576.53	6449.31
איריס	6181.15	6090.37
איתן	911.25	893.24
אלון	733.00	723.29
אלונג	745.85	731.27
אנליסט		
אג"ח	116.82	115.17
אנליסט		
גמישה	111.04	108.39
אנליסט		
מניות	105.12	102.58
אנקור	104.22	102.53
ארז	207.86	203.02
אש	145.39	142.17
אשל	201.27	199.87
אתגר	89.76	88.04
אתרוג	291.45	289.36
בדולח	149.66	148.67
ברוש	590.14	585.97
ברק	502.06	496.16
בקעת	353.43	330.95
גביש	1712.00	1700.10
גבע	128.83	127.82

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
גורן	525.62	515.45
גיא	119.59	118.70
גיל	3493.31	3469.15
גלית	730.37	725.03
דובדבן	390.65	387.94
דוכיפת	566.19	555.15
דולב	276.27	276.05
דורון	165.38	162.23
דותן	316.52	310.32
דליה	633.31	621.14
דרור	339.43	333.37
דקל	372.50	369.88
הדס	439.27	436.10
הילה	455.61	451.53
הוד	629.54	617.74
זוהר	126.12	125.18
זית	155.32	154.36
זינוק	107.98	105.70
זיק	85.28	83.21
זמיר	437.87	429.40
חוחית	188.15	186.86
חליפין	163.99	163.56
חלמיש	238.27	236.60
חן	170.68	170.00
טופז	129.03	127.86
כל	6877.04	6788.38
יובל	543.14	552.63
יהלום	174.42	173.25
יסודות	377.40	373.70
יערה	530.41	526.94
כוכב	300.98	295.14
כחל	135.55	134.60
כלנית	692.06	678.46
כספית	299.00	296.85

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
כרמל	132.83	130.77
כתר	1304.98	1285.82
להב	5284.09	5247.23
למשקיע	139.16	137.25
לפיד	304.55	298.67
לקט	2210.94	2193.18
לשם	462.25	458.98
מבחר	1629.96	1598.70
מבטח	4628.98	4585.59
מגן	296.07	291.80
מגוון	4244.27	4284.56
מור	1715.45	1691.27
מורן	942.86	935.96
מטח	27229.69	26822.80
מיתר	1288.59	1185.33
מכלול	98.37	97.69
מעוף	5115.66	5017.05
מעיין	822.28	806.55
מקשה	462.85	459.59
מרווח	145.95	145.40
מרום	1593.40	1562.71
נגה	167.56	166.31
נסיך	287.25	285.21
נטע	478.86	471.63
נילי	134.82	133.82
סביון	671.71	658.52
סגולה	152.59	151.45
סלע	445.98	442.82
סנפיר	634.29	630.09
ספר	413.17	405.23
ספיר	177.72	177.27
ערין	391.76	384.18
עידית	824.65	818.68
עידן	576.66	568.18
ענבר	117.81	116.78

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
ענת	2339.50	2322.14
עפרוני	605.29	592.48
ערמון	127.32	126.46
פיא	1732.42	1719.89
צבר	550.86	546.94
צופית	525.34	513.13
צוק	144.86	144.50
צמיד	1312.27	1302.13
צמיחה	570.60	562.43
צמרת	162.87	161.71
צריח	117.13	115.46
קלע	181.47	181.01
קשת	120.25	117.92
רונית	—	—
רימון	154.94	154.67
רקפת	1032.22	1015.60
רשף	464.89	461.31
שביט	547.35	536.74
שוהם	387.05	384.01
שוקי	110.95	108.70
שירה	496.22	482.71
שמיר	484.21	480.75
שנהב	711.75	706.59
שסק	—	—
שפע	101.02	100.26
שקד	205.00	203.57
תאנה	269.21	267.30
תדהר	564.22	562.81
תירוש	637.09	632.46
תנופה	114.14	113.32
תפוז	303.40	301.32
תפוח	233.74	232.10
תרשיש	127.26	126.38
תשרי	620.20	614.88

„לנדקו" מחסלת נכסיה; מקווה להמשיך כעסק חי

בוטלה תביעת הפירוק שהגיש נגדה בנק הפועלים

מאת אלי גולדברג

חברת „לנדקו רובינשטיין", הנמצאת בקשיים כספיים, הודיעה על מכירת מניותיה ב„עסיס־אחזקות". תמורת המכירה היא 8.5 מיליון דולר בניכוי התחייבויותיה של „עסיס", הנאמדים בכ־1.5 מיליון דולר. את „עסיס" רכשה חברת „אי. איי. אס", אשר הוקמה לצורך העניין על־ידי משקיעים יהודים בארה"ב.

מכירת „עסיס" מהווה חלק מתהליך של חיסול נכסיה של „לנדקו", אשר מטרתו לאפשר לחברה להחזיר את חובותיה. בשנה האחרונה מכרה „לנדקו" את רוב נכסיה, כולל מלונות „בזל" ו„קונקורד", מגרש ברחוב „טרומפלדור" והחברה־בת בשם „סלנים תעשיות".

תמורת המימוש בסך כ־20 מיליון ש"ח, הועברה בעיקר לבל"ל, שהוא הנושה העיקרי שלה. השנה הגיש בנק הפועלים תביעה למינוי כונס נכסים. התביעה הוגשה בגין חוב קטן יחסית, 200,000 דולר. בינתיים הגיעה החברה להסדר עם הבנק, ותביעת הפירוק, כאמור, בוטלה.

התנודדויות עסקיות

„לנדקו", הנשלטת היום בעיקר על ידי משפחת רובינשטיין וחברת הביטוח „הפניקס", הנפיקה מניות בבורסה בשנת 1978. עד לפני שנים אחדות נחשבה לסיפור הצלחה עסקי, ומניותיה זכו לפופולריות מרובה אצל המשקיעים.

בשנים האחרונות חלה התדרדרות בעסקיה, בעיקר בעקבות סכסוכים פנימיים במשפחת רובינשטיין, וניהול לא תקין. הפסדים גדולים במיוחד הסב לה במשך שנים מלון „קונקורד". דו"חותיה הכספיים האחרונים הצביעו על הפסד של 12.9 מיליון ש"ח, ועל גרעון בהון בסך 14.3 מיליון ש"ח.

למרות מצבה הקשה, מקווה החברה להמשיך ולשרוד כעסק חי. לשם כך היא מנהלת משא ומתן עם בל"ל בקשר לפריסת חובותיה ומחיקת חלק מהריבית שהצטברה עליהם. מכירת נכסיה והעברת תמורתם לבנק מקטינים את חובות החברה ואת הוצאות המימון שלה. בשלב זה לא ברור איך תצליח החברה להתגבר על הבעיה הבסיסית שלה – הגרעון בהון העצמי.

ספרונים לילדים בחפיסות שוקולד של „ורד הגליל"

(ע). – חברת „ורד הגליל" הוציאה לשוק שוקולד חלב לילדים הנקרא „ברמה לי".

מנכ"ל המפעל, ד"ר עמי דולב, מסר אתמול במסיבת עתונאים בבית סוקולוב בתל אביב כי בכל חפיסת שוקולד יהיה ספרון לילדים בו יתוארו, בציור ובמלל, הרפתקאות ומעללים של צמד ילדים, נועה ונדב. מלת הקסם „ברמה לי" מחלצת אותם ממצבי הסתבכות שהם נקלעים אליהם בסיפורים.

עד כה הושלמו שלושה מתוך חמישה ספרונים. הגה את רעיון הספרונים מי שאייר אותם, אבנר כץ. את המלל כתב אילן שיר. את ההפקה לוותה היועצת החינוכית פרידה רנאלי. לדבריה, ישולבו בספרונים מסרים חינוכיים בתחומים שונים, בשיתוף ארגונים וולונטריים כמו „ארץ ישראל יפה" והמועצה הלאומית למניעת תאונות.

★ תחנת הכוח הסולארית השביעית של חברת „לוז", הנבנית בימים אלה בדרום־קליפורניה, נמכרה למשקיעים פרטיים ב־116.9 מיליון דולר. תחנה זו עתידה להתחיל לפעול עד סוף דצמבר השנה. המיתקן יפיק בסופו של דבר 92,646 מגאוואט שעה חשמל לשנה שיועברו לרשת החשמל של „אדיסון דרום־קליפורניה". „לוז" מתכוונת להקים תחנת הכוח הסולארית השמינית ב־1989.

הבורסה החליטה למחשב את המסחר הרב־צדדי

יתנהל באופן דומה לזה שבמ.ר.צ.

מאת אלי גולדברג

דירקטוריון הבורסה החליט למחשב את תהליך המסחר הרב־צדדי ולהסב אותו למערכת של „כרוז ממוחשב". השינוי יחול הן על שוק המניות והן על שוק אגרות החוב. לוח הזמנים לביצוע החלטה זו עדיין לא נקבע. בכל מקרה היא טעונה אישורה של הרשות לניירות ערך.

כרגע מתנהל המסחר בשיטת „כרוז ממוחשב" רק בשלב המ.ר.צ. בשיטה זו נמסרות לבורסה פקודות קניה ומכירה לפני פתיחת המסחר. הפקודות מלוות בהגבלות שער („לימיטים") על סולם שערים המתחיל ב־100.

במקרה של המסחר הרב־צדדי יהיו הגבלות השער במניות בהפרשים של 0.25 אחוזים, ובשיעור שעדיין לא נקבע באגרות החוב. במהלך המסחר תינתן לחברי הבורסה לבצע פעולות נגד הכנה, כאשר לכרוז תתאפשר גמישות בקביעת שיעורי התנודות.

החלטות נוספות של דירקטוריון הבורסה:

★ נקבעו נהלים לתנודות שער ב„אופציות לרכישת אגרות חוב".

★ אושרו מינויים לוועדות הבורסה השונות.

★ אושרו דירקטורים חיצוניים ב„בטוחה" וב„הראל את לביא".

★ אושרה העברת 50 אחוז מהון „ניירות עדי" ל„כלל".

★ אושרה הנפקת אגרות חוב צמודות יין הדולר ל„כלל".

★ הוחלט להעביר את מניות „חבר מהבהב" ברשימה הראשית לרשימה המקבילה.

★ הוחלט להעביר את המסחר במניות „עוז" לרשימה ב' בלבד.

★ אושר הפסקת מסחר ב„אלקולי", „ביבכת סרוס", „אליאנס", „לינק", „תמר".

★ הוחלט להתחיל בהליכים להוצאה מהבורסה את מניות „אלקולי" ו„בהכת היים".

קרן הלוואות בת 25 מ' דולר להתאחדות המלאכה והתעשיה

התאחדות המלאכה והתעשיה, הכוללת 45,000 יצרנים בענפים שונים, מנהלת מגעים עם הבנקים ועם הממשלה על הקמת קרן הלוואות לבעלי מלאכה בכ־25 מיליון דולר. היוזמה להקמת הקרן היא של התאחדות התעשיה והמלאכה, המעוניינת להקים לחברה מכשיר פיננסי שיסייע להם לפתח את עסקיהם.

מנכ"ל איגוד הבנקים, ד"ר אשר הלפרין, שנפגש בנושא זה עם היו"ר היוצא של התאחדות המלאכה והתעשיה, יעקב פרנק, והיו"ר המיועד של ההתאחדות, שמואל הלוני, הביע את תקוותו כי הקרן תוקם תוך זמן קצר ותסייע להגדיל את מספר בעלי המלאכה.

לדעת ד"ר הלפרין, על הממשלה להבין כי מבחינה כלכלית, פיתוח בתי מלאכה הוא ההשקעה הכדאית ביותר למשק. ... פועלות כל הממשלות לפיתוח בתי מלאכה ... בישראל עוד לא הגיעה הממשלה להכרה ברורה ...

מינויים במשק

יצחק גנור (45) התמנה לתפקיד מנהל אגף הכספים בקופת חולים „מכבי". הוא היה בשלוש השנים האחרונות סגן החשב הכללי באוצר, אחראי על החשבים והמערכות הכספיות של משרדי הבריאות, החינוך, התחבורה, התקשורת והחקלאות. גנור נכנס לתפקיד עם מותו של ראש האגף הקודם יוסף ורד.

שמעון בראון (35) התמנה כמנהל החדש של מחלקת הקבלה במלון הילטון בתל-אביב. קודם שימש כמנהל מערכות המידע והתקשורת של המלון במשך שבע שנים. הוא השתלם מטעם הילטון במלונות הרשת בלונדון, בזל, בז'נווה ובדיסלדורף. בין שאר תפקידיו יהיה אחראי על הטיפול באנשי העסקים.

מגמה מעורבת תוך נטיה לעליות

★ הידיעות על התקדמות במגעים בין הליכוד והמערך למטרת כינון ממשלה רחבה השפיעו לחיוב על מגמת המסחר. ★ עליות נאות במניות השייכות לקונצרן איזנברג. ★ נמשכו הביקושים ועליות השערים בסקטור הפטרוכימיה. ★ הולשה בולטת במניות כלל תעשיות וכלל ישראל. ★ ירידה תלולה במניות מרכז הקבלנים. ★ מחירי ההנפקה הגבוהים של בנק ישראל גרמו להמשך העליות במדדי המדד. ★ התייצבות במדדי הדולר ובאגרות המקים. ★ ריבית שיא לפקדונות שקלים מסוג „גמבר".

שבוע המסחר בשוק המניות בבורסה נפתח במגמה חיובית ואת בהמשך למגמה זו שהסתמנה בסוף השבוע שעבר. הידיעות שורמו במשך היום לבורסה על אפשרות לכינון ממשלה רחבה שבה יהיו שותפים רק הליכוד והמערך גרמה בדרך כלל למגמה חיובית אך ניכרה עדיין סלקטיביות בבחירת ההשקעה שיתכן שמלמדת על שוק מניות בריא. במניות רבות ניכרו ביקושים ערים ובמיוחד בסקטורים של חברות שבהן קיימת ציפיה לרווחיות משופרת. כך לדוגמא ניכרו ביקושים נאים למניות המסתנפות לאיש העסקים שאול אייזנברג. בסקטור זה עליו נמנות חברות כמרין, כמנות האספקה, קידר ואספקה ועוד ניכרו ביקושים המסכבים זה מספר ימים וזאת עקב הרווחיות הגבוהה הצפויה בחברות אלה. מניות סקטור הפטרוכימיה בפטרוכימיים, פרוטאורם ואגן המשיכו גם הן לרכז ביקושים וזאת עקב העליה הנמשכת במחירי תוצרתן בשוקי העולם. גם במניות אלקטרה שבה צופים השנה החוזות משופרות היו עליות שערים נאות. לעומת זאת ניכרה חולשה במניות כלל ישראל וכלל תעשיות וזאת לפרות הירידה החזיה של למעלה מ־40% שנרשמה בשעריהן בתחילת השנה. אתמול גם התייחבה בשלב זה ספקולציה נוספת במניות מרכז הקבלנים אשר לאחר עליות מכודדות בשערן כבראה ללא סיבה הנראית לעין ירדו ב־43.9% ואת לאחר שני ימי מסחר בהם נרשם שערן מוכרים בלבד. באגרות החוב צמודות למדד הן הממשלתיות והן הקונצרניות נמשכה גם אתמול המגמה החיובית של עליה בשערים וזירידה בתשואות וזאת עקב מחירי ההנפקה הגבוהים שנרשמו לאגרות הללו ביום חמישי האחרון. בשוק אגרות החוב הצמודות לדולר נכרה אתמול התייצבות בשערים וזאת לאחר ירידות השערים החדות שהיו בשעריהן בשבוע האחרון. גם בתשואות של אגרות המק"מ המנפקות ע"י בנק־ישראל לא היו אתמול שינויים בהחתיים הם נסחרות היום ברמת תשואה של כ־20% כאשר לכוחות הקצר קיימת היום עדיפות לפקדונות הנ"שבו המוצעים בבנקים לבעלי הפקדונות הגדולים.

שינויי שער במניות

במניות הבפורכות נרשמו אתמול תנודות שערים משמעותיות: כלל ליסינג 0.1 – 5.1% +, מנורה 5 – 7.4% +, אסהא 6% +, מכבות האספקה 05 – 6.7% +, ערובה 1 – 5.3% +, גני הדר – 7.6% +, אורים – 6.1% +, ברנוביץ 1 – 6.7% +, כולל 10% –, הכשרת הישוב אופציה 9 – 9.9% +, לוביד 1 – 9.2% +, ליפשיץ 5 – 10% +, מן 1 – 38.2% –, ברוך 1 – 10% +, ויקות אופציה – 5.7% –, אלוביט 1 – 10%, נתושתן 1 – 10% +, פטר פלדה – 5.9% –, קינג 5 – 9.4% –, אלקטרה 1 – 5% + בלום אופציה – 18.5% –, אגן אופציה – 10.3% +, גל 5 – 9.9% +, פרוטאורם – 7 + כתר – 5% +, רים 4 – 5% +, כור השקעות 6.5% +, פריון – 6.2% +.

ספקולציות פוליטיות והשפעתן על הבורסה

בתקופות האחרונות אנו חוזים בבורסה בתופעה שבה התקווה או נסיגה במו"מ הקואליציוני יכולים להשפיע על אוירת המסחר בבורסה לחיוב או לשלילה. כאשר הסיכויים להקמת ממשלה גוברים אנו חוזים בעליות בשוק המניות וכאשר יש משבר במו"מ הקואליציוני אנו חוזים בירידות שערים. אתמול כאשר נמסר על סיכויים משופרים להקמת ממשלה רחבה כאשר מסתמנת באופק אפשרות של מתן תיק האוצר לשמעון פרס חזינו באוירה חיובית במסחר בבורסה תוך כדי עליות שערים. מקורבי השוק עמם שוחחנו מנו מספר סיבות חיוביות על המשק בכלל ועל הבורסה בפרט אשר עשויה להביא כניסתו של שמעון פרס למשרד האוצר: 1. עקב כבודו הרגיש של מר פרס בתוך מפלגתו הוא יהיה חייב להצליח בכל מחיר בתפקידו זה והוא יעשה הכל על מנת לא להיכשל בתפקיד שר האוצר שהוא תפקיד קשה וכפוי טובה. 2. הצלחה עבודה דורשת תבנית כלכלית מקיפה אשר תתבסס על הסכם בין האוצר, ההסתדרות והמעסיקים. 3. מר פרס יפעיל לחץ חזק על כוכבי ההסתדרות על מנת להגיע לפקסיבים ויתורים בכיוה של זה וזאת התעשיה. 4. הצטרפות המערך לממשלה באפשרות את אי העברתו בכנסת של חוק מיהו יהודי ובכך שיקטין את הנזק ביחסי ישראל עם יהודי ארה"ב. 5. ממשלה רחבה תעשה כוח יותר גבר לחץ כלכלי של ממשלת ארצות־הברית כאשר בממשלה צרה. 6. יודעי דבר יודעים לספר כי בין מר פרס לבין מנכ"ל כלל – אהרן דובות קיים קשר אישי ולכן יכולה להיות בכך של דבר השפעה חיובית על עתיד התעשיה הישראלית בכלל ועל הבורסה לניירות ערך בפרט.

פקדונות שקלים – ריבית שיא של 27%

בסוף השבוע שעבר עלתה הריבית השקלית לרמת שיא שאינה זכורה זה תקופה ארוכה של 27% ריבית שנתית. הגורם העיקר לתופעה זו היה המכרז המוניטרי האחרון שהביע בנק ישראל לבנקים ביום ה' והבנכל על שיעור ריבית ממוצע של 31.2%. ראוי לציין שהריבית הרשומה לעיל מסולמת רק לבעלי פקדונות המכונים פקדונות ג'מבו בסדר גודל של מאות אלפי שקלים. הריבית המשולמת לבעלי פקדונות קטנים יותר לא השתנתה והיא מגיעה לשיעור ריבית של 20% בחישוב שנתי. לאחר ההוראות הגדולות שהורים בנק ישראל באמצעות הלוואת אשראי ומחירים מקניתריים לא סובלים ביזם הבנקים במצוקת אשראי ואין להם כמעט גרעונות גדולות. כתוצאה מכך מעדיפים הבנקים לגייס פקדונות גדולים ולשלם עליהם ריבית בהתאם ולא לעסוק בגיוס פקדונות קטנים שעלות תפעולם הסכנית גבוהה הרבה יותר. הבנקים ממשיכים לכתוח ביקורת נוקבת על המדיניות המוניטארית שנוקט בנק ישראל ואשר הביאה בסוף השבוע שעבר לעליית ריבית הפריים בפעם השלישית ברציפות תוך תקופה קצרה. הריבית הגבוהה פוגעת כבדן במספר רב של פירמות עסקיות ובכלל אינה כצליחה לבלום את הביקוש הבנבור לסחובע חוץ עקב הציפיות לפיחות. המצב הנוכחי גורם אי שקט בבשק, טוענים הבנקים ולכן על בנק ישראל להביא שוב לירידת הריבית כמעט בכל מחיר.

מדד פעילים – ירידה שבועית של 0.87%

מדד „פעילים" – תיק הנכסים הגדולים שבידי הציבור עמד ביום ה' 24.11.88 על 108 נקודות (בסיס 31.12.87 – 100 נקודות). מדד זה המחושב ע"י כלכלני חברת פעילים לניהול תיקי השקעות ירד השבוע ב־0.87%. הירידה נבעה כתוצאה מירידה במדד המניות הבנקאיות שבהסדר בשיעור 1.24% שנבעה כנראה מירידת ערכו של הדולר בשוקי העולם ומירידת הציפיה לפיחות מיידי. מדד המניות הכללי ללא בנקים ירד בשבוע שעבר בשיעור 4.55% ותרם אף הוא לירידה במדד „פעילים".

הודעות מהבורסה

★ פרהשקעות – חברת „פז" החזיקה כוונתה לבאה בהצעות רכש למחזיקי מניות פרהשקעות.

★ אילון – החברה הודיעה על מכירת כ־32 חדרים (קומה ושליש) מכלל 48 חדרים במלון „מגדל אילון". תמורת המכירה מסתכמת בכ־1.327 מיליון דולר.

★ כספלים פטרוכימיים – החברה הודיעה ידיעה על כוונתה לצאת בהנפקה מיוחדת בערך הנבה בהיבה במחיר השוק של המניות. לדברי החברה, אם יתחילו דיונים בנושא – תודיע על כך לבורסה.

★ בזר – החברה לא תחלק הסנה דיבידנד במזומן, בניגוד להמלצה שניתנה בתאריך 27.6.88.

בעלי ענין

★ קשל – אביזו ההדבין רכש 20,000 ע.נ. מניות „קשל" מחברת „יעף" שבבעלותו, במחיר 518. יתרת אחזקותיו במניה – 133,248.

★ ישרים – ניתני קידס רכש 465 ע.נ. ממניות החברה בשער 37,500.

הודעות כספיים

★ שלמון – הודיעה על רווח של 993 אלף ש"ח לתשעת החודשים הראשונים של השנה. בתקופה המקבילה אשתקד הרוויחה החברה כמיליון ש"ח. החברה הפרישה כחצי מיליון ש"ח לחובות מסופקים.

★ פורחו־השקעות – החברה הודיעה על רווח של כ־7.77 מיליון ש"ח לתשעת החודשים הראשונים של השנה. בתקופה המקבילה אשתקד הרוויחה החברה כ־1.48 מיליון ש"ח.

ישראל היבל ואה מנהל תיקי השקעות

שערי מטבע חוץ ביום 27.11.88

המטבע	בנקנוטים – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.54	1.61	1.54	1.62	1.54	1.61	1.5702	1.5898	1.5702	1.5898	1.5702	1.5900	1.5800
1 מארק גרמני	0.90	0.94	0.90	0.94	0.90	0.94	0.9150	0.9265	0.9151	0.9266	0.9155	0.9270	0.9195
1 לישט"ש	2.82	2.95	2.83	2.97	2.83	2.97	2.8829	2.9189	2.8841	2.9201	2.8836	2.9199	2.8969
1 פרנק צרפתי			0.26	0.28	0.26	0.28			0.2675	0.2708	0.2678	0.2712	0.2691
100 ינים יפאניים	1.27	1.35	1.28	1.34	1.27	1.34	1.2977	1.3139	1.2982	1.3144	1.2982	1.3145	1.3029
1 גולדן הולנדי	0.79	0.83	0.80	0.84	0.79	0.84	0.8102	0.8203	0.8115	0.8216	0.8116	0.8218	0.8153
1 פרנק שוויצרי	1.07	1.12	1.07	1.12	1.07	1.12	1.0904	1.1040	1.0925	1.1059	1.0930	1.1068	1.0979
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2635	0.2668	0.2617	0.2650	0.2616	0.2649	0.2633
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2423	0.2455	0.2424	0.2454	0.2422	0.2452	0.2438
1 כתר דני	0.23	0.24	0.23	0.25	0.23	0.25	0.2370	0.2400	0.2371	0.2400	0.2371	0.2471	0.2384
1 מארק פיני	0.38	0.39	0.38	0.40	0.37	0.40	0.3847	0.3895	0.3850	0.3898	0.3846	0.3895	0.3873
1 דולר קנדי	1.29	1.35	1.30	1.36	1.29	1.36	1.3195	1.3360	1.3208	1.3373	1.3178	1.3344	1.3282
1 דולר אוסטרלי	1.30	1.43	1.32	1.42	1.33	1.42	1.3676	1.3847	1.3680	1.3850	1.3707	1.3880	1.3775
1 ראנד דרא"פ	0.44	0.53	0.40	0.56	0.43	0.60	0.6754	0.6838	0.6745	0.6829	0.6759	0.6844	0.6794
10 פרנקים בלגיים	0.43	0.45	0.42	0.45	0.42	0.45	0.4336	0.4390	0.4364	0.4418	0.4361	0.4416	0.4389
10 שילינגים אוסטריים	1.27	1.33	1.28	1.34	1.28	1.34	1.2984	1.3146	1.2998	1.3161	1.2990	1.3153	1.3074
1000 לירטות איטלקיות	1.20	1.27	1.21	1.28	1.21	1.30	1.2306	1.2459	1.2315	1.2469	1.2324	1.2480	1.2377
1 „סל" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.8921	1.9157	1.8944	1.9180	—	—	1.9057
1 דינר ירדני	2.68	2.85	2.59	2.76	—	—	—	—	—	—	—	—	2.8440
10 לירות לבנוניות	—	—	—	—	0.02	—	—	—	—	—	—	—	0.0311
1 לירה מצרית	0.55	0.58	0.60	0.64	0.62	0.67							0.6636

שערי מניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר הצמצרה

[illegible]

בהסדר הצמדה ל־89

[illegible]

בהסדר הצמדה ל־91

[illegible]

בנקים למשכנתאות

[illegible]

מוסדות מימון

[illegible]

ביטוח

[illegible]

מסחר ושרותים

מסחר

[illegible]

שרותים

[illegible]

מלונות ושרותי תיירות

[illegible]

מחשבים ושרותי מחשב

[illegible]

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

[illegible]

תעשייה

מזון וטבק

[illegible]

טקסטיל והלבשה

[illegible]

מתכת ומוצריה

[illegible]

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

[illegible]

מוצרי בניה

[illegible]

כימיה, גומי ופלסטיק

[illegible]

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

[illegible]

תעשיות שונות

[illegible]

השקעות תעשיה

[illegible]

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

[illegible]

נסחרות במט"ח

[illegible]

דלק ונפט

[illegible]

רשימה מקבילה

שרותים

[illegible]

מלונאות ושרותי תיירות

[illegible]

מחשב ושרותי מחשב

[illegible]

נדל"ן בינוי ופיתוח

[illegible]

מזון וטבק

[illegible]

טקסטיל והלבשה

[illegible]

מתכת ומוצריה

[illegible]

מוצרי בניה

[illegible]

מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

[illegible]

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

[illegible]

תעשיות שונות

[illegible]

השקעה בתעשיה

[illegible]

חברות השקעה

[illegible]

חיפושי נפט

[illegible]

מעותנים

[illegible]

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

אזהרה: גל גדול ופתאומי של חולי איידס עלול להגיע לבתיה"ח ב־89'

(ע). – פרופ' זאב הגדול, יו"ר העמותה לקידום חקר האיידס ומניעתו ומנהל היחידה האימונולוגית בבית החולים „קפלן", מתריע מגל גדול ופתאומי של חולי איידס העלול להגיע בשנה הבאה לבתי החולים.

העליה בתחלואה שסימניה נראים במרכז לאיתור חולי איידס ב„קפלן", מדאיגה את הרופאים ולקראת יום האיידס הבינלאומי, שיצויין ב־1 בדצמבר, החליט להציג נתונים של חולי איידס בישראל ולעורר מודעות ציבורית מחודשת לנושא זה.

פרופ' הגדול אמר כי בישראל השתררה שאננות מוחלטת בכל הקשור במלחמה באיידס ומתפוגגים גם ההישגים שהושגו בקבוצות הסיכון. מטה ההסברה שהקים משרד הבריאות משותק מהיעדר תקציב ומספר האנשים שבאים להיבדק בשבוע במרכזים לאיידס הוא קטן ביותר. בישראל אותרו עד כה 400 נושאי נגיף, שלא חלו, בעוד שקיימים פי 10 נושאי נגיף והם אינם מודעים לכך כלל. רוב הציבור סבור כי הבעיה איננה נוגעת לישראל, אלא למקומות אחרים בעולם והדבר איננו כך, הטעים.

בין הנתונים שהציג פרופ' הגדול:

★ בישראל אותרו עד כה 70 חולי איידס. שני שלישים מהם מתו, רובם הומוסקסואלים ונרקומנים.

★ שני תינוקות נדבקו מאימותיהם בעת הלידה והם נושאים את הנגיף.

★ 50 אחוז מחולי ההמופיליה נדבקו בנגיף בתקופה שלא בוצעו בדיקות דם לאיידס מכל תרומה שנתרמה לבנק הדם. חלק מחולי ההמופיליה האלה חלו במחלה, חלקם נושאים את הנגיף. תקופת הדגירה של הנגיף היא בין חמש לשבע שנים.

פרופ' הגדול סבור, כי הדרך היחידה להילחם באיידס היא רק מערכת הסברה וחינוך מסיביים לכל האוכלוסיה, במיוחד לבני נוער ולקבוצות סיכון. בין השאר, חייבת להתמקד המלחמה באיידס בשינוי התנהגותם המינית של בני האדם ושינוי בנטילת הסמים בהזרקה, המהווים גורם סיכון מובהק בהעברת הנגיף.

בניסיון להתגבר על הפחד מעבריינים־נרקומנים חולי איידס זבי דם

מכינים חליפה מיוחדת ל„כחולים"

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

במטה הארצי של המשטרה יתקיים בימים הקרובים דיון מקיף בנושא: איך למגן שוטרים לכל ישחוד מגעים עם נרקומנים חולי איידס, שהם גם עבריינים מועדים.

במטה הארצי יוקם צוות שיתעמק בנושא. מפקד משטרת מרחב חיפה, תת־ניצב יוסי לוי, אישר אתמול לסופר 'דבר', כי השלב הראשון בטיפול בנושא, שהיה בעיקרו הסברתי, נכשל כישלון חרוץ. „רופאי המשטרה ניסו להסביר לשוטרים מתי באמת אפשר להידבק מחולה איידס ואיך להימנע מכך, בין השאר בשימוש בכפפות, אבל הסתבר שאין בכך די. השוטרים מפחדים להתקרב לנרקומנים חולי איידס ובקטע הזה יש לנו בעיה של ממש. קשה מאד להכריח שוטר לעצור נרקומן כזה כשהוא נוטף דם".

עם זה, תת־ניצב לוי מבדיל בין עברייני רכוש חולי איידס לנרקומנים חולי איידס. „במקרה הראשון מדובר באנשים יותר נוחים לטיפול ואכן אנו משתדלים לטפל בהם בכפפות. לעומת זאת אני יודע, ששוטרים נמנעים מלעצור נרקומנים חולי איידס ואם עוצרים אותם, אינם מחזיקים בהם במעצר זמן ממושך".

תת־ניצב לוי מוסיף, כי מדובר בששה נרקומנים חולי איידס בכל מרחב חיפה, אולם „יתכן שיש יותר, שאיננו מכירים". לדבריו, יתכן שהבעיה תיפתר כאשר תוכנס לשירות המשטרה חליפה מיוחדת בכלי עזר למקרה שיהיה צורך לעצור אדם כזה.

לוי נדרש לנושא בעקבות ידיעה שפורסמה אתמול ב'דבר' לפיה תושבי שכונת נווה דוד בחיפה התלוננו בפני סופר 'דבר', כי משטרת חיפה נמנעת מלעצור נרקומן חולה איידס, הפורץ באורח חופשי לדירות בשכונה וממרר את חייהם.

רופאי „סורוקה" מאיימים להשביתו אם לא יגיע הסיוע המובטח להפעלתו

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

רופאי בית החולים „סורוקה" בבאר שבע מאיימים להשבית את המוסד הרפואי בתמיכת הוועד הארצי, אם לא תתחיל הנהלת קופת חולים הכללית לממש את הבטחותיה לתמיכה בו.

בית החולים סובל מזה תקופה ארוכה מגרעון קריטי בתקציב ובעיקר ממחסור בכוח אדם. יו"ר ועד הרופאים, ד"ר אלדד פרנס, אמר כי חסרים כ־60 רופאים, האמורים להיות על פי הסכם תקינה מלפני 15 שנה. ששה מנהלי מחלקות עזבו בשנה האחרונה ועדיין לא מונו אנשים תחתם. עשרות אחיות חסרות ושמונה מתוך עשרת חדרי הניתוח מושבתים בגלל ציוד לקוי. מחלקת יולדות חדשה, שהחלו בבנייתה לפני כשנה, אינה מושלמת בגלל מחסור בכסף. על רקע זה בית החולים, האמור לשרת אוכלוסיה של כ־300,000 איש בכל הנגב, עומד בסכנת התמוטטות.

אולם הקש ששבר את גבם של הרופאים היה העובדה שלפני כשבועיים נותקו הטלפונים לשיחות־חוץ. הרופאים, הזקוקים לא אחת לשיחות אלו כדי לקיים התייעצויות מקצועיות עם רופאים מחוץ לעיר, מצאו את עצמם ללא יכולת מינימלית לבצע את מלאכתם היום־יומית.

בשבוע שעבר שלח ועד הרופאים מברק חריף למנכ"ל קופ"ח, נחום פסה, בו הם מתריעים כי אם לא יועברו לאלתר התקציבים הדרושים לרכישת ציוד ולתגבור כוח האדם במוסד, הם ינקטו צעדים קיצוניים, עד כדי השבתה.

בתגובה מסרה הנהלת קופת חולים כי „סורוקה" נמצא בראש סולם עדיפויותיה מבחינת פיתוח והשלמת בנייה של חדרי־ניתוח באגפים שונים, שהקמתם הוקפאה בעבר. דובר קופ"ח, דוד תגר, מסר כי הקופה תפעיל מסגרת מיוחדת בארה"ב למען „סורוקה". „אולם", הוסיף, „במצב הכספי הנוכחי, תקציבי הפיתוח נצועים חייב לבוא מקור נוסף להשלמתם. לכן המקור יהיה, ככל הנראה, מגורמים בארה"ב, עמם נועד פסה בשבוע שעבר".

נוסף על כך, אמרו בהנהלת קופ"ח בתל אביב כי מתן אור ירוק מהאוצר להפעלת תוכנית הניתוחים אחר הצהריים, חיוני ביותר לגבי בית החולים בבאר שבע, מפני שלאוכלוסיה בנגב אין אלטרנטיבה אחרת. ההנהלה דורשת לקבל אישור להפעלת התוכנית בבאר שבע ובכל הארץ. חלק בלתי נפרד מכך הוא הקצאת משאבים ממשלתיים, על פי התוכנית שנקבעה בשעתה.

בעקבות איומיהם של רופאי „סורוקה" אמור היום פסה להגיע לבאר שבע ולקיים פגישות עם הנהלת בית החולים ועם ועד הרופאים.

14 חשודים כבני 30־40 נעצרו לחקירה ושוחררו בערבות. בעל הדירה, בן 42, מסר למשטרה.

★ עשרה מתושבי הכפר ג'וליס שבגליל המערבי נעצרו אתמול לחקירה בחשד שהשתתפו בתגרה המונית שפרצה בכפר.

★ שלושה תושבים מהכפר ינוח שבגליל המערבי נעצרו שלשום בלילה כחשודים בציד חוגלות לא חוקי בנגב המערבי. פקח של רשות שמורות הטבע בדרום אילן פלדמן הבחין בהם.

★ בעל תחנת הדלק „פז" בראש פינה, קלמן ידידי (66), נשדד במוצאי שבת בעת שהיה בדרכו מהתחנה לביתו. אלמונים רעולי פנים ארבו לו סמוך לבית, המרוחק עשרות מטרים מהתחנה, והכוהו מיזו את התיק שהכיל את הפדיון היומי – מאות שקלים בלבד. בעל התחנה ניסה להתנגד, אולם הוכה על ידי השודדים שהצליחו לחטוף את התיק ולהימלט. משטרת ראש פינה עצרה חשוד במעשה, בעל עבר פלילי. החשוד נחקר, אך הכחיש כל קשר לשוד.

תרומה: 5 חדרי ניתוח ברמב"ם

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו הודיעה אתמול כי הוחלט על בניית חמישה חדרי ניתוח ברמב"ם בחיפה והשלמתן של שתי קומות בבנין הילד. ביצוע העבודות יתאפשר בתרומה של משפחת פ. מאיר.

חדרי הניתוח החדשים מיועדים להחליף את הישנים שנבנו לפני 25 שנה ואינם עונים עוד על צורכי הכירורגיה המודרנית.

★ מועדון הימורים שפעל בדירה פרטית ברחוב גליקסון בתל־אביב נחשף על־ידי המשטרה וה־14 מחבריו נעצרו אתמול בחמש בבוקר. מן המשטרה נמסר כי בשעת הפשיטה המה המקום מחבורה גדולה של גברים ונשים, בהם תיירת גרמניה, ששיחקו ברולטה בשבר־שותם מאות אסימוני הימורים.

נחתם הסכם ב„ליגת"

מאת דני צוקרמן, סופר „דבר" בדרום

במפעל „ליגת" בקריית גת, שמאז ההודעה על סגירתו בשבוע שעבר נוהל בו מו"מ תוך הפסקות והתבצרויות של עובדיו, נחתם אתמול הסכם על פיצויי הפיטורים ל־220 עובדיו.

בהודעה שמסרו נציגי העובדים, מזכיר מועצת הפועלים והנהלת המפעל נאמר שההסכם מעניק לעובדים תנאים הוגנים. חלק מהעובדים ישארו במפעל לביצוע תהליכי סגירתו.

מכתבי הפיטורים לעובדים יכנסו היום לתוקף, כפי שסוכם. ייעשו מאמצים לקליטת חלק מהעובדים במפעליה האחרים של תשלובת „פולגת", בעלת המפעל שנסגר. כן יהיה טיפול פרטני בבעיות מיוחדות של עובדים.

הכנסת תתבקש היום לנתק גמלאי המדינה מהסכם השכר

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

מליאת הכנסת תתבקש היום על ידי הממשלה לכלול את 70,000 הגמלאים שפרשו משירות המדינה, הרשויות המקומיות והמוסדות הלאומיים („גמלאים תקציביים") בהוראת שעה שלפיה הם יקבלו השנה תוספת לגמלתם בשיעור חמישה אחוזים.

מתן התוספת בתוקף הוראת שעה ולא במסגרת הסכם השכר בשירות הציבורי, שנחתם באוגוסט השנה, יגרום לכך שהגמלאים לא ייהנו מהטבות שההסכם מבטיח לקבוצות עובדים שונות בשירות הציבורי. כך, לדוגמה, הגמלאים לא יקבלו תוספת של שניים עד 10 אחוזים במסגרת קרן השתלמות, „מענק לעובדים ותיקים" בגובה חצי משכורת ועוד.

הדיון בכנסת בניתוקם של גמלאי השירות הציבורי מהסכם השכר נערך ימים אחדים לאחר שאפרים זילוני, סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, החבר בוועדת המעקב לעניין הגמלאים ה„תקציביים", הכחיש כאילו הגמלאים הללו ינותקו מהסכם השכר.

קופ"ח מנידת מכשיר לריסוק אבני כליות

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

לראשונה בקופת חולים הכללית יופעל מכשיר לריסוק אבני כליות באורח נייד בעקבות החלטת הנהלת הקופה שהתקבלה על רקע שיקולי יעילות העבודה וחיסכון בהוצאות.

לסופרת „דבר" נמסר כי המכשיר לא יהיה צמוד לבית חולים כל שהוא או למחלקה אורולוגית, אלא יותקן בניידת מיוחדת ויעבור, על פי הצרכים הרפואיים, מבית חולים אחד למשנהו.

השימוש במכשיר מקטין בעשרות אחוזים את הצורך בניתוחים. על רקע זה הטילה הנהלת קופת חולים על האגף הרפואי לערוך בדיקה של כל המחלקות האורולוגיות, היקף עבודתן וצרכיהן, במטרה להתייעל ולחסוך עם הפעלת המכשיר החדש.

כתב אישום נגד האניה התורכית המזוהמת

מאת יורם לוי, סופר „דבר"

הרשות לאיכות הסביבה במשרד הפנים הגישה כתב אישום נגד רב החובל והבעלים של אניית משא טורקית שזיהמה בדלק את נמל אשדוד.

בשבת שעברה, בעת סערה בים, ניתקה האוניה „בילקור" מהעוגן שלה ונתבטה בשובר הגלים של הנמל. כתוצאה נשפכו לים כ־200 טונה דלק.

בכתב האישום שהוגש לבית משפט השלום באשדוד מואשמים בעלי האניה ברשלנות והזנחה והם נתבעו גם לשאת בכל ההוצאות שנגרמו כתוצאה מן התאונה הנאמדות ב־100,000 דולר.

נחתם ההסכם להעברת כל נושאי הקליטה מהסוכנות היהודית

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

ההסכם להעברת כל נושאי הקליטה מהסוכנות למשרד הקליטה עד אפריל 1990, נחתם אתמול על ידי שר הקליטה יעקב צור, יו"ר הסוכנות היהודית שמחה דיניץ, יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות מנדל קפלן וראש אגף התקציבים באוצר, דוד ברועז. על פי ההסכם אמורה הסוכנות היהודית, עד למועד זה, לסגור את מרבית מרכזי הקליטה.

הממשלה מצידה התחייבה לתקצב פתרונות דיור לעולים ובהם דיור ציבורי בהיקף שיאפשר את פינויים של מרכזי הקליטה והפעלה שוטפת של מסלול הקליטה הישירה. על פי ההסכם יוקצב בשנה הקרובה מסלול הקליטה הישירה לכ־1,500 משפחות עולים, כשהסוכנות מתחייבת להגדיל את חלקה במימון כל משפחת עולים ב־2000 ש"ח בשנה, כך שסל הקליטה של משפחה ממוצעת יעמוד על 16,500 ש"ח בשנה. עוד נקבע כי משפחות עולים מארצות מצוקה יזכו לסיוע כספי גבוה מזה הניתן לעולים מארצות הרווחה.

כמו כן סוכם עקרונית על העברת האגף לשירותי הרווחה במחלקת העליה של הסוכנות היהודית לאחריות משרד הקליטה וכי הסוכנות תמשיך לממן את הפעלתו של האגף עד לאפריל 1990.

זיכוי רב"ט דניאל שושן – בגלל ספקות לגבי ראיות התביעה

בית הדין הצבאי המחוזי פרסם אתמול את נימוקיו לזיכויו של רב"ט דניאל שושן במשפט חוזר, ב־28.10.88, מאשמה של עזרה לאויב – מסר דובר צה"ל.

שושן זוכה פה אחד מחמת הספק ובפסק הדין קובעים השופטים – אל"מ יורם דלקוביץ, אל"מ רוני כנעני וסא"ל יצחק רייכר – כי במכתם אותו גברו עליהם הספקות, שתולדתם בתשתית הרעועה של ראיות התביעה ועל אף שקריו הבוטים של הנאשם בדיון.

השופטים כתבו, כי למרות שהחקירה היתה לוחצת ומכבידה, לא היה בה לפגום במידת נכונותו של שושן להודות במשפט הראשון בעבירות שיוחסו לו.

„אנו דוחים גם את טענות הנאשם, כי הוכה בידי חוקריו או כי השמעו כלפיו איומים על חקירה בעינויים או השפלה מינית", כותבים השופטים.

„הנאשם התגלה כמי שנוטה לדברי־שקר תוך המצאת עובדות חדשות לבקרים". השופטים מבקרים גם את חוקריו של שושן וכותבים כי „גם גישתם של החוקרים היתה נגועה בחוסר מקצועיות ובחוסר הבנת החשיבות שבזיהוי של החומר הנוגע לנאשם אך לא השתכנענו כי החוקרים נגעו במכוון מתוך מטרה להזיק לנאשם".

השופטים מתחו ביקורת קשה על מהימנותו של העד ותקפו את השתמטותו נגד החוקרים. הם קבעו כי אינם נותנים אמון בדבריו, אולם מחמת הספק החליטו, כאמור, לזכותו.

„אפילו את התמונה של חנן זגורי שמתי מעל למיטה במעצר"

נפתלי בוגלו ששוחרר אחרי 90 יום – נחשד ברצח הילד מקריית טבעון

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

בילילות שמחה והתרגשות בקיבוצי שמפניה לעיני משפחתו הענפה, שוחרר אתמול בבית משפט השלום בחיפה, אחרי 90 ימי מעצר, נפתלי בוגלו (34) מקריית טבעון, שנחשד ברצח הילד חנן זגורי בן השמונה מקריית טבעון.

„ניסו להלביש עלי תיק, אבל אני חף מפשע. ההרגשה שלי עכשיו בסדר גמור. רק הבוקר אמרה לי עורכת הדין שלי שאני משתחרר. שאלו אותי כמה פעמים איפה הייתי בזמן הרצח, ואמרתי שהייתי באותה שבת בבריכה בטבעון עד 1־2 בצהריים. אחר כך לקחתי טרמפ הביתה, ולא יצאתי עד שבע בערב. אז הלכתי ליום הולדת. כשחזרתי, אבא שלי סיפר לי שבטבעון היה רצח, והמשטרה חיפשה אותי. ב־12 בלילה התייצבתי במשטרה". כך סיפר אתמול נפתלי בוגלו לעתונאים דקות אחדות לאחר ששוחרר על ידי בית המשפט.

הוסיף בוגלו „אני זוכר שבאותו לילה החוקר אמר לי שאני מזיין ילדים. אז נתתי לו אגרוף, כי זה פגע בי. חקרו אותי 5־6 שעות ביום. רצו לגרום לי להודות ברצח ואפילו הטעו אותי בשאלות ועבדו עלי באופן פסיכולוגי. רוב הזמן הייתי עצור בזבולון ובגמל, וגם שלחו אותי להסתכלות.

אני מאד מקווה שימצאו את הרוצח. אני חושב שהוא ערבי. אפילו את התמונה של חנן שמתי מעל למיטה בבית המעצר".

בוגלו סיפר עוד, כי במהלך החקירה הוכה פעמים אחדות: סטירות ואגרופים. „שאלו אותי למה רצחתי את הילד, אבל לא ידעתי שרצחו אותו. עכשיו אני הולך הביתה ואומרים לי שמכינים לי מסיבה גדולה".

לפני כן הודיע נציג צוות החקירה, פקד דוד שולסן, בבית משפט השלום בחיפה, כי חקירתו של בוגלו עוד לא הסתיימה אולם שחרורו לא יפגע בהמשכה. השופט נענה לבקשת המשטרה לעכב את יציאתו מהארץ. כן הוארך צו איסור הפרסום לגבי פרטי החקירה.

לא משפט חוזר

בידיעה שהופיעה ב„דבר" ביום שישי האחרון בעניין איסוף כספים למימון משפט לשלושה תושבי הכפר סכנין שהורשעו ברצח הנער דני כץ מחיפה, נפלה טעות.

ד"ר אלה אלמגור, החברה בוועד הציבורי המבקש לאסוף כסף, אומרת כי איסוף הכסף נועד למימון בערעור לבית המשפט העליון ולא בדרישה לקיום משפט חוזר. היא מציינת כי אינה ומעולם לא היתה חברה בתנועת „יש גבול" [illegible] אחרת [illegible] האנשים בלבד ואין מאחוריה שום גוף פוליטי.

★ אריה גוראל, ראש עיריית חיפה, שלח אתמול מברק אל ראש הממשלה יצחק שמיר ואל שר האוצר שמעון פרס, שבו תבע כי חיפה תוכר כאזור פיתוח ב' כדי לתת תנופה מחודשת לפיתוח העיר והצפון ולמשוך אליה משקיעים.

★ כתובות נאצה בגנות הערבים והתומכים באש"ף נתגלו אתמול בבוקר על [illegible] כאוכב שכאונר מישגב [illegible] ממשטרת משגב הגיע למקום, צילם את הכתובות שנכתבו בספריי אדום ומחק אותן.

קרן הגימלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות בע"מ
לחברתנו לעבודה יפה עובדיה
משתתפים באבלך הכבד על מות
אביך ז"ל
הנהלת הקרן ועובדיה

קרן הגימלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות בע"מ
לחברתנו לעבודה לידיה שוורץ
משתתפים באבלך הכבד על מות
אמך ז"ל
הנהלת הקרן ועובדיה

הבורסה לניירות ערך בתל־אביב בע"מ
THE TEL AVIV STOCK EXCHANGE LTD
קו טלפון פתוח
בנושא:
טיפול הבורסה בחברות שנקלעו לקשיים
צוות בכיר מהנהלת הבורסה
ישיב לשאלות הציבור בנושא הנ"ל ובנושאים אחרים
ביום רביעי, כ"א בכסלו תשמ"ט – 30 בנובמבר 1988
בין השעות 16:00 – 18:00
בטלפון 03-627487 (דב קווי)

לוחמי ישראל לדורותיהם
מתכנסים לעצרת מחאה
נגד ההשתמטות החרדית הגוברת מדור לדור
לאנשי מילואים —
צו קריאה נגד חלוקת עומס בלתי צודקת
לסטודנטים —
מחאה נגד אפליה בין לומדים ללומדים
לתיכוניסטים —
קריאת התייצבות נגד ההבדלה בין דם לדם
העצרת תתקיים בככר מלכי ישראל
ביום ג', כ"ט בנובמבר, 29.11.88, בשעה 18.30.

רשימת קציני מילואים

רב־אלוף (מיל.) רפאל איתן	אלוף (מיל.) מוטי הוד	אל"מ (מיל.) זאב נתיב
אלוף (מיל.) אורי אור	אל"מ (מיל.) דני וולף	סא"ל (מיל.) ציפי נריה
אלוף (מיל.) שלמה אראל	אלוף (מיל.) צביקה זמיר	תא"ל (מיל.) יפתח ספקטור
תא"ל (מיל.) בצלאל אמיר	אלוף (מיל.) מאיר זורע	אל"מ (מיל.) יוסי סלנט
תא"ל (מיל.) עודד ארז	אלוף (מיל.) עמוס חורב	רב־אלוף (מיל.) צבי צור
אל"מ (מיל.) אורי אלגום	תא"ל (מיל.) גיורא זייקה	אלוף (מיל.) אלעד פלד
סא"ל (מיל.) שמעון אבידן	אלוף (מיל.) אהרון יריב	תא"ל (מיל.) רן פקר
אלוף (מיל.) אברהם בוצר	אל"מ (מיל.) יוסף יריב	סא"ל (מיל.) בנין פרידן
אלוף (מיל.) יהואש בירנן	אל"מ (מיל.) יוסלה יוזוביץ	תא"ל (מיל.) יוסף קסטל
אלוף (מיל.) מיכאל ברגל	אל"מ (מיל.) צדוק יבנה	תא"ל (מיל.) עוזי קרן
תא"ל (מיל.) ישראל בר־אמיתי	סא"ל (מיל.) רנית יער	אלוף (מיל.) אברהם רותם
תא"ל (מיל.) בנימין בן־אליעזר	אל"מ (מיל.) ישראל כרמי	אלוף (מיל.) אמנון רשף
תא"ל (מיל.) איתן ברק	אל"מ (מיל.) רן כהן	תא"ל (מיל.) ד"ר משה רווה
אל"מ (מיל.) אורי בר־רצון	אל"מ (מיל.) שלומית כרמי	אל"מ (מיל.) דליה רז
אלוף (מיל.) שייקה גביש	אלוף (מיל.) עמוס לפידות	אל"מ (מיל.) גבריאל רפופורט
אלוף (מיל.) שלמה גזית	תא"ל (מיל.) אשר לוי	תא"ל (מיל.) צורי שגיא
תא"ל (מיל.) ברוך גלבוע	אלוף (מיל.) מנחם מירון	אלוף (מיל.) אורי שמחוני
אל"מ (מיל.) שאול גבעולי	תא"ל (מיל.) פרופ' דן מיכאלי	אלוף (מיל.) הרצל שפיר
סא"ל (מיל.) נחום גולן	אל"מ (מיל.) עודד מגר	תא"ל (מיל.) צבי שור
סא"ל (מיל.) בת־עמי גנץ	אלוף (מיל.) עוזי נרקיס	אל"מ (מיל.) זאב שחם (זוביק)
אל"מ (מיל.) מנחם דיגלי	אלוף (מיל.) חיים נדל	סא"ל (מיל.) נחום שריג
סא"ל (מיל.) מאירקה דוידזון	אל"מ (מיל.) יעקב נריה	אל"מ (מיל.) דבורה תומר

רשימה ראשונה
לפרטים נא לפנות בטלפון 03־411365, בין השעות 09.00–16.00, ת.ד. 17308 ת"א, מיקוד 61171
תרומות נא להפקיד בבנק דיסקונט תל־אביב, סניף ברנון לח"ן 77976

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה
דוד דניאל במות
אביו ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוזי תל־אביב
ההנהלה והעובדים

קו–אופ רשת הריבוע הכחול
משתתפים בצער המשפחה
במות עליכם יקירכם
ניסים ברכה ז"ל
ההנהלה וועד העובדים

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתה של
שרה פוטשניק ז"ל
ההלויה התקיימה ביום א' י"ח כסלו תשמ"ט 27.11.88.
יושבים שבעה בביתה ברח' הברון הירש 10 ראשל"צ.
צבי פוטשניק והמשפחה

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו
שלום כהן
במות
אמו ז"ל
הארגז בע"מ

משרד הבינוי והשיכון
מחלקת עבודות ציבוריות – המשרד הראשי
קרית הממשלה – מזרח ירושלים, ת.ד. 13198
מיקוד 91131 – טלפון 277211, 277424, 02־277422
מכרזי נקיון
1) מחלקת עבודות ציבוריות מבקשת בזה הצעות מחירים לביצוע שרותי נקיון במשרדי מע"צ:
א) המחלקה לחומרים ולמחקר, דרך בר־צבי 55, תל־אביב – מכרז א/143/88.
ב) מהנדס מחוז הצפון – נצרת עילית – מכרז א/146/88.
2) ספרי המכרז מפרטים ופרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי האפסנאות הראשית של מע"צ, לפי הכתובת דלעיל, בימים ובשעות העבודה הרגילים. ספרי מכרז א/146/88 ניתן גם לקבל אצל אפסנאי מחוז הצפון רחוב חטיבת גולני, ת.ד. 605 נצרת עילית – טלפון 06־572010.
3) בצירוף להצעות יש להמציא ערבות בנקאית או המחאה עצמית בשיעור הנקוב בגוף ספרי המכרזים, אי מילוי תנאי זה ישחרר את מע"צ מהחובה לדון בהצעות.
4) המועד האחרון להגשת הצעות ביום ראשון ה־18/12/88 בשעה 8.30 בבוקר.
5) אין מע"צ מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, כל חלק מהן, או הצעה כל שהיא.

לחברנו אמנון אפשטיין
משתתפים בצערך
על מות
אביך ז"ל
תנחומים לכל בני המשפחה
ההנהלה, המורים והעובדים – מישלב תל־אביב

הודעה ללקוחות
עידכון שיעורי הריבית בפר"י
1. החל מיום ג' 29.11.88 ישתנו שיעורי הריבית בפר"י לעסקות קיימות עפ"י המפורט להלן:

יתרה שקלים חדשים	% ריבית שנתית נומינלית	% ריבית שנתית מתואמת
מ־50 עד 9,999	13.00	13.86
מ־10,000 עד 49,999	14.00	15.01
מ־50,000 עד 99,999	14.50	15.58
מ־100,000 ומעלה	15.00	16.16

2. שינוי ביתרת הפר"י (מעבר ממדרגה למדרגה) יגרום לשינוי הריבית בהתאם.
3. הודעה זו מתפרסמת במקום הודעות אישיות ללקוחות.
4. פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.
בנק הפועלים

לחברנו קרנציה מכהן
אנו באבלך במות עליך
אביך ז"ל
בנק אמריקאי ישראלי בע"מ
ההנהלה והעובדים

עסיס החזקות בע"מ
הודעה
נמסרת בזה הודעה, כי אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי המניות של החברה תתקיים ביום 20/12/88 (במקום ביום 5/12/88 כפי שפורסם ב־13/11/88) בשעה 09.00 במשרדו של עו"ד נתן יצחקי רח' ה' באייר 8 תל־אביב.
על סדר היום: שינוי שם החברה
כל בעל מניות רשאי למנות מיופה כוח להשתתף באסיפה ולהצביע במקומו ובלבד שיפוי הכח יופקד במקום שנקבע לקיום האסיפה לפחות 48 שעות לפני מועד כינוסה.
בשם הדירקטוריון
שלום בורנשטיין, מזכיר

בצער רב אנו מודיעים על מותו הטראגי של חברנו
שלמה הדר ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל מחוז הדרום

דבר היום

מלחמת תשמ"ט

השתמטותו של מיגזר גדול בציבור הישראלי משירות צבאי לא החלה השנה, אלא עוד בתש"ח ובשנים המעצבות שבסמוך לה. סייעו לה פוליטיקאים חילוניים, מנושאי דגל הממלכתיות הבטחונית, ובראשם דוד בן־גוריון. עוד בחודשים האחרונים, לקראת הבחירות לכנסת, התגונן שר־הבטחון הנוכחי בפני עתירה לבג"ץ ואמר אמן אחר ההסדר הפוטר רבבות אברכים מעול צבא. בית־המשפט העליון סמך ידיו על עמדת השר רבין, אך בדוחק וברמז כי ההחלטה עשויה להשתנות אם יוחרף מהותית המצב שעליו קבלו העותרים. החרפה כזו צפויה בממשלה שעומד יצחק שמיר להשעין על הסיעות המכונות "חרדיות" המייצגות את המשתמטים.

השינוי המיידי לא יהיה כמותי, במספר מקבלי הפטורים, אלא איכותי: המשתמטים מהדרג הצבאי נכנסים לדרג המדיני. לראשונה ייחרצו דיני נפשות, במלחמה ובפעולות בטחוניות אחרות, בידי שרים המשאירים את בחוריהם באוהלה של תורה ושולחים את זולתם ליהרג. אמנם גם בממשלה היוצאת כיהן שר של ש"ס, אך לא כחבר־השרים שהכריע בכגון אלה (הקבינט) ולא בהשפעה הצפויה לו ולעמיתיו מסיעתו, מ"דגל התורה" (תנועה שזיקתה לבטחון התבטאה עד עתה בשידול חילונים וביניהם מפקדים וטייסים לצאת מהמערך הלוחם לחיי ישיבה) ומאגודת ישראל.

הלוחץ העיקרי לממשלה כזו הוא שר־בטחון מודח ("נוצרים הרגו מוסלמים") המגלה לפתע רגישות עילאית לפעולות "הכרוכות בשפיכות דמים", עד שהוא מוכן לשוחח עליהן, בניגוד לכללי המידור הבטחוני, עם אדם שאינו מוסמך לכך, רב שעל־פיו תישק אחת הסיעות. אריאל שרון גומל בכך לשמעון פרס, שלפני ארבע שנים פעל איתו להרכבת ממשלה ובכך החזירו למרכז הזירה הפוליטית. כעת מנסה שרון להאיץ בשמיר להרכיב ממשלה בלי פרס ורבין, כדי שתיק הבטחון או לפחות החוץ ייפול בחיקו החמים של שרון. אילו התחשב שרון במי שדמיהם עומדים להישפך כפי שהוא מתחשב ברבנים, לא היתה מלחמת לבנון.

שותפים אחרים לממשלה המיועדת (כמו גם למלחמת לבנון) נוהגים קצת אחרת. רפאל איתן מסכים לכהן בממשלת שמיר־חרדים, אבל מופיע בראש רשימת קציני־המילואים הבכירים שישתתפו מחר בתל־אביב בעצרת נגד ההשתמטות. זהו אות נוסף להתלקחותה של מלחמת תשמ"ט, מלחמת החילוניים והחיילים נגד המשתמטים. ראוי שהציבור המתנגד להשתמטות יפגין נוכחות בעצרת זו, פן ימצא עצמו לבדו במלחמת תשמ"ט אחרת, או במלחמות השנים הבאות.

לא בשטחים מלחמת הכל בכל בלבנון נמשכת. בתמונה לוחם שיעי מהמיליציה של אמל יורה בעמיתו השיעי החבר בחיזבאללה במערב ביירות. צילום רדיו: אי.פי.

חינוך / יעל פישביין

מיהו המורה הטוב

מורה טוב יודע כי מה שקורה בשטחים מעסיק את תלמידיו. הוא יודע לקשר בין זה לבין החומר הנלמד. מורה טוב הוא על־פי רוב מורה ותיק

מורה טוב הוא מורה שיש לו שם טוב. מנהלים, מפקחים ועמיתים אומרים עליו שהוא „טוב". הוא בעל מקצוע טוב: יודע היטב את החומר ויודע איך ללמד. הוא גם יודע „מה בראש" של התלמידים שלו – מה מעסיק אותם ומה מושך את לבם – ויכול בקלות לשער מתי יתעוררו בעיות בשיעור. מורה טוב יודע להתאים את החומר לרמת התלמידים ויודע לתכנן את זמן השיעור.

מאפיינים אלה של מורה טוב נראים, לכאורה, מובנים מאליהם. העוקץ שבעניין הוא, שאלה הם מאפיינים של מורים ותיקים ומורים טירונים חסרים אותם. כך עולה ממחקר השוואתי, ראשון מסוגו, שערכה אביבה קרינסקי מסמינר לוינסקי בין מורים ותיקים למורים טירונים.

החוקרת צפתה בעשרות שיעורים של חמישה מורים ותיקים לספרות, שהוערכו כמורים טובים, השוותה אותם לשיעוריהם של חמישה מורים טירונים, שגם אותם העריכו מכשיריהם באוניברסיטה כ„טובים". התברר שלמורים הוותיקים יש ידע פדגוגי מיוחד שלטירונים הוא חסר. הם יודעים איך לעורר את עניינם של התלמידים בחומר הנלמד, בין היתר מפני שהם יודעים מה מעסיק אותם ואיך לקשר בין מה שמעסיק אותם לבין חומר הלימודים. המורים הוותיקים קישרו, בשיעורי ספרות, את היצירות שלימדו עם בעיות של סרבנות גיוס, ירידה מהארץ, המצב בשטחים; בשיעוריהם של הטירונים לא עלו קישורים מעין אלה.

המורים הוותיקים יכלו לצפות מצבים שיתרחשו בשיעור פי תשעה משיכלו מורים טירונים ובהתאם לכך הם תכננו את שיעוריהם. הם ידעו לומר מראש מתי התלמידים יתקשו בהבנת החומר, מתי הם ישתעממו, מתי יתרגשו ויתחילו „להשתפך" ובאיזו נקודה הם ירצו להתווכח. למורים טירונים חסר הידע הזה והם מחכים לראות מה יקרה בשיעור כדי להחליט מה לעשות.

מסקנת החוקרת היא חד־משמעית: מורים טובים בעלי נסיון יעילים בעבודתם פי כמה ממורים טובים חסרי נסיון. למסקנה זו יש השלכות עצובות על מערכת החינוך: נוכח המחסור במורים נוטים מנהלי בתי־ספר תיכוניים להציב מורים טירונים, שזה עתה סיימו את לימודיהם האקדמיים, בכיתות הגבוהות לבחינות בגרות, מתוך הנחה שלמורה הצעיר יש יתרון, משום שהידע המקצועי שלו טרי ומעודכן. מהמחקר עולה ששיקול זה אינו תקף. מתברר שלמורה הטירון חסר אותו ידע פדגוגי, המאפשר לו להקנות לתלמידיו את הידע המעודכן שלו.

בשנים האחרונות שוחררו ממערכת החינוך אלפי מורים ותיקים, הודות להסדרי פרישה מוקדמת שהושגו עם אירגוני המורים. המחקר של קרינסקי נותן מושג מה על ההפסד הכרוך בהסדרים אלה: מערכת החינוך, במקום לשפר את תנאי המורים, נתנה לטובים ללכת. מחקרה של קרינסקי חד־משמעי בהערכת מורים טירונים: הטובים שבהם אינם משתווים לוותיקים ביכולת ההוראה שלהם. התלמידים מקבלים מהם הרבה פחות מאשר מהוותיקים.

אלא אם כן / יצחק בן־נר

המערך הולך לאופוזיציה

ללכת לאופוזיציה כאילו שאין כל סיכוי לשיתוף־פעולה עם ממשלה נוראה כזאת – ולהמשיך במו"מ עם הליכוד כאילו שאין כל סיכוי להצליח באופוזיציה

ובכן, נראה שהמערך, בניגוד לכל ההערכות, ההשמצות והשמועות, הולך לאופוזיציה, כדי שלא לוותר על עקרונותיו ועל שארית דמותו המוסרית. לא. המערך לעולם, לעולם (!!!) לא ייכנס לקואליציה בממשלת ליכוד ימין־דתית־לאומנית, עם הנגררים ההולדמנים, ממשלה המחוייבת לתיקון „מי יהודי", ולחקיקה דתית כפייתית, ולחקיקה של זיכוי־להורגי־ערבים־מתוך־מצוקה־בטחונית־תשמ"ט, ולמדיניות דיכוי השטחים ומניעת השלום. יש למערך כבוד, למרות הכל. המערך הולך לאופוזיציה – וזה סופי ומוחלט. שיהיה ברור.

– אלא אם כן יקרא שמיר לפרס לפגישה לילית חשאית. אז יש למערך שתי אפשרויות: שהמערך יסרב או שהמערך יסכים. ומכיוון שגם שמעון פרס כבר אמר, „אנחנו לא ברוגז עם אף אחד", אז נראה שהמערך יסכים.

– אבל אם שמיר לא יקבל את דרישות המערך, המינימליות, קבינט שוויוני ותיק בכיר נוסף, נראה שהמערך יעמוד לפני שתי אפשרויות: הפסקה מוחלטת של המו"מ עם הליכוד והליכה בלב בוטח לאופוזיציה, או השארת פתח צר, כדי שבמקרה הצורך, אם לליכוד תהיה הצעה חדשה – למשל, לתת למערך את ראשות ועדת המשנה לביטוי עדים בישי"ע, כפיצוי על כך שייאלץ לבלוע את מצע הממשלה המתנגד לכל צורה של ועידה בין־לאומית – יוכל המערך לחזור למו"מ.

– ואם גם אחרי אפשרות זאת לא יקבל המערך את תנאי הליכוד, הרי ברור כשמש שהוא ילך בשמחה לאופוזיציה ויאטום את אוזניו שלא לשמוע את תחינות הליכוד. אז ייפתחו שתי אפשרויות: האחת שכבר הוזכרה כאן (לספסלי האופוזיציה וכו'), והשניה שהמערך יסכים להאזין, ללא התחייבות, להצעה חדשה של הליכוד. למשל, שתמורת הסכמתו להיכנס לממשלה ולהתחלק באחריות הכבדה, יסכים הליכוד לעיין בנושא דחיית הבחירות להסתדרות בכמה שבועות.

– אך אם המערך ידחה, אחרי לבטים רבים, גם את ההצעה הקוסמת הזאת, אז ברור כשמש שעומדת לפניו רק אופציה אחת: 99.9% שהוא מוחק כל תקווה של חלום על התיקים בממשלה, יורד לספסלי האופוזיציה, עובר מהגנה למתקפה ומתארגן ללוחמה חסרת־פשרות על עיקרי חיינו. ליתר בטחון הוא משאיר צוהר זעיר, שדרכו יוכל להשתרבב, בשעת רצון, איזה פתק מהליכוד, המבטיח שאורי סביר יוכל לשרת בתפקידו בקונסוליה בניו־יורק ללא הפרעה, וזאת בתנאי שהמערך לא יקבל פרוטה שתוקצב לקיבוצים, למושבים ול„כור", אז ייכנס לממשלה.

– אבל הרי ברור שהמערך הנרגן לא יתפתה ויאיים להפגיז את המליאה בהצעות אי־אמון מספסלי האופוזיציה הלוחמת וברור גם שאין מה לדבר עוד על צורה כלשהי של שותפות קואליציונית, שהרי שני הצדדים רחוקים כרחוק מזרח ממערב והפער שביניהם הוא תהומי כל־כך, שאין כל דרך לגשר עליו. ברור שהמערך, כולל רבין, לא יסכים בשום פנים להוסיף ולהתבזות ולנסות כל סדק צר כדי להידחק בשפיפות לממשלה המסוכנת הזאת ולהיות השעיר לעזאזל של הימין בכל הצרות הצפויות לנו. ברור כשמש שאין על מה לדבר. שיש למערך עדיין קצת כבוד עצמי. לפחות כמו לדוד לוי.

– ולכן אין ולא תהיה כל אופציה נוספת למו"מ. וזה סופי ומוחלט וגמור. הבוחר נתן למערך מאנדט ללחום מספסלי האופוזיציה – וזה מה שהמערך יעשה, יגן על ערכיו באומץ, במסירות, בכבוד.

– רק שכדאי להשאיר את רפי אדרי בסטנד ביי, למקרה שמישהו מהליכוד יגיע עם הצעה מפתה חדשה – נגיד, שבר־לב ישמש יועץ חלקי לגנדי, או שהליכוד יסכים לתת את תיק האוצר לפרס, בתנאי שזה לא יכלול את אגפי התקציבים, הכנסות המדינה והשכר.

· אז ללכת לאופוזיציה כאילו שאין כל סיכוי לשיתוף־פעולה עם ממשלה נוראה כזאת – ולהמשיך במו"מ עם הממשלה הנוראה הזאת כאילו שאין כל סיכוי להצליח באופוזיציה.

והעיקר, לקוות, שבמשך הזמן הזה יקרה משהו, שבכירים מקופחים בליכוד, או חרדים מאוכזבים, יפוצצו את הקואליציה. הרי יש אלוהים בשמים. לא? כי מי עוד לחרדים לנצח בבחירות?

חקלאות / דויד מושיוב

אסור לעזור לחקלאות

זוהי, בערך, דעתו של היועץ הכלכלי של ראש הממשלה. לא פלא שהחקלאים, אם נבקוט לשון המעטה, אינם מתלהבים ממדיניות זו

היועץ הכלכלי לראש הממשלה עמוס רובין הוא בעל־דעות ברורות מאוד בנושא הסיוע הממשלתי לחקלאות הישראלית ולייצוא החקלאי. בהופיעו לפני מליאת המועצה החקלאית אמר, כי אין לממשלה דרך של ממש לעזור לחקלאות או לכל מיגזר כלכלי אחר. לממשלה, הוא גורס, מותר לסייע למיגזרים במשק רק במקרה של פיזור אוכלוסיה או שמירה על אדמות הלאום וכן במקרה של עידוד צמיחה כלכלית בעונות שפל. על הממשלה להיות מוכנה להשתתף בסיכוניהם של היזמים, תמורת פרמיה שהיא תקבל.

הוא יודע שאפשר לעשות את החקלאות בישראל לרווחית יותר על חשבון כלל משלמי המסים, אבל במקרה כזה כלל הרווחות בארץ תצטמצם ולכך אין הוא מסכים. בלי להתייחס לתנאי המשק העולמי, לתחרות שישראל נאלצת לנהל עם ארצות שממשלותיהן מסייעות לחקלאות באמצעות סובסידיות או בצורה אחרת, הוא קובע חד־משמעית – בשום פנים ואופן אין לסייע לחקלאות. עליה להתמודד בכוחות עצמה עם השוק. אם מוצר מסויים אינו בר תחרות, על המגדלים לעבור למוצר אחר.

הוא גם אינו מסכים לפיחות, אף־על־פי שההוצאות השקליות של היצרנים גדלות, בשעה שהתמורה במטבע זר פוחתת למעשה. לדעתו, קיום שער חליפין יציב אין לו דבר וחצי דבר עם רווחיות הסקטור החקלאי: פיחות הוא רפואת־אליל, משום שאין הוא מוזיל מוצרים אלא מייקר אותם ומוריד את רמת־החיים של הכלל לתקופה ארוכה. יש הצדקה לפיחות, הוא טוען, רק כאשר ציבור השכירים מוכן לוותר על שכר ריאלי לתקופה ארוכה.

אשר לריבית הגבוהה במשק, הוא מסכים שהממשלה עשתה כאן טעות מקצועית נוראה וכפתה על המגזר החקלאי קושי מיותר, אך אין הוא רואה דרך פשוטה לפרק את הגר הרובץ על החקלאים. הוא סבור שיש להתכוון לריבית שאינה גבוהה יותר מהמקובל בעולם ולדעתו המשק הישראלי יתפקד טוב יותר אם יאפשרו לו שימוש רב יותר באשראי צמוד למטבע חוץ, גם לזמן קצר ולא רק לזמן ארוך. כך יוכל המשק לפעול בריביות ריאליות יותר נמוכות.

(המשך בעמוד 8)

הלם האבטלה בקריית־גת / דני צדקוני

300 ש"ח לחודש

שיעור האבטלה בקריית־גת, העיר שהיתה בעבר כרטיס־הביקור של ערי הפיתוח המתועשות, מגיע ל־11%. פועלי קריית־גת, רובם תומכים מובהקים של הליכוד, ניצבים היום מול שוקת שבורה

אלברט ארז, מזכיר מועצת פועלי קריית־גת, מתנחם בכך שבן־גוריון, אשכול וספיר, נוחם עדן, אינם רואים את המתרחש בבירת לכיש, שהיתה בעבר אחד מיהלומי הכתר של מפעל ההגשמה הציונית. מלשכת ראש העיר, זאב בוים, נעדרות תמונותיהם של השלושה. במקומן תלויות שם תמונותיהם של ז'בוטינסקי ובגין, בנוסף לאלה של ראש הממשלה והנשיא. פועלי קריית־גת, רובם תומכים מובהקים של הליכוד, הניצבים היום מול שוקת שבורה, אינם מודעים לסמליות זו. כשראש העיריה מאשים את הממשלה על כשלונה בתיעוש ערי הפיתוח, הטענה שלו איננה, חלילה, על השקעותיה בשטחים, אלא על ההעדפה שהיא נותנת לאיזור החוף שבין גדרה לחדרה. גם המערך, שמהבחירות האחרונות יצא המפלגה השלישית בגודלה בקריית־גת, נזהר שלא לתלות את האשם בליכוד, אף שמאז 1977 גדל עידוד הפיתוח והכלכלה המדינה נתונים בידיו.

ותיקי העיר, שהיתה בעבר כרטיס־הביקור של ערי הפיתוח המתועשות, אומרים, כי מאז המיתון של שנת 1966 לא פקד אותה משבר תעסוקה כה קשה – שיעור האבטלה הוא 10%–11%: כלומר, כ־1,100 מובטלים מתוך 10,000 מפרנסים. קריית־גת סבלה גם כשהיתה בה תעסוקה מלאה – מהיעדר מיגוון תעסוקה, שיאפשר לחיילים המשוחררים להיקלט בעבודות מתאימות. אין כמעט משפחה שאחד מבניה לא נטש את העיר מסיבה זו.

לרענון הזכרון נזכיר כמה מהמפעלים שנסגרו במקום: „מכם", „סוגת", „הידקר", „המגפטה", מחלבת „אופיר", „אמיש". ועתה – הקש ששבר את גב הגמל – נסגר גם „ליגת" ששייך לתשלובת „פולגת", שמפעלים נוספים שלה נסגרו.

לא רק משבר הטקסטיל מאיים על העיר. מוריס מלכא, בן 38, העובד במפעל הפלדה „איסכור", מודאג. גם שם החלו לפטר. הוא מודה ששנתו נודדת בלילות, אין הוא יודע מה מצפה לו מחר. חברו, שמעון תימסט, בן 28, אב לשלושה, מצפה מהממשלה שתעזור למפעלים. הוא קובל גם על כי הממשלה לא ניסתה להקים במקום מפעלים חדשים. אסתר הירש איבדה את מקום עבודתה, כשבמושב תימורים סגרו את מפעל ההדסים. אורי, בעלה, יליד הארץ המתגורר מאז 1956 בקריית־גת, אומר כי הוא אוהב את עירו, אבל אם „איסכור" ייסגר – הוא ירד מהארץ, כי הוא לא רואה כל עתיד כאן. לשאלתי, מה הוא מציע לעשות, הוא משיב בשאלה: „בשביל מה יושב שם שר כה מנופח?" אני משער שהכוונה לשר שרון, שהוא נערץ על רבים בקריית־גת.

אוולין עזריאל, אם לשתיים, עבדה כתופרת ב„ליגת" במשך שמונה שנים. הכנסתה היתה 300 ש"ח לחודש, אבל שעות העבודה, לדבריה, היו לפחות נוחות – מ־8.00 עד 2.00, ובנותיה נהנו מהמעון הצמוד למפעל. על משפחת עזריאל מאיימת סכנת הסגירה של מפעל „אומן", גם הוא של תשלובת „פולגת", שבו עובד אבי המשפחה. אוולין כועסת על קונצרן „כלל" על כי רכש מ„הסנה הסובל" ישראל פולק את התשלובת.

ראש העיר, זאב בוים, בן למשפחה רוויזיוניסטית מבנימינה, אומר: „שני שלישים ממפרנסי קריית־גת הם עובדי תעשיה וייצור המשכימים קום לעבודתם ומקיימים לעלות בערב על יצועם". בוים אינו שולל פעולות ייעול במפעלים, אבל תובע את יישומן גם במערכות הניהול של „כלל". בקריית־גת אומרים שאחת הסיבות לכשלון ב„ליגת" היא תכיפות חילופי המנהלים במפעל. הוא טוען כי מטה החירום שהוקם בעיר צריך ללחוץ על הממשלה לגבש מדיניות תיעוש לערי הפיתוח. ועדת השרים שהוקמה למטרה זו אינה פועלת בשל מחלוקת שהיתה לגבי היו"ר שלה. גם ביצוע חוק ערי הפיתוח, הוא אומר, טורפד – ע"י השר נסים. באופק מסתמן, בשלב זה, רק מפעל אחד שיועיד לקריית־גת – „כרמל פולארד", מפעל לאריזות קרטון שיעסיק 120 עובדים.

מזכיר מועצת הפועלים, אלברט ארז, שיתמודד נגד בוים על ראשות העיר בבחירות הקרובות, מציע שלא להתרשם יותר מדי מהתנהגותם המאופקת של פועלי העיר. לדבריו, הם לא יהיו פראיירים ולא בני־ערובה של איש. כדאי שמקבלי ההחלטות יקלטו את המסר, שסיגרה להם העיר בעצרת המחאה שנערכה בה ביום שני השבוע, ויפעלו ברגש ובהגיון מול המצוקה הכלכלית והחברתית שמשבר התעסוקה יצר.

המשבר כבר מורגש בחנויות. נחמיה עגבר, סיים את הקניון המקומי „לב" העומד להיסגר ע"י העיריה בגלל חוסר רשיה, בא יחד עם שוקי אלול, גם הוא סוחר מפעילי „הידות" בעיר, להזדהות עם הפועלים המפגינים נגד סגירת המפעלים והאבטלה. אלול הוא האיש שבעת ביקור פרס

(המשך בעמוד 8)

משאזמתן / שבח וייס

לפי שעה בחוץ

שליטת המערך בהסתדרות, בסוכנות וברשויות מקומיות מעמידה אותו בצד „בעלי השולחנות". גם אם יהיה באופוזיציה, יצטייר כמפלגת שלטון ומימסד

ייתכן ש„העבודה" תשרת הפעם באופוזיציה. אין זה אסון, אם כי גם לא סיבה למסיבה.

יש משהו מפתה בתפנוקי האופוזיציה: הרבה סמכות מוסרית, מעט אחריות. חדוות ההטפה בשער בת־רבים מעניקה, לא פעם, לאגו האישי והקולקטיבי שלנו תחושה של שליחות־על.

לשהיה באופוזיציה גלות גם אגרות. אגרת השיקום, אגרת הלוחמות, אגרת היותנו צודקים בכל. לא כל מפלגה משתקמת באופוזיציה. לא כל מפלגה לוחמת באופוזיציה. לא כל לוחמה צודקת.

אם הממשלה תנהל מדיניות כוחנית, נילחם בה. אם הממשלה תיזום מהלך ממתן של נכונות להסדר, נאלץ לתמוך בה – נתמוך ונהיה מחוץ לעשיה, מחוץ לעמדת השפעה, מעבר לגדר ההכרעה. אם הממשלה תתייחס באדישות לבעיות הכלכלה, נעלה על בריקדות, אך גם פועלי „כור" יעלו על בריקדות. נגדנו. אם הממשלה תגלה מידה של אחריות ותטפל טיפול קונסטרוקטיבי במשבר התעסוקה, נאלץ לתמוך בה, אך נהיה מחוץ לגדר העשיה, מחוץ לחומות ההכרעה. אם הקואליציה תשבש את הסטאטוס־קוו הדתי, נאבק בה. נאבק, מבויישים בשל נכונותנו שלנו לשבש סטאטוס־קוו זה בנסיונותינו לכונן ממשלת שלום. אם הקואליציה תמאן להכנע לדרישות החרדים, נצטרף גם אנו לסירוב. אלא שאז נהיה מחוץ לגדר הסמכות וההשפעה. מפלגת העבודה תימצא במצוקת קבע בשל קרע בין מסורת העשיה לנטיות רדיקאליות של נגד מתמיד.

האופוזיציה מעולם לא היתה ערוגת הבושם שלנו. רובנו לא באנו מחוגי המוחים הפרופסיונאליים. גם אם נשרת את הציבור באופוזיציה, נצטייר כמפלגת שלטון וממסד. יש לנו שליטה בהסתדרות, בסוכנות וברשויות מקומיות ושליטה זו מעמידה אותנו בצד „בעלי־השולחנות". על כן יקשה עלינו להתחזות לאופוזיציה לוחמת ויקשה עוד יותר להצטייר כתנועת מחאה. לפתחנו רובצת סכנת היגררות קבע אחרי יוזמות ופעלולים של אחיותינו הרדיקאליות. המפלגות לשמאלנו למודות קרבות אופוזיציוניים, כלי נשקן מושחז והרכן תמיד מתוח לנרגנה. כדי לבלוט באופוזיציה אין צורך ב־39 חברי כנסת, די בחמישה, בשלושה, באחד.

אם נשב באופוזיציה, לא מתוך חדוות התלהמות נשב ולא על מנת לעסוק בריסוק עצמי מבית. את הזמן הזה של שהות באופוזיציה עלינו לנצל כדי לבחון ביסודיות כמה מערכות שלנו וכמה תת־מערכות. נעשה זאת מתוך תחושת אחריות, לא בפזיזות, לא בקלות־דעת ולא בהיסטריה.

נתייצב נגד תבניות הרפתקניות של ממשלה לאומנית־חרדית, אם אלה יהיו פני הדברים. נייצג בכבוד את דרך השמאל השקול והאחראי. נצטרך לעשות מאמץ עליון בהכשרת לבבות למפנה

(המשך בעמוד 8)

עיסקה / עזרא דלומי

טוטו תמורת מי יהודי

יש דווקא משהו מעורר אפטימיות בדרישה הבלתי נלאית של אגודת־ישראל לזכות בראשות מפעל הפיס.

לכאורה אין סתירה גדולה יותר מן הרצון של אנשים, המאמינים בכוחו של היושב במרומים לחרוץ גורלות ולגזור גזירות, ליהנות מפירותיו האסורים של משחק, שכל־כולו עוסק בהימור ובגורל עיוור. ואולם הצצה קלה בעבר תגלה חיש, כי לא אחת, כאשר דובר במה שעובר היטב מתחת לשולחן, נתגלתה הפרגמאטיות החרדית בכל יופיה והדרה.

כך קרה, למשל, בגיורי אינסטנט המוניים של שחקני הכדורסל. אלה עברו, כידוע, הליכי התייהדות מקוצרים, באו ויצאו מחיקה של יהדות, כאילו מדובר בכניסה וביציאה בחדר המלבשה. כך קרה גם בכמה פסיקות מהירות, שנדרשו בנסיבות פוליטיות לחוצות ושלא תמיד עמדו בקריטריונים מחמירים, כמו אלה שמציגים כעת הפוליטיקאים החרדים לפני הרכבת הממשלה (ראה הפשרה בעניין איצטדיון רמת־גן).

הגמישות הזו שמגלים האברכים לעיני כל בעת שמדובר בעניינים של כסף או שווה כסף (והכל לשם שמים, יש לומר) ומלחמת החורמה שמנהלת אגודת־ישראל על הזכיה בראשות מפעל הפיס, מן הדין שיבדקו אצל מנהלי המו"מ עם החרדים את הרעיון להציע להם את השליטה בטוטו תמורת ויתור על מי יהודי.

ומי שילחש רעיון זה על אוזן חרדית עוד יזכה בהנצרת קללות נוסח: „מחולים, מחולים מחולים", מפי המקהלה המדברת של הרב עובדיה יוסף.

ערביי ישראל / יצחק מרידור ומוחמד חליליה

האינתיפאדה לא השפיעה על ההצבעה

„היהודים החרדים הפעילו רכבת אווירית מברוקלין לבני־ברק, ואנחנו לא הצלחנו להוריד את הערבי הישראלי מצמרת עץ הזית כדי שילך לקלפי שליד ביתו". יום עיון בגבעת־חביבה על תוצאות הבחירות במגזר הערבי

הריסתם של 15 בתים „בלתי חוקיים" בטייבה והשביתה הכללית של ערביי ישראל, שמחו על „מבצע" זה ב„יום המשכן", לא הורידו מסדר־היום הציבורי, היהודי והערבי כאחד, את הצבעתם של יותר ממאתיים אלף המצביעים הערביים; הצבעה ש„מומחי בחירות" ציפו שתכריע, למעשה, מי ירכיב את הממשלה הבאה – הימין או השמאל.

החיים בנצרת, בשפרעם, בטייבה, במשולש ובכפרים הערביים בצפון ובדרום חזרו, אמנם, למסלולם, אך תוצאות הבחירות הן עדיין נושא שיחה „חם", שמרבים להתווכח עליו. במנהיגות הערבית, במנהיגות הישראלית ובקרב העם הולכת וגוברת המודעות לעובדה שערביי ישראל החמיצו הזדמנות פז, שאיש אינו יודע אם ומתי תחזור, להשפיע ואולי אף להכריע במערכת בחירות גורלית.

על התחושה הלא נוחה הזאת מעידה יותר מכל הביקורת החריפה, שמתח שייח' עבדאללה נימר דרוויש, מנהיג התנועה האיסלאמית, מיד עם היוודע תוצאות הבחירות, על צאן מרעיתו, בני המשולש והגליל, על כי לא שעו לקריאתו ולא הצביעו בהמוניהם; בכך סייעו למחנה הימין לגבור על השמאל, שבו רואה השייח' את מחנה השלום.

עשרות אלפים ערבים נוספים, מלבד חסידי שייח' דרוויש, לא מילאו את חובתם האזרחית. אחמד אבו עסבה, המועמד מספר שניים ברשימה הדמוקרטית הערבית, מד"ע, אמר על כך: „היהודים החרדים הצליחו להפעיל רכבת אווירית מברוקלין לבני־ברק, כדי שיצביעו בעד המפלגות החרדיות, ואילו אנחנו לא הצלחנו להוריד את הערבי הישראלי מצמרת עץ הזית כדי שילך לקלפי שליד ביתו". תרעומת גדולה במיוחד מושמעת ברחוב הערבי, וגם בפי מומחי בחירות של השמאל היהודי, נגד ראשי המפלגות חד"ש, המתקדמת והמפלגה הדמוקראטית הערבית, על הבזבוז המשווע של עשרות אלפי קולות ערביים בשל השנאה העיוורת השוררת ביניהן, ובמיוחד בין חד"ש והמתקדמת; שנאה שבגללה, על־אף כל ההפצרות החוזרות, לא חתמו על הסכמי עודפים ביניהן. היום ברור שמחדל חמור זה הביא להפסד „נקי" של שלושה מנדטים בקירוב, שיכלו לחזק את מחנה השלום.

• • •

ראשי המכון ללימודים ערביים בגבעת־חביבה ניסו לנתח באופן מעמיק יותר, ואף אקדמאי, את תוצאות הבחירות ביום עיון שהוקדש כולו לנושא. השתתפו נציגים מרוב מפלגות השמאל, הציוניות והלא ציוניות: חברי הכנסת: דדי צוקר מר"ץ, נואף מסאלחה מהמערך, מוחמד מיעארי מהמתקדמת, ווליד צאדק ממפ"ם, אחמד אבו עסבה ממד"ע; אנשי אקדמיה – פרופסור יוסי גינת ופרופסור יוסי אמיתי וכן הסופר העיתונאי הוותיק, סליבה חמיס, בעבר המזכיר המדיני של רק"ח ועורך עיתונה.

הפאנל המכובד הזה התייחס – בדיון שלא התנהל כל הזמן על מי מנוחות – לשאלות שהוצגו לו על־ידי סגנית מנהל המכון, אסתר אוסצקי, כגון: מה היתה השפעת האינתיפאדה על ההצבעה הערבית, מי הם המנצחים והמנוצחים והאם צפויה הקמתו של לובי של נציגי מחנה־השלום בכנסת לטיפול בענייני המיגזר הערבי הישראלי.

כל הדוברים קבעו שאף מפלגה אחת מגוש השמאל לא יכולה לראות עצמה „מנצחת". ההפסד היה של כולן, אף שהפסד הקולות שצפו למערך היה קטן מהצפוי. לדברי פרופסור גינת האינתיפאדה לא השפיעה כלל על ההצבעה הערבית: הצבעת ערביי ישראל, אמר, לא הוכיחה כל נטיה ל„פלסטיניזציה". העניינים החשובים ביותר לבוחר הערבי נשארו, כתמיד, הנושאים המקומיים, כמו החינוך, הרשויות המקומיות, תכניות המתאר, הביוב, הכבישים, שילוב האקדמאים והאינטליגנציה הערבית בחברה ובכלכלה הישראלית, ובעיקר נושא השוויון. „ערביי ישראל מזדהים עם הבעיה הפלסטינאית, אך אינם שוכחים את היותם ישראלים ואת דרישתם לשוויון־זכויות, הנובעת ממעמדם זה".

חלק מהדוברים הכו על חטא, על הניהול הכושל של מערכת הבחירות במיגזר הערבי, ועל המלחמות שניהלו אותה המפלגות זו בזו.

ח"כ דדי צוקר: „כאשר רואים את הכוח שבו יצאו המתקדמת וחד"ש מהמיגזר הערבי – מבינים שהסיפור כולו היה המאבק על קולות המערך וכיצד יחולקו בין מפ"ם, דראושה ור"צ. מעל הכל יש לזכור, שהמיגזר הערבי בישראל הצביע, יותר מכל קבוצה אחרת, להוציא התנועה הקיבוצית, נגד הימין, וניתן לומר שהוא היה המחסום האחרון נגד הימין".

איש המערך, נואף מסאלחה, „שיחק" בנתונים הסטאטיסטיים של תוצאות הבחירות, כדי למזער את רושם ההפסד של המערך. להערכתו, הסתכם הפסד זה, בסופו של דבר – למרות הנזקים שנבעו במדיניותו של יצחק רבין ביו"ש – רק בשבעת אלפים קולות. ח"כ מסאלחה הצליח, במהלך דבריו ביום העיון, לעורר את חמתו של פרופסור גינת, כאשר אמר שהמערך „הסתיר" את יצחק רבין בתעמולת הבחירות שלו במיגזר הערבי.

• • •

הקהל שהאזין להערכותיהם של משתתפי הפאנל היה מורכב מצעירים רבים: פעילי המפלגות השונות, שפעלו ביום הבחירות במיגזר הערבי בערים ובכפרים שבמשולש ומשתתפי סמינריונים שונים המתנהלים במכון. הניתוחים המלומדים של חברי הכנסת ואנשי הציבור לא תמיד ערבו לאוזני צעירים אלה, שניסו להציג שאלות פרובוקאטיביות ולחדד את הניגודים הקשים, שעדיין קיימים ברחוב הערבי. המנחים התקשו להשתלט על הצעירים המחוממים ולהרגיעם כמעט הפכה האווירה ביום העיון לזאת המוכרת מוועידת הליכוד.

הדבר היחיד כמעט שהוסכם עליו על־ידי כל משתתפי הדיון בגבעת חביבה – אין כל סיכוי להקמתו של לובי קבוע של חברי הכנסת ממחנה השלום לטיפול ולקידום הנושאים המעסיקים את האוכלוסיה הערבית הישראלית; ניתן לצפות, לדעתם, רק לשיתוף פעולה לגופם של נושאים שונים, מדי פעם, לפי העניין וכהתאם לקונ־יונקטורה המתאימה.

מכתבים • מכתבים • מכתבים • מכתבים

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

התערבות אישית

הנשיא מובארק התערב אישית לביטול ביקור של ג'יהאן סאדאת באוסטרליה, כאורחת "ידידי האוניברסיטה העברית" וקרן גולדה מאיר. מובארק אמר בקהיר לבתה כי ממשלת מצרים לא תראה בחיוב מעורבות כזאת בענינים פרו־יהודיים בשעה זו. אלמנתו של נשיא מצרים, הוזמנה כאורחת הכבוד לארוחה של קרן גולדה מאיר ביום שני שעבר, והיתה אמורה לדבר על הנושא "מבט אישי על השלום". היא ביטלה ברגע האחרון את השתתפותה במכתב בו כתבה "לא אוכל להיות אתכם באוסטרליה כי אני חולה ורופאי אסר עלי לנסוע". היא הביעה צער ותקווה כי הפגישה תתקיים מאוחר יותר. העיתון הפרו־עיראקי ואנטי־ציוני "אן־נהר" היוצא בסידני, התקיף בכותרת ראשית את הסכמתה של סאדאת לקבל את ההזמנה לבקר באוסטרליה, שם "הציונים הגרועים ביותר בעולם אוספים תרומות עבור האוניברסיטה העברית הירושלמית".

דליה שרון, לונדון

פרס הקולנוע האירופאי "פליקס" חולק במוצאי־שבת בברלין בטקס מרהיב. ג'ואן קולינס (מימין) אמנם לא זכתה, אבל היא היתה שם עם הבמאי הדני ביל אוגוסט (משמאל). בין הזוכים: הבמאים אינגמר ברגמן וריצ'ארד אטנבורו על עבודתם לאורך כל הדרך, ויים ונדרס על סרטו "מלאכים בשמי ברלין", והשחקנים מרצ'לו מסטרויאני וקורט בויס בן ה־87.

נפטר

תקי אדין אי־סולח, שכיהן בעבר כמה פעמים בתפקיד ראש ממשלת לבנון – מת אתמול בבית־חולים בפאריס. תקי אדין היה בן דודו של ריאד א־סולח, שכיהן בתפקיד ראש ממשלה בלבנון עם קבלת עצמאותה ב־1943. המנהיג המנוח היה מקובל הן על העדה המוסלמית והן על העדה המארונית כאיש מתון ובעל עמדות לבנוניות פטריוטיות. בשנים האחרונות דעך כוכבו בזירה הפוליטית הלבנונית בשל גילו המופלג וירידת קרנה של העדה המוסלמית־סונית לטובת העדה השיעית המתחזקת.

דן אבידן

זכו

"פרס ויינר" לשיתוף פעולה יהודי־ערבי יוענק השנה למרכז לפיתוח כלכלי יהודי־ערבי. השר גד יעקובי יברך את מקבלי הפרס בטקס שייערך מחר בבית סוקולוב בתל אביב בחסות הקרן החדשה לישראל. ארנון גפני, המשמש יו"ר חבר המנהלים של המרכז יקבל את הפרס בשמו. המרכז לפיתוח כלכלי יהודי־ערבי נוסד בתחילת 1988 במטרה להרחיב ולהעמיק את שיתוף הפעולה בין החברה הערבית והיהודית בישראל – במקומות עבודה, בשווקים ובפיתוח כלכלי.

פסטורליה

ג'ורג' בוש בחופשת סוף שבוע בחיק המשפחה. ריצת אוה"צ עם בתו דורותי לבלונר והכלבה מילי.

מינוי

פרופ' אהרן אופנהיימר, 48 (בתמונה) מהחוג להיסטוריה של עם ישראל בפקולטה למדעי הרוח של אוניברסיטת תל־אביב נבחר לעמוד בראש בית־הספר למדעי היהדות על־שם חיים רוזנברג. פרופ' אופנהיימר הנו אחד מעורכי כתב־העת "קתדרה" לתולדות ארץ־ישראל ויישובה, היוצא לאור בהוצאת יד בן־צבי. הוא שימש חוקר אורח במרכז למדעי היהדות באוניברסיטת הארווארד, ובשנים 1988–1986 היה ראש התכנית ללימודים כלליים במדעי הרוח. ספרו על בבל היהודית בתקופת התלמוד הופיע במסגרת מפעל האטלס למזרח הקרוב של אוניברסיטת טיבינגן.

אורחה

הנשיא העולמי של המועצות הלאומיות למניעת תאונות פרופ' ליאון נילס, מגיע לישראל כאורח לשכת התיירות, חברת אל־על והמועצה הלאומית למניעת תאונות. בואו של פרופ' נילס נעשה במסגרת הפעולות לקידום תנועת התיירות לישראל והתאם לאירוע מיוחד שתקיים המועצה הלאומית למניעת תאונות בפברואר 89': ארגון קונגרס עולמי אשר ידון בדרכים ואמצעים חדשים לשיפור הבטיחות בדרכים. האורח ייפגש בארץ עם השופט דב לוין – יו"ר המועצה הלאומית למניעת תאונות, עם ממלא מקומו, שמחה קליסקי – יו"ר הועדה המארגנת של הקונגרס ועם מנכ"ל המועצה – שמואל בוגלר, לדיון בקשר להשתתפותם של אורחים ממדינות שונות בקונגרס שיתקיים בתל־אביב.

פרחי מחקר

שלושה שופטים בבית הלורדים דחו פה־אחד טענה שיצירות ויליאם שקספיר נכתבו על־ידי אדוארד דה וֶר, הרוזן ה־17 של אוקספורד. בשבתם באולם האמצעי בטמפל, בית המשפט הלונדוני אשר בו הועלה לראשונה מחזהו של שקספיר, "הלילה ה־12", הם שמעו את טענות שני הצדדים במשפט ציבורי. "האנגלים אוהבים לורדים והם מסרבים להאמין בי. שירה גאונית, כמו זו של שקספיר נכתבה על־ידי בנו של יצרן כפפות", אמר לורד טמפלמן בדיון. "אולם אם אברהם לינקולן הלך לבית ספר רק שנה אחת ואחר־כך כתב את נאומו הגדול בגטיסבורג ללא עזרת מתבי־צללים, כמו אלה המסתתרים כיום בבית הלבן – אין סיבה לשאול מדוע בנו של יצרן כפפות מסטרטפורד שעל הנהר אבון, לא יכול היה לכתוב את המחזות האלה". הלורדים חברי בית הלורדים המשמש בית משפט עליון בבריטניה, קיימו את הדיון כדי לגייס תרומות להקמתו מחדש של תיאטרון גלוב על נהר התימזה, שם הועלו לראשונה מחזותיו של שקספיר. את הטיעון שהרוזן דה ור הוא העומד מאחורי יצירות שקספיר, העלה צ'ארלס דה ור, הצאצא ה־23 של הרוזן וסטודנט באוניברסיטת אוקספורד.

טל"ח

הקטע על קבלת הפנים החמה, שבה זכה שגרירה החדש של ישראל בבריטניה יואב בירן, לווה בצילום לא שלו. איתו ועם הקוראים סליחה.

ראש עיריית ירושלים, טדי קולק ביקר את משתתפי תחרות הנבל הבין־לאומית בסיום השלב השני במלון מוריה בירושלים. בתמונה: אורחת הכבוד פרופ' הו צאין מינג משנחאי, עוזרת לו להפיק צלילים מהנבל.
צילום: ורה עציון

תנו תשובה

ילדים, בגדה וברצועה, ביהודה ושומרון – שטחים משוחררים, מוחזקים, כבושים – לא לומדים כבר עשרה חודשים ועם ישראל – עם הספר והתורה שותק.

לא תנועות הנוער החלוציות, לא אירגוני המורים, לא מפלגות ולא חוגים, לא שר החינוך – נשיא לשעבר, לא משמיעים קול זעקה פשוטה: אל תבטלו ילדים מתורה, אל תלמדו אותם שנאה, אל תתנו בידיהם אבנים שייהפכו לרובים. תנו להם עטים, תנו להם ספרים.

שר־הביטחון הניף "זרם העובדים" ו"כרורי", הרמטכ"ל בן קיבוץ בעמק הירדן, מקום בו צמחה ציונות אחרת שהיתה שישנה?

תנו תשובה מדוע איסור הלימודים תורם לבטחון היהודים?

תנו תשובה!

יגאל וילפנד
עין־השופט

שרים כפויי טובה

רק לפני כמה ימים השווקים בכל הארץ היו הומים ורועשים עם צוותי טלוויזיה וצלמים, שבאו לסקר ולכסות את ביקורי השרים, הח"כים וראשי המפלגות שבאו לבקש את אמונו של הבוחר.

כל רוכל וירקן וכל בר בי רב זכה ללחיצת יד לחיבוק ולחיוך וגם להצטלם עם קברניטי המדינה.

והנה חלף שבוע מאז יום הבחירות ואף שר אחד משרי המדינה לא התפנה ולא הטריח את עצמו להגיע לשוק מחנה יהודה או לשוק הכרמל ולהביע תודה והוקרה (כפי שהנימוס האלמנטרי מחייב) לאותו ציבור אפור ונאמן אשר הצביע בעד מפלגתו ואיפשר להם לתפוס מקום בכנסת ה־12.

לא קשה להבין מדוע שרים וח"כים לא נראים עתה בשווקים, היות ואין להם עוד צורך ועניין בבוחר לאחר ההצבעה, מכיוון "שהכושי כבר עשה את שלו".

להתראות שבוע לפני הבחירות הבאות.

מרדכי אפפיר
ירושלים

חרדה ומורא

אנו יושבים מול המירקע בוהים ומשתוממים/ מי נתן להם ייפוי־כוח לדבר בשם היושב במרומים/ האם הלובביצ'ר מברוקלין זאת קבע וחוקק/ או הרב הישיש השוכן בבני ברק/.

אולי את הקדוש ברוך הוא מייצג אבנר שאקי המהודר/ זה שעם מלך מלכי המלכים ברית הוא קשר/ הטוען כפרופסור שלא הוכח בהחלט ובסוף/ שמוצאו של האדם – הוא מן הקוף/.

רבני האגודה, ש"ס ודגל התורה/ מנחיתים עלינו אימה, חרדה ומורא/ הם משמשים בקודש ומייצגים את ה"כביכול"/ [illegible]

בחורי הישיבות שלהם לומדים ש"ס ופוסקים/ לצה"ל אינם מתגייסים ובביטחון אינם עוסקים/ מפי הגבורה לא שמענו וגם לא נאמר/ שכשעה שאלה יהרגו באוהלה של תורה, אחרים ישמשו להם משמר/.

מתפללים לאלוהים שלהם, שהוא גם של כולנו/ שנתן לנו את תורתו ומכל העמים בחר בנו/ והציונים הראשונים אף שלא חבשו כיפה וכיסוי ראש/ היו דתיים באמת, כי באו לארץ את השממה לכבוש/.

הדתיים הללו לא דגלו אמנם בחסדי שמיים/ הם דגלו בשיבת ציון ובעמל כפיים/ הרב קוק בשעתו הוציא לגבם פסק דין/ שיהודי הבונה את הארץ הוא יהודי מאמין/.

ואתם שנשארתם אחרי כבלות, מיעוט בעם/ הפסיקו להתיימר שהנכם מייצגים את רצון בורא העולם/ לא הוא ה"כביכול" הסמיך אתכם לזאת/ כל יהודי באמונתו יחיה בארץ אבות/.

פנחס דורון
חיפה

הקשר ההונגרי

שתי ידיעות כלכליות שהתפרסמו בשולי העיתונות מעוררות תמיהות ציבוריות, המחייבות תשובות אישיות של משה זנבר. ידיעה אחת מספרת, כי בנק לאומי נתן אשראי של 5 מיליון דולר לבנק ההונגרי, לשם מימון עסקי סחר בין הונגריה לישראל. ידיעה שניה מספרת על חברה ישראלית בשם "סייפן", המעורבת בעיסקות רבות עם הונגריה, כולל קבלת זיכיון של החברה ההונגרית "ארטקס", למכירת מוצריה בישראל.

כאן יש להסביר את הקשר. משה זנבר הוא הבעלים של חברת "סייפן" והוא גם יו"ר מועצת המנהלים של בנק לאומי. האם זו דוגמה נוספת לניצול מעמד ציבורי לקידום אינטרס פרטי?

מתי דויד
רמת אפעל

תשובת מ. זנבר כפי שנמסרה על־ידי דובר הבנק:

קו האשראי להונגריה נפתח לפני שלוש שנים ללא שום קשר למינויו של מר זנבר כיו"ר מועצת המנהלים של בל"ל. קו האשראי נחשב להישג ולפריצת דרך של בל"ל לשוק המזרח־אירופי.

"סייפן" במסגרת עסקיה עם הונגריה התחייבה להעביר את כל עסקיה באמצעות בל"ל. שוב ללא שום קשר למינויו כיו"ר. כפי שניתן לראות אין בכך ניגוד אינטרסים אלא זהות אינטרסים, שכן "סייפן" התחייבה לעבוד עם בל"ל ולא להיפך.

יונה פוגל
דובר הבנק

הרפתקה בזבזנית ונזקה

כבר בראשית 1986 פורסם על הופעת רשימה בשם "גימלאים", כשמצעה, מלכתחילה, היה רווי סגנון המושתת אך ורק על הנושא המגזרי, אינטרסנטי, והסתיים בשנת הבחירות בסיסמה "ספרותית" "הצילו את הגימלאים מגורל האסקימוסים" (יגאל מוסינזון, "ידיעות אחרונות" 19.8.88).

הנימה הקטסטרופית נגד המערך שלא קיים הבטחותיו לגימלאים ב־1984 (שהופרכה על־ידי גדעון בן ישראל, "דבר" 1.11.88) ליוותה את מרבית השידורים של "גימלאים" ערב הבחירות. כבר עם פרסומית הראשונים בכלי התקשורת הכתובה על הופעתה המתבדלת הרבו חברים רבים, ביניהם כותב שורות אלה, להגיב בפרסום רשימות, מכתבים למערכת, מאמרים מאלפים, במיוחד ב"דבר", תוך פנייה ליוזם הרשימה נעוריו, שאין מקום להופעה אינטרסנטית, אישית, במערכת הפוליטית, המשולהבת, בבחירות אלו כשהכול תלוי בקול אחד כשאין נראה כל סיכוי לעבור את אחוז־החסימה וזה יגרום רק לבזבוז קולות, בעיקר של המערך. אכן, הנבואה התקיימה. 16.674 קול הלכו לאיבוד והרשימה יצאה מפסידה. ייתכן, שבאן מנמך המנהם הקריטי ה־40 של המערך.

ישראל שיזו
חדרה

רושם מעוות

קראנו את כתבתה של יעל פישביין מיום 4.11.88 העוסקת בפעילות שנערכה בבית ספרנו בערב יום הבחירות. החלטנו להגיב על כתבתה, כי מה שנכתב אינו נותן את התמונה במלואה.

חולקנו לארבע קבוצות שוות באקראי, ללא שום קשר לרעותינו האישיות. במהלך היום כל קבוצה הכינה לעצמה תשדירי בחירות, כרזות וסמלים. הקבוצות כפי שנכתב היו: דמוקרטיה, דיקטטורה, אנרכיה ואוליגרכיה. בתום ההכנות התכנסנו וכל צורת שלטון הציגה את מצעה. עד לנקודה זו של היום הפעילות היתה לשם משחק. לאחר מכן, נתבקשנו לבחור בצורת השלטון המועדפת בעינינו. מקצת התלמידים ראו בבחירות כהמשך למשחק, ועל־כן בחרו בקבוצה אותה ייצגו במשך היום, גם אם זה נגד את רעותיהם האישיות.

בכתבה נכתבו תשובותיהם של תלמידים שייצגו את שלטון הדיקטטורה: "דיקטטור לא יהסס להשתמש בכוח בשטחים, להרוג כל מי שזורק אבן, להרוס בתים ולעשות 'טרנספר'". "שליט חזק יוכל לגמור את האינתיפאדה". נשמטה מן הכתבה השאלה: "מה יקרה אם רפול יעלה לשלטון?" הכתבה יצרה רושם מעוות בבית ספרנו.

כיתה ט' 2
בית ספר "סולם צורי"

★

אני תלמידת ביה"ס "סולם צורי" השתתפתי ביום הפעילות לקראת הבחירות. בתור תלמידה, מאוד שמחתי שמזמינים כתבים ליום פעילות שכזה, אבל אם כבר כותבים אז צריך למצות את הכל.

אנו נאלצנו לעמוד בפני שלטון שונה מדמוקרטיה ולתמוך בו. ואילו הכתבים ישבו מהצד הביטו בנו ולקחו מאיתנו מידע שנאמר מתוך כוונה להראות שיש גם כן דברים חיוביים באותה דרך שלטון שלא התנגדנו בה ורק שמענו עליה (בדרך כלל דברים שליליים). ועוד דבר: האם אתם באמת מאמינים שפחות מ־50% תלמידים תומכים בדמוקרטיה?

מיה סבו
כיתה ח', גשר הזיו

לפני 60 שנה — דבר — לפני 40 שנה

לפני 60 שנה

הכתב הלטיני בתורכיה
בית הנבחרים התורכי, אישר תקציב של 400 אלף לירות תורכיות לשם הנחלת העם על פי האלף בית החדש. עצמת פחה, הודיע על יסוד קורסים בני 4 חודשים בכל חלקי המדינה, לשם הפצת הקריאה והכתיבה באותיות החדשות.

מחלתו של מלך אנגליה
מצב בריאותו של המלך ג'ורג' לא הוטב. נשלחה טלגרמה ליורש העצר המסייר באפריקה המרכזית וכל שאר בני המלך נקראו ללונדון.

לפני 40 שנה

מו"מ ישיר בתיווך ד"ר באנץ'
ד"ר באנץ' מסר לממשלות ערב, כי ממשלת ישראל מוכנה לפתוח מייד במו"מ ישיר בשאלת השלום בארץ ישראל. ממשלת ישראל תעדיף מו"מ ישיר אך אם דבר זה אינו בר ביצוע, היתה מוכנה למו"מ בתיווכו של האו"ם.

חילוקי דעות בקרית המערב
בישיבה הראשונה של נציגי חמש המעצמות המערביות באירופה, נתגלו חילוקי דעות חריפים בין בריטניה ובין צרפת בנוגע לשאלת איחוד אירופה. צרפת דורשת להקים פרלמנט אירופי שייבחר על ידי הפרלמנטים של חמשת הארצות.

לפי שעה בחוץ

(המשך מעמוד 7)

אלקטוראלי בעתיד. נתתור למידה גדולה של אצילות עם מפ"ם ו"שינוי", ואם אפשר גם עם ר"צ ודראושה, בתנאי שלא יתרכזו באובסטרוקציות לשמן. נעשה מאמץ רצוף ועיקש שלא להגרר לרדיקאליזם לשמו ושלא להיות לשולי העם והחברה. נימנע מכל משיחיות פוליטית משמאל, כשם שנאבק נגד משיחיות השקר של הלאומנים.

לא נברח מאחריות וגם לא תברח מאתנו. נסרב לשאת באחריות למעשים שלא ייעשו, או שייעשו שלא על דעתנו. לא ניטוש את מדינת ישראל, אך נסרב להעלותה קרבן לארץ ישראל. לא נסתגר במבצר של נרקיסיזם, אלא נישאר ליד התלמים של שדות החברה הישראלית ומאחורי מחרשות העשיה. לא נשקע בקינה ורקדע רקדע, כי לא עוזבי ישראל הננו אלא יתדי שלומה. לא מוחמי שפתה אלא מטהריה. לא צודקים תמיד, אלא חותרים בהתגברה ליתר צדק.

300 ש"ח לחודש

(המשך מעמוד 7)

בעיר, באותו לילה שבו נורקה. עליו אבן, נשא בהתגרות שלם גדול "מה'ל" בציבור לפרס. ענבר אומר שהעירייה מתנכלת לקניון שלו משום שהסמ"ק שלה, שמעון אלבה, חבר מפלגתו, מתנכל לו אישית. לדברי ענבר, הקניון שלו, עם 20 החנויות שבו, היה מסוגל לקלוט 40 עובדים, ולו היה משקיע מבחוץ – לא היה נתקל בהתנגדויות כאלה. ראש העירייה אינו רוצה להתייחס לדברי ענבר. הוא אומר עליו כי "אינו טלית שכולה תכלת" ועלה על מבוקת הפועלים כטרמפיסט.

ייתכן שנתרגל להפגנות מחאה של "לחם עבודה", לסגירת הערים ולשאר הצעדים העשויים לפקוד את המדינה על רקע משבר התעסוקה המחמיר, כשם שהתרגלנו לאינתיפאדה בשטחים. אפשר לכלול את המשבר בקריית־גת כקטע במשבר הארצי, כשם שאפשר למדוד אותו על רקע מקומי. מה שבוודאי, שעיר בריאה מושתתת על שלושה יסודות: חינוך, שיכון ותעסוקה. בקריית־גת, בואת מורים טלים, החינוך צבר קדימה, ויש בעיר עתודות כוח אדם מצויינות לכל תעשיה מתקדמת שתוקם בה. אבל פיתוח השיכון וההעסקה נעצרו בה. מרבית השכירים בקריית־גת משתכרים סכומים שאינם גבוהים בהרבה משכר המינימום. מה שהם רוצים זה להרוויח אותם בכבוד. מעבודתם. מדינה שלא תוכל לספק להם זאת מעמידה עצמה בסימן שאלה.

אסור לעזור

(המשך מעמוד 7)

יו"ר מועצת המנהלים של "אגרקסקו" ומועצת ההדרים האבן אייליבר אמר, כי אילו היה שער החליפין ריאלי, כלומר 2.20 ש"ח לדולר, היתה התמורה הנוספת בעד יצוא 300 מיליון הדרים מתבטאת בתוספת כספית של 150 מיליון ש"ח ואז בוודאי לא היו החקלאים זקוקים לסיוע מהממשלה.

לדעת יו"ר האגף המשקי במרכז החקלאי חיים טולס, אין החקלאות יכולה להמשיך ולתפקד במצב הנוכחי: על הממשלה לסייע לה בדרכים שונות, כמו הגדלת ביטוח השער לייצוא החקלאי, שבו הערך המוסף הוא 85 אחוז; הקמת קרנות משותפות לחקלאים ולממשלה בצורת דולר מול דולר, שיסייעו לחקלאים בשנים רעות; מתן הון חוזר בתנאי ריבית נוחים; סיוע בהשקעות בלוגיסטיקה של הייצוא החקלאי בתנאים מועדפים ועוד.

גם בדברים אלה דעתו של רובין היא נחרצת – הוא נגד, משום שהמימון בא מהקופה הציבורית.

מובן שדעותיו של היועץ אינן מקובלות על החקלאים. מנכ"ל המרכז החקלאי שמחה אסף הבהיר, כי ציבור החקלאים לא ישלים עם כך, שכל המיגזרים האחרים במשק ישמרו על רמת שכרם, במסגרת הסכמים שעליהם חתומה הממשלה כמעביד, ואילו החקלאים יהיו הסקטור היחיד במשק ששכרם והכנסתם נשחקים ב־30 אחוז, כתוצאה ישירה ממדיניות הממשלה.

יש לקוות, כי ראש הממשלה וחברי הממשלה לא יקבלו את עצותיו הכלכליות של עמוס רובין, הגוזרות למעשה כליה על החקלאות הישראלית, משום שבתנאים שהוא מציע היא לא תוכל לעמוד. למעשה, אין כמעט כלכלה בעולם המערבי המתנהלת לפי חוקים טהורים כאלה. גם במבצר היוזמה החופשית, ארה"ב, המעורבות הממשלתית בכלכלה היא גדולה מאוד; הממשלה מסבסדת את החקלאים המגדלים כותנה, גרעינים, פרי הדר ומוצרים אחרים. ארצות אירופה והשוק האירופי מסבסדים גם הם את חקלאיהם.

החקלאות הישראלית נקלעה לקשיים לא משום שאין היא יעילה ולא משום שמוצריה אינם באיכות טובה, אלא מפני שאין היא יכולה להתחרות בשוקי העולם כאשר מצד אחד הוצאות הייצור השקליות גדלות, מפני שהממשלה מייקרת מוצרים שונים, ומהצד האחר אותה ממשלה מקפיאה את שער החליפין של הדולר ולכן התמורה המתקבלת היא נמוכה. על ציבור החקלאים, המייצא תוצרת חקלאית בסך 950 מיליון דולר בשנה, להתאחד ולהפעיל לחץ על המחליטנים הפוליטיים בממשלה ובכנסת, כדי שיאשרו להם את הסיוע הדרוש לעבור את התקופה הקשה של תנאי סחר גרועים.

בנק ישראל

חדש

מציע מלווה קצר מועד

ביום ג', ה־29 בנובמבר 1988 (ערך יום ד' ה־30 בנובמבר 1988) יציע בנק ישראל סדרות מלווה קצר מועד, למכירה, על פי הפירוט:

	מספר הסדרה	סכום ההנפקה	סך הכמות המוצעת במכרז	מזה: למזמינים "בלי הגבלת מחיר/תשואה" (בל"מ) (מליוני ש"ח)	תשואה מירבית (אחוזים)	מועד הפדיון
סדרה חדשה ל־182 ימים	0559	200	25	עד 6	20.75	31.5.89
הצעת־מכר ל־28 ימים	1248	–	15	עד 4	21.75	28.12.88

בקשות לרכישת הסדרות הנ"ל תוגשנה באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך. ההזמנות תוגשנה בתשואות לפדיון בשיעור שנתי אפקטיבי שלא יעלה על שיעור התשואה המירבי הנקוב לעיל.

בנק ישראל יקבל גם הזמנות לרכישה בלי הגבלת מחיר/תשואה (להלן הזמנות בל"מ). תשואת המכרז, בכל אחת מהסדרות, תיקבע בשיעור שנתי אחיד לכל הרוכשים, על פי הכללים שלהלן:

א. הזמנות בתשואות לפדיון הנמוכות מתשואת המכרז יסופקו במלואן.

ב. הזמנות בל"מ יסופקו במלואן בתשואת המכרז. אולם, אם הכמות המבוקשת בהזמנות בל"מ תעלה על הכמות המוצעת למכירה, תוקצה הכמות לרוכשים אלה באופן יחסי לסכום הזמנתם.

ג. הזמנות בתשואת המכרז יסופקו במלואן, אולם אם עלתה הכמות המבוקשת בתשואת המכרז על הכמות המוצעת למכירה במכרז בניכוי הכמות שסופקה על פי סעיפים א' ו־ב' לעיל, תחולק היתרה בין המציעים, באופן יחסי לסכום הזמנתם.

ד. הזמנות בתשואות הגבוהות מתשואת המכרז לא תסופקנה.

הסדרות תיסחרנה בבורסה ביחידות של 100 שקל חדש שווי נקוב, במחירים הנקובים משווין הנקוב. הסדרות תפדינה על ידי בנק ישראל בשווין הנקוב בתאריכים הנקובים לעיל.

התנאים המחייבים פורסמו בתקנות מלווה קצר מועד – התשמ"ז 1987.

פרטים נוספים אצל הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.

אַלְמַקְס
משחת השיניים — יעילה פי 3 במניעת עששת

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
מרכז הצפון – בן יהודה 200 – 5464777
קופ"ח כללית – אמסטרדם 7 – 232383

ירושלים
מרפאת רוממה – המ"ג 28 – 523191

חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288

פתח־תקוה
קופ"ח כללית – חיים עוזר – 905271

בני־ברק – רמת־גן
פרינץ – ר' עקיבא 162 בני־ברק – 796324
יהלום – קריניצי 63 רמת־גן 721968

בת־ים – חולון
גני בת־ים – הנביאים 3 בת־ים – 5515671
בן־גוריון – לנדאו 16 חולון – 5523954

רחובות
הנגב – הרצל 196 – 473956

רעננה כפר־סבא – הוד השרון
סופרפארם – אוסטשינסקי 36 רעננה

אַלְמַקְס

מודעון

מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל:
טלפון 03־433300
בימים א' עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' ובערבי חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא 49 – טלפון 03־284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00
אזור חיפה
רחוב הנמל 26 קומה ג' – 04־523566 כל יום בלילה ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

אזור ירושלים
בערבי שבת וחג, בשבתות וחגים רופא תורן הנותן טיפול חירום לכאבי שיניים במרפאה עין כרם מול הכיכר – 02־446220

עזרה ראשונה נפשית
בתל־אביב – 03־5461111
קו לילדים ונוער – 03־261113
ירושלים – 02־227171
חיפה – 04־672222
נתניה – 053־335316
כרמיאל (גליל) – 04־988410
כפר־סבא – 052־913999
באר־שבע – 057־418111

קו פתוח – ארגון קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)

נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה
בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03־235922

קו פתוח לקשיש 02־690685

האגודה לזכויות האזרח בישראל – סניף תל־אביב – שדרות רוטשילד 108 בימים א'–ה' מ־9 עד 16.00, טל' 5619463

אפגניסטן / „אקונומיסט" ל„דבר"

הרוסים עוזבים

הרוסים רוצים לעשות זאת בכבוד ולהשאיר את ידידיהם בטוחים מאחור. הם לא נואשו מן התקווה לכונן קואליציה בין בעלי־בריתם לבין לוחמי־הגרילה

הרוסים עושים מאמץ אחרון להציל מה שעוד ניתן להציל באפגניסטן, כשלרשותם רק שלושה חודשים. הם הכניסו עוד כלי נשק רבי־עוצמה, והפציצו את לוחמי הגרילה שאיימו על עיר גדולה. לפני כשבועיים אמרו שהם משהים את נסיגתם. הרוסים לא חזרו בהם מהעזיבה, אבל הם רוצים לעשות זאת בכבוד ולהשאיר את ידידיהם בטוחים מאחור.

עד ה־15 באוגוסט הוציאו הרוסים מחצית מ־115,000 חייליהם. על־פי ההסכם שנחתם בז'נווה, עליהם להוציא את השאר עד ה־15 בפברואר. צפוי היה שהם יתחילו את מחצית הנסיגה השניה החודש. אבל ב־4 בנובמבר אמר אחד מסגני שר החוץ הסובייטי, אלכסנדר בוסמרטניך, כי הנסיגה הושעתה זמנית. הרוסים רומזים כי העיכוב הוא מפני שיריביהם, לוחמי הגרילה, ממשיכים לקבל נשק מפאקיסטן.

נראה שברה"מ להוטה יותר להפחיד את פאקיסטן מאשר להפר את הסכם ז'נווה, אשר לטענת בוסמרטניך ארצו מכבדת. באותה רוח זועמת, הרוסים נתנו לממשלה האפגנית כמה טילי סקאד ארוכי־טווח, אשר הסיעום לראווה ליד השגרירות האמריקאית בקאבול. הפאקיסטנים קובלים על כי האפגנים שולחים מפציצים מעל לטריטוריה שלהם, שאחד מהם הפאקיסטנים הפילו ב־3 בנובמבר. ה„סקאדים", אומרים הם, יכולים לפגוע בעריהם.

הפאקיסטנים אינם מפגינים פחד, אבל הממשלה האפגנית יכולה לבטוח בטילים ובסיוע האחר שהיא מקבלת. הרוסים הכניסו כ־30 מטוסי מיג־27 לאפגניסטן בסוף אוקטובר, והשתמשו בהם ובמפציצים מן הבסיסים הסובייטיים, כדי לתקוף לוחמי־גרילה ליד העיר הדרומית קאנדהאר. הרוסים פינו את המקום באוגוסט, ולכן הפרו – בהפעלת המיגים – את הבטחתם כי יילחמו רק בהגנה על כוחותיהם.

אילו איבדו האפגנים את קאנדהאר, היה הדבר מדאיג את רוסיה. המלחמה הפחיתה מאוכלוסייתה של קאנדהאר, מ־250,000 – לעשירית, אבל עדיין יש לה חשיבות סמלית. לוחמי־הגרילה מכתרים אותה. חיילי הממשלה מחזיקים עכשיו רק בנמל־התעופה ובמרכז העיר. הם חוששים, אולי, כי בקרוב יגורשו לגמרי. ב־3 בנובמבר, המורדים השתלטו על טור־חאם, עמדת־גבול אפגנית ליד מעבר חאיבר, החולש על הסחר המועיל עם פאקיסטן. אבל שום עיר גדולה לא נפלה; ולו נפלה, היה הדבר מביך את הרוסים.

הרוסים עוד לא נואשו מן התקווה לכונן קואליציה בין בעלי־בריתם האפגנים לבין אויביהם, לוחמי־הגרילה. כדי להשיג זאת, עליהם לשכנע את תנועת־המרי כי הממשלה תהיה כוח שיש להתחשב בו, כאשר היא תעמוד ברשות עצמה בפברואר. קשה לתת אמינות להצעה זו, וקשה עוד יותר למכור את רעיון הקואליציה לקומוניסטים האפגנים. הם היו אמורים להפיק כמה רעיונות משלהם מישיבה של הוועד המרכזי שנערכה, לאחר עיכובים רבים, ב־19 באוקטובר. שום חדש לא יצא מזה, למרות מאסרם של 17 מתנגדי־משטר קודם־לכן.

12.2 מיליון דולאר היה המחיר שהוצע בשבוע שעבר בתמורה לציור של מלס פון דארדל. זהו המחיר הגבוה ביותר שהוצע לעבודה של צייר שוודי. המחיר הוצע במכירה פומבית בשטוקהולם. צילום רדיו: אי.פי.

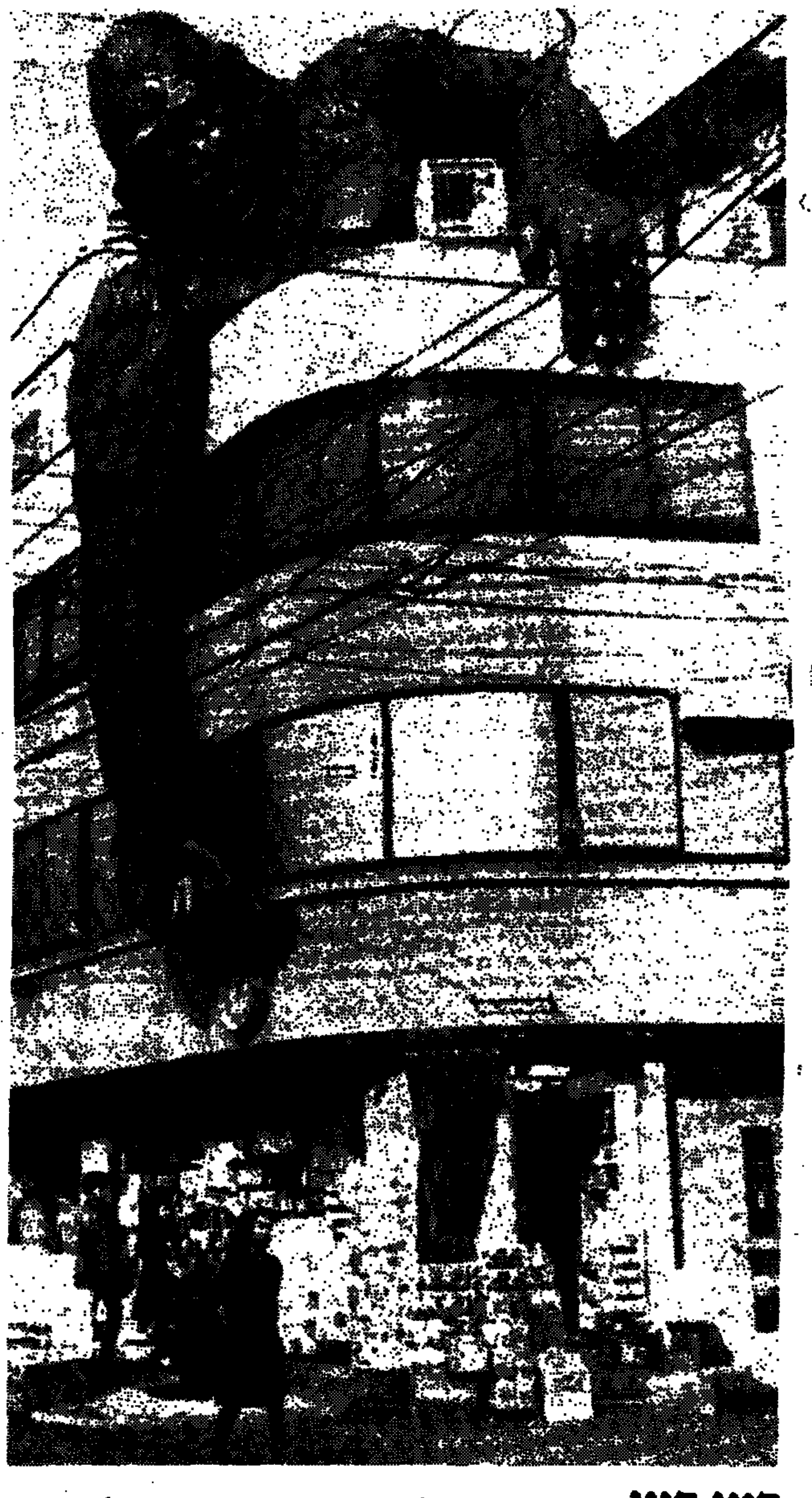

קינג קונג. דמותו האימתנית של קינג קונג הופיעה בשבוע שעבר מעל בית־מסחר בטוקיו, לא בניו־יורק. סתם למשוך תשומת לב. צילום רדיו: אי.פי.

משפט / נתן רועי

עינויי דין

ריימונד דרוויש, מנהל סניף דיסקונט בבורסת היהלומים, זוכה עד כה בארבעה משבעת כתבי האישום שהוגשו נגדו מאז 1984. סחבת יש כאן לבטח. אולי אף עיוות הדין

לריימונד דרוויש, 60, מנהל סניף בנק דיסקונט בבורסת היהלומים ברמת־גן, יש סיבה לשמוח: בשבוע שעבר, לאחר ארבע שנות עינויי דין, הוא זוכה מכתב אישום רביעי שהגישה נגדו פרקליטות מחוז תל־אביב. עדיין תלויים ועומדים נגדו שלושה כתבי אישום נוספים, בעבירות דומות, שהגיש נגדו בזה אחר זה עורך־הדין אמנון רודה, סגן בכיר לשעבר לפרקליט מחוז תל־אביב.

בכל כתבי האישום נאשם דרוויש ביחד עם יהלומן או יהלומנים. סעיפי האישום נגדו מוענים על שוחד ואי־סדרים בענייני אשראי ליהלומנים.

דרוויש לא הבין מה היתה העילה למעצרו, הרי הוא משרת את בנק דיסקונט כבר שלושים שנה, ועובד בסניף בורסת היהלומים מאז שנת 1965. החוקרים, לעומת זאת, ידעו כי הוא יכול להוביל אותם לאיש שאותו למעשה רצו לעצור: גדעון להב, מראשי בנק דיסקונט ומי שהיה מנכ"ל משרד המסחר והתעשיה בזמנו של חיים בר־לב. לדבריו, הם ניסו לעשות אתו עסקה, שיהיה עד מדינה נגד גדעון להב וכך יחולץ מסעיפי האישום שיוחסו לו.

אחד מכתבי האישום נגד דרוויש דיבר על חשד לקבלת טובות הנאה ושוחד. התביעה טענה כי הוא קיבל – על־ידי ניצול מעמדו – חנות בבורסת היהלומים בתנאים מועדפים. השופטת שולמית וולנשטיין, שהיא סגנית נשיאת בית המשפט המחוזי בתל־אביב, זיכתה את דרוויש עוד לפני תחילת שלב ההוכחות במשפט. זאת לאחר שהוצגו מסמכים שהראו כי דרוויש שילם בעד החנות מחיר מלא.

כתב אישום אחר נגע ליחסים שנקשרו, כביכול, בין ריימונד דרוויש לבין היהלומנים האחים משולם. בכתב האישום נאמר כי קיבל שוחד מהאחים ובתמורה סייע להם לקבל אשראי זול לייצוא יהלומים. „עסקות האמנות", כתב התובע אמנון רודה בכתב האישום, „נכרתו בין הבנק והיהלומנים למראית עין בלבד וכך קיבלו אשראי נוסף ליצוא יהלומים". ההגנה טענה כי בתקופה שבה מדובר היהלומנים יכלו לקבל אשראי גבוה יותר, בלי כל קשר לריימונד דרוויש. שופט בית המשפט המחוזי בתל־אביב, השופט אליהו מצא, פנה פעמים מספר אל התביעה וביקש ממנה לחזור בה מהאישומים שהעלתה נגד דרוויש. עם סיום שמיעת הראיות של התביעה קבע השופט אליהו: „על התביעה היה להראות כי דרוויש ידע מראש על כוונת הנאשמים משולם ליטול את היהלומים על מנת שלא להחזיר אותם. התובע לא טען, כי מצויה בפני בית המשפט ראיה לכאורה לקיום ידיעה כזאת", והוא פטר את הנאשם דרוויש מלהשיב על האשמה.

הזיכוי השלישי נגע לכתב האישום שהוגש על עבירות שוחד ואי־סדרים נגדו ונגד היהלומנים פוויילוב. שופט בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, השופט אורי שטרוזמן, החליט לזכות את ריימונד דרוויש עוד לפני סיום המשפט. הוא ציין בהכרעת דינו: „אין טעם לנהל משפט מאחר שלא הובאה אף תחילתה של ראיה. כאשר אלה הראיות שהיו בידי התביעה לפני המשפט, לא נותר אלא להשתומם או לכעוס על ההעזה בהאשמת הנאשמים במעשה מרמה כה חמור, כהפקרה חוזרת של יהלומים שהוצאו".

הזיכוי הרביעי היה באולמו של השופט אליהו מצא. בכתב אישום שהוגש נגד ריימונד דרוויש נטען, כי היהלומנים האחים משולם מימנו – בפברואר 1978, לפני 11 (!) שנים – כרטיסי טיסה לחו"ל לריימונד דרוויש, לאשתו ולבתו. השופט זיכה אותו מטענה זו – מרכז כתב האישום נגד דרוויש – וקבע כי לא הובאו לפני בית־המשפט ראיות מספיקות להרשעתו.

עד כה זיכו בתי־המשפט ארבע פעמים את ריימונד דרוויש. נותרו עדיין, כאמור, שלושה כתבי־אישום. פרקליטיו של ריימונד דרוויש, עורכי־הדין אורי סלונים ומיכל הרצוג, הגישו בקשה ליועץ המשפטי לממשלה לחזור ולשקול אם יש־טעם להמשיך ולנהל משפט נגד מרשם.

דרוויש מרגיש רדוף זה ארבע שנים. הוא שהה במעצר 16 יום. לאחר תקופת המעצר הוא הגיע להסכם ג'נטלמני עם חוקרי היחידה הארצית לחקירות הונאה, שעל־פיו לא יכנס לבנק שבו הוא משמש כמנהל עד שהמשטרה תחליט להתיר לו. הוא שב לסניף הבנק בחודש מאי 1984, חודש לאחר מעצרו, ומאז הוא ממשיך לנהל את הבנק. מקורביו אומרים כי הוא „פלא אנושי שמחזיק מעמד כמו גיבור".

החלק היותר תמוה בסיפור זה קשור לתביעה: את כל התיקים הפליליים ניהל עד כה עורך־הדין אמנון רודה. הוא נחשב למומחה בתחום הצווארון הלבן ובענייני יהלומנים. מעטים בפרקליטות המדינה התמחו בתחום סבוך זה. רודה פרש מהפרקליטות בטריקת דלת כמעט, ואין מי שינהל את התיקים הנוספים נגד דרוויש. עורכת־הדין אמירה אדר, מפרקליטות מחוז תל־אביב, הגישה את הסיכומים במשפט הזיכוי האחרון של דרוויש. התביעה לא נכחה בהקראת הזיכוי באולמו של השופט אליהו מצא.

חוקרי המשטרה שחקרו בפרשת היהלומנים ביחידה הארצית לחקירות הונאה עזבו כבר את המשטרה, ואין ביחידה הארצית לחקירות הונאה מי שינהל את התיקים של היהלומנים.

בחודש אוקטובר האחרון הופיעה התביעה בפני נשיאת בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, השופטת חנה אבנור, וביקשה – אחרי ארבע שנים של עינויי דין – לדחות את המשך המשפטים נגד ריימונד דרוויש בחצי שנה נוספת. נשיאת בית־המשפט המחוזי בתל־אביב אמרה בדיון זה: „נראה לי שאם הנאשמים, דרוויש והיהלומנים, זוכו באשמות זהות ולא הוגש שם ערעור בבעיה המשפטית – יש סיכוי שהמדינה לא תנהל את המשפטים המתייחסים לבעיות דומות".

כה אמר הרב / נח זבולוני

ההלכה הסטטיסטיקה

מדענית מרפא"ל שואלת את הרב אבינר, אם מותר לה לעסוק בחיזויים ובסטטיסטיקה לפי דיני ישראל. והוא משיב לה. תמונת מצב של ישראל החדשה

הרב הראשי לישראל, מרדכי אליהו, פסק שאסור לסמוך על „הורוסקופים" למיניהם המופיעים בעתונים. „בהלכה נפסק שאסור לנחש ולעונן, ואדם העובר בדרך ורואה חתול (שחור) ואומר לא אעבור בגלל החתול, או כל מיני ניחושים וכן חוזים בכוכבים – כל אלו אסורים הם. וצריך להיות „תמים עם אלקיך", ואין לחשוש למזלות כי „אין מזל לישראל" מפני שהם למעלה ממזלות.

בקרב הציבור היהודי הדתי מתעוררות, לעומת זאת, שאלות לגבי כשרות השימוש בסטטיסטיקה, מדע הסיכוי והחיזוי. הרב שפרן, שהוא גם מרצה לאתיקה רפואית שע"י האוניברסיטה העברית בירושלים, סיפר בהרצאתו על הסקרים (בחירות) למיניהם, בבית־כנסת „קרית משה" בירושלים, כי מדענית ב„רשות אמצעי לחימה", רפא"ל, פנתה אל הרב שלמה אבינר בשאלה הבאה: „לאחר היסוסים רבים החלטתי להטריח, והשאלה דלהלן דחופה לי במישור כלל ישראל, ולכן אני מעיזה לפנות בבקשה לקבל תשובה בכתב. אני עובדת ברפא"ל. לאחרונה צורפתי לקבוצה מסויימת. לצורך עבודה זו דרוש ידע בסטטיסטיקה, אותות אקראיים וכיוצא בזה. מאז ומתמיד הקשיתי להסתדר עם נושאים אלו, לא ברור לי באיזו זכות מותר לנו לעשות חיזויים, אם יש לנו רשות לחזות תופעות (מבחינה סטטיסטית)? מושגי הסיכוי והחיזוי וכיו"ב לא מסתדרים לי עם מושגינו השקפותינו על טבע ועל נס.

„מדובר בהחלטות שיש להן השלכות לכלל ישראל, וישראל, כך לימדוני, אינם כפופים למזל, מושג הטבע הרגיל לא שייך בהם. לעם ישראל יש דרך מיוחדת, טבע משלו. האם מותר להשתמש בכלים הסטטיסטיים? חיפשתי ברורי דברי חכמים בנידון, אך העליתי חרס. לפיכך בקשתי שטוחה בפני כבוד הרב לענות לי על שאלותי".

התמזל מזלו של רפא"ל שהמדענית לא פנתה בשאלה כזו אל רב מסוגו של הרב יצחק פרץ מש"ס, שדעתו והשקפת עולמו על פרופסורים ומדענים למיניהם ידועה ברבים, והתשובה שלו היתה בוודאי גורמת לאבדן מדענית למפעל מלחמתי זה.

הרב שלמה אבינר הוא ראש ישיבת „עטרת כהנים", בוגר ישיבת „מרכז הרב" בירושלים, ונוסף ללמדנותו בתורה הוא גם איש מדע שהכניס את „יפיותו של יפת באהלי שם". הרב השיב לה תשובה ארוכה ומדעית המסתמכת על הרב אברהם יצחק הכהן קוק ז"ל, ראש הרבנים לארץ ישראל. הוא כותב למדענית, בין היתר:

„הנה זהו דבר פשוט שכל המדע מסופק במהותו, והוא נחשב כאמת רק לפי מצב ידיעותינו בפרק מסויים של ההיסטוריה. ובכל זאת התירה לנו התורה וציוותה עלינו התורה להסתמך עליו. אפילו לגבי הצלת נפשות כמו שכותב הרב קוק זצ"ל בפשטם של דברי חז"ל (בבא קמא פ"ה) ורפא ירפא מכאן שנתנה תורה רשות לרופא לרפאות, מודה כן, שעיקר הרפואה מצד חכמתה מסופקת היא, שאם היה הדבר ברור איך יעלה על הדעת שלא יהיה מחוייב לרפאות, וכי אין עובר על דם רעך על כל צרה שבאה עלינו אפילו מן השמיים. ומכל מקום אנו מצווים להצילו... אלא שעיקר היסוד מפני שכל עיקרי הרפואה אינם מבוררים כל כך ואין יודע בבירור אם אין הנחותיהם מסופקות, על כן הוצרך לנתינת רשות, שמכל מקום אין דרך אחרת מפני בני אדם' כותב הרב בספרו 'דעת כהן' עמוד ר"ס.

„אם נמצאים בידינו כלי ניתוח מדעיים שיכולים להביא תועלת לכלל ישראל ולמעט סכנות נפשות אפילו במעט רשאים אנו להשתמש בהם, ולא עוד אלא שאנו חייבים לעשות זאת מבחינה מוסרית. כשהתחילו ליישם בצבא (האמריקאי) את תורת המשחקים שגילה ון ניומן, התברר שירד מספר האבידות בנפש וברכוש, לכן ודאי שיש להשתמש בהם. הרי בעניינים כאלה גם אי־עשיה היא עשיה שהרי בין כה וכה חייבים להחליט.

„גם קצין שמפקד על יחידה בקרב אינו שולט על איזה מדע חמור, על פיו הוא יכול להחליט על כל צד. הוא פועל על פי הדרכות שקיבל ועל פי נסיונו, אבל גם על־פי אינטואיציה מסויימת. כל זמן שהוא נאמן להוראות שקיבל וחופש פעולתו שנתנם במסגרת המקובלת – הרי הוא פטור מבחינה מוסרית מכל תקלה שארעה, והוא בגדר עוסק במצווה. ואין לומר שחוקי הסטטיסטיקה הם לא חוקים מדעיים כל כך, שהרי הכל מבוסס על אי־וודאות. אדרבה, חוקים אלה הם חוט השדרה של כל המדע. באמת כל החוקים הם סטטיסטיים, שהרי ברמה מיקרוסקופית הכל אי־וודאי, ורק ברמה מאקרוסקופית הדברים נראים לנו קבועים בגלל חוק המספרים הגדולים".

הרב אבינר מסתמך גם על התלמוד, שכן בענייני הלכה מסתמכים על גורמים סטאטיסטיים. כדבריו: „אם ילד אחד מת מחמת מילה, נחשב הדבר למקרה, אבל אם מתו שני אחים – נחשב הדבר לחזקה, ואין למול את השלישי עד שיגדיל, מחשש דסכנה. ובאופן יותר כללי, נאמר בתורה 'אחרי רבים להטות'. לכן בכל מחלוקות הולכים אחרי הרוב, ובספר החינוך מסביר שהוא מפני שיש יותר סיכויים שהרוב יצדק מאשר המיעוט, והדברים מגיעים עד דיני נפשות. כמובן שאין כוונתי שאפשר ללמוד סטטיסטיקה מן הגמרא, רק להדגים שלפעמים הולכים אחרי הרוב אף בדברים חמורים ולא ,מתמירים' כמעט".

ומה שנוגע בעניין נס וטבע, אומר הרב אבינר: „ודאי שעם ישראל נמצא מעל הטבע וכל ההיסטוריה שלו היא ניסית. אבל גם הנס הוא מאורג בטבע, לפי הרב קוק. ואנו מצווים לפעול על פי הטבע, כי ,אין סומכים על הנס' וביחוד במקום סכנה. וקל וחומר, בענייני מלחמה. אנו רואים שהתורה לא סמכה על הנס, שהרי צוותה על התארגנות צבאית, כפי שהוכיח הרמב"ן כמה פעמים. נאמר, בין היתר, ,כי התורה לא תסמוך על הנס שירדוף אחד אלף'".

יחסי שכנות / אמיר רוזנבליט

האבל של שבט אבו כוש

250 מבני השבט הבדואי יושבים, זה כחודשיים, סמוך לשדה־התעופה נבטים, ללא קורת גג. את בתיהם נאלצו להרוס במו ידיהם, בפקודת בית־המשפט. סיפור עצוב ללא צלילי חליל

בית־משפט השלום בבאר־שבע גזר באחרונה שישה חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של שנתיים, וקנס כספי בסך 750 ש"ח, או שלושה חודשי מאסר תמורתם, על בדואים בשבט אבו כוש בנגב. בכך באה לסיומה אחת הפרשיות הסבוכות והכאובות שהיו קשורות בפינוים של בדואים מאיזור תל מלחתה, שבו הוקם שדה־התעופה הצבאי נבטים.

בפסק־דינו מתח שופט השלום, צבי סגל, ביקורת נוקבת על רשויות המדינה. במיוחד תקף השופט את מינהל הביצוע, שבאחריות משרד החקלאות, על שבדרך טיפולו בעניין סייע בידי הבדואים להפר חוקי מדינה. כתב, בין היתר, השופט: „תחושתי שראוי לאותן רשויות המדינה, אשר טיפלו בעניין בני השבט הנאשמים, לחוש מידת אשמה לא פחותה, ואולי אף מרובה, בשל האחריות המוטלת עליהן לא רק כהשלטת החוק, אלא אף בכפיפת הרשויות אל אותו חוק. אם איפשר מינהל הביצוע במפורש לבנות בתים בעבר, תוך הפרת חוקי התכנון והבניה, יש לראות בכך התנהגות מצד המדינה, שלא נתבארה ולא נתגהצה דיה. אם התביעה מבקשת, ובצדק, שלא לחסוך שבטה מהנאשמים, וקל וחומר מאותה מידת דין, חייב התובע לדרוש מהרשות השלטונית את אותה מידה".

כ־250 מבני שבט אבו כוש יושבים, זה כחודשיים, סמוך לשדה־התעופה נבטים (הממוקם בין באר־שבע לערד), ללא קורת־גג: נשים, גברים, זקנים וטף. את בתיהם נאלצו להרוס במו ידיהם, בפקודת בית־המשפט. „רשות שלטונית אחת הוליכה אותנו שולל שנים על גבי שנים", אומר נציג השבט, איברהים אבו כוש, אב לתשעה ילדים, רובם רכים בשנים, שאף הוא נאלץ להרוס את ביתו במו ידיו. עתה חשופים הוא וילדיו לקור המקפיא ולגשם.

בפרשת שבט אבו כוש מעורבות כמה רשויות, לרבות הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה. השבט יושב שנים רבות באיזור תל מלחתה בנגב המזרחי. לאחר הסכם השלום עם מצרים ופינוי שדות התעופה הצבאיים מחצי־האי סיני הוקם שם שדה התעופה נבטים. משהוחלט על פינוי הבדואים מהשטח, קם, בתוקף חוק מיוחד, גוף שנקרא „מינהל הביצוע", לניהול המו"מ עמם על גובה הפיצויים. בעת העברת מאות משפחות מהתוואי של שדה התעופה לשטחים חלופיים באיזור, חתם מינהל הביצוע על חוזים עם ראשי המשפחות של השבטים ועשה כך גם עם אנשי שבט אבו כוש. על פי התכנית המקורית, היה צריך להעבירם למקום זמני, עד אשר ייעשו כל הסידורים לשיכונם בישוב ערוער, שקלט את מפוני תל מלחתה. בחוזה עם בני אבו כוש התחייב מינהל הביצוע להקצות להם שטחים מתאימים ואף להשתתף בסיוע כספי בחלק מעלויות הבניה והפיתוח בערוער.

אחד מסעיפי החוזה קובע מפורשות: „מינהל הביצוע יאפשר לבני משפחה אבו כוש שיבחרו לעשות זאת, להתגורר זמנית בצריפים שיקימו באדמות המוחזקות על ידם, מחוץ לשטח המקרקעין, וזאת עד למועד שבו יוקצו להם מגרשי בניה בערוער. בני משפחת אבו כוש מתחייבים לפנות את הצריפים שיוקמו על האדמות הנ"ל, תוך זמן סביר מהיום שבו יוקצו להם מגרשי הבניה בשכונה 3 בערוער".

בשלהי שנת 1985, מספרים נציגי השבט, הגיעו בוקר אחד פקחים של מינהל מקרקעי ישראל למקום ישובם, תיחקרו את הנשים ושאלו מהן פרטים אישיים שונים. לדבריהם, כעבור שלושה חודשים, קיבלו 25 ראשי משפחות מכתבים רשמיים ובהם כתבי אישום. הבדואים, שהתקשו לעכל את המכה שניחתה עליהם, פנו לעורך הדין גדעון פנר, שהחל לייצגם בעניין זה בבית־משפט השלום בבאר־שבע. בתום המשפט, החליט השופט צבי סגל, בהתחשב בנסיבות המיוחדות, להוציא צו־הריסה לכל הבתים שנבנו ללא היתר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה. עם זאת, החליט לדחות את ביצוע צו־ההריסה למשך שנתיים, תוך תקווה, כך ציין בהחלטתו, כי עד אז יסתיימו כל הליכי הרישוי ובני משפחת אבו כוש יוכלו לעבור לישוב הקבע בערוער, על פי הנהלים הקבועים בחוק.

אנשי השבט טוענים, כי הם האמינו שבתום שנתיים תיפתר הבעיה, אולם בינתיים צצו מכשולים נוספים, שעיכבו את העברתם לערוער: אחד מבעלי הקרקע הבדואים בערוער הציג דרישות מפליגות גבוהות תמורת ויתורו על קרקע פרטית שלו, ומינהל הביצוע סירב לשלם יותר ממה שהוסכם בין הצדדים מלכתחילה. נוספו לכך בעיות ביורוקראטיות שונות, ובינתיים הסתיים פרק הזמן של שנתיים, שהקציב השופט סגל. לפיכך החליט בא־כוח הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, עו"ד איתן ברקאי, להגיש כתבי אישום נגד כל 25 ראשי המשפחות בשבט.

במהלך הדיון המשפטי, פירטו הבדואים בפני השופט את תלאותיהם ואת הסיבות לאי־ביצוע צו־ההריסה שהוצא לפני כשנתיים. הבדואים טענו כי תוך כדי הדיונים נפגשו עם עמוס גלבוע, יועץ ראש הממשלה לענייני מיעוטים, ולאחר ששטחו בפניו את טענותיהם, הסכים לפעול כדי לדחות את הדיונים המשפטיים ולעכב את ביצוע צו ההריסה. לדבריהם, סיכום זה הושג בהסכמת שלום דניגו, הממונה על מחוז הדרום ויו"ר הוועדה לתכנון ולבניה. היועץ גלבוע, שהעיד בבית המשפט, אישר את נכונות הסיכום. על כך התרעם בית המשפט כי הושגו סיכומים שלא בסמכות, ו'מעל ראשו', של בית המשפט. לאחר דין־ודברים, החליט השופט סגל לתת הזדמנות אחרונה לנציגי המשפחות לבצע את צו ההריסה. לאחר התייעצות ביניהם, ולאחר שהתברר להם כי מירב הסיכויים שיורשעו בדין ויוטלו עליהם עונשי מאסר בפועל, החליטו נציגי המשפחות לבצע את ההריסה במו ידיהם. „הם עשו זאת עוד באותו היום, בתום המשפט.

„באו הרסנו את בתינו בצו של שופט", אומר איברהים אבו כוש, „אנו שרויים בתחושה כבדה של אבל. הולכנו שולל על ידי מינהל הביצוע. מדוע מנצלים כך את נאמנותנו למדינה. איך אפשר להשאיר כך 250 נפשות ללא קורת־גג, באמצע המדבר?". נבהאן סענא, פעיל באגודה לזכויות האזרח, מוסיף: „בעקבות מקרים דוגמת שבט אבו כוש – שאף אחד לא יתפלא אם האינתיפאדה תגיע גם לבדואים בנגב. בושה וחרפה להתנהג כך כלפי אזרחים נאמנים למדינה. מינהל הביצוע התחייב בשם הממשלה ולא עמד בהתחייבותו כלפי הבדואים. הם פשוט נפלו בין הכסאות של הרשויות במדינה".

בפסק־הדין בפרשה טראגית זו מפנה השופט סגל אצבע מאשימה כלפי מינהל הביצוע: „מינהל הביצוע נהג בקלות ראש וגרם לכך שהנאשמים הועמדו לדין. הנאשמים מצאו עצמם עומדים לפתע מול שני גופים שלטוניים. האחד, מבקש להענישם והאחר, תורם תרומה מכרעת למעשי העבירה. שני הגופים הללו פעלו ללא שיתוף פעולה..." בהמשך כותב השופט סגל: „אם אקבל את עמדת התביעה ולהחמיר בתיק זה על אי־קיום צו בית־המשפט להרוס את בתיהם בפרק הזמן שהקציב בית־המשפט, ללא כל הרהור נוסף, תהיה השאלה – מה תכליתה, הגינה וצידוקה של גישה מחמירה, כאשר כלפי אותם נאשמים, הנדרשים כיום לשאת את עונשם, בצדק, לפשעם בעבר, מחדלים קשים על ידי רשויות המדינה... השקפת עולם מוסרית, הרואה את הצדק המוסר בעקרון חברתי, לא תוכל להשתתף בענישה תכליתית שאין בצידה עשיית צדק... הכרעה קשה, שבא יש לקבל דרך זו כנורמה, בה נאשם לא מבצע פסק־דין ומפר צווים של בית־המשפט, מתוך ראייתו שקופה על ידי רשות שלטונית אחרת. בעיית מגורי הנאשמים חייבת להיפתר על ידי הרשויות האחראיות, אשר הפקיעו כדין את מגוריהם לצורך הקמת שדה תעופה בנבטים. פתרון זה חייב להיעשות בדרך מהירה והוגנת".

עכשיו

בעריכת תרזה איזנברג

„הקו המשכיתי"

מאת ורדה צימרמן

ב„משכית" חוגגים השנה 35 שנים לחברה ושלוש שנים לתצוגות האופנה המתקיימות בחנות עצמה, ללקוחות הנאמנות ולקהל פוטנציאלי. את תצוגת החורף פתחו דגמיו של ג'די מליץ ל„משכית". מחיאות כפיים. מליץ נשאר נאמן לקו הברור, הקלאסי שלו, אלא שבחורף זה, יותר מאשר בעונות קודמות, הפרטים נותנים תנופה גדולה לדגמים. חצאית צרה עם ריבוע קלוש מאחור, ג'קטים מתנפנפים שלהם צווארון אחד גברי ושני רך ועגלגל בצבעים אלקטריים של כחול, סגול־חציל. ג'קט א־סימטרי שכיסיו מהווים את קצות המשולש מלפנים. לניטים, ככפתורים או בקישוט, תפקיד מעניין החורף. הם מופיעים מצד אחד בחולצת כותנה פייזלי עדינה בעלת שרוולי־ברעי־תרנגול, בג'קטים ארוכים הם באים בשלישיות לרכיסה ולכיסים.
בנוסף לדגמיו של מליץ הוצגו דגמים של יעלה גרנות ומיכל דלל מקיבוץ שובל ושל דוד סלומון בוגר „שנקר". משעשע היה לראות כי מה שמכונה „הקו המשכיתי" הפך עם השנים לקו מליצי. גם הצעירים ממשיכים אותו...

ראש חוצפי

הראש החוצפי, אומרים, הוא רך ונשי. הראש, משמע התסרוקת. מעצב שיער תל־אביבי אחד ושניים שבאו מלונדון מדברים על נשיות כמלת הקסם. על חזרה לשנות השבעים בעדכונים של שנות התשעים.
ויטוריו, באופן מעשי, מדבר על תלתלים. תלתלים גדולים לשעות הבוקר ותלתלים צמודים לקרקפת, בשיער אסוף, לשעות הערב.
טוני ריצו ואחיו הגיעו לישראל מלונדון, שם יצרו טכניקת תספורת חדשה לחברת „וולה". הטכניקה מכונה „ניאו גיאו" (ניאו־גיאומטריה) והיא מבוססת על עקרון המשולש. אנו חוזרים למלת המפתח: נשיות. מראה נשי, אומר טוני ריצו, הוא היפוכו של מראה נוקשה. ואם גזיזות השיער על העורף היתה עד כה מבוטאת ברוטאלית הרי הטכניקה החדשה מאפשרת לרכך את הקו בעזרת דירוג. לשיער קצוץ מוסיפים סלסול עדין, לשיער ארוך מוסיפים קווצות שיער גזורות סביב הפנים, המדגישות את עצמות הלחיים. וגם בתסרוקות הגיאומטריות יוצרים מסגרת רכה יותר בעזרת פוני מלוכסן, גזיזות משולש מעל הגבה וכד'. לאירועים חגיגיים מוסיפים סרטי שיער ופלסטיק מסולסלים בצבעים שונים. אפשר להשתמש בסרטים אלה, הוא אומר, גם בתקופת הביניים, כשמחכים להתארכות השיער.

גרב לגבר

את גרבי הגברים של „דלתא" מעצבות שתיים: דרורה בלייר ועינת לוין. לחורף הקרוב הן עיצבו גרבי כותנה וגם צמר בדוגמים „שקטים" ועם מכפלת המצמידה את הגרב אל הרגל. שילובי הצבעים נכנעים מעט לאופנת הלבוש:
דוגמה: גרב מפוספס בירוק־שחור. המחירים בין חמישה ש"ח לשמונה ש"ח.

מבט פנימה באמצעות „הטלוויזיה האורגנית"

מאת דנקה הרניש

במרפאות של תנועת הצמחונים והטבעונים מאבחנים הפרעות וליקויים במערכות הגוף השונות באמצעות שינויים בקשתית העין. בביה"ס לריפוי טבעי של התנועה ילמדו השנה כ־200 סטודנטים בדרגה האקדמאית במגמת התזונה ובמגמת הרפואה הסינית

יעקב ברמן, בעל תואר מוסמך בחינוך לבריאות של „סטייט יוניברסיטי" של אריזונה בארצות הברית, שעלה לפני שבע שנים לארץ, מגדיר את קשתית „איריס" העין כמעין „טלוויזיה אורגנית", המאפשרת להביט לתוך הגוף ולאבחן את מצבו. הוא מייצג את האסכולה האירידיולוגית, היינו בדיקת מבנה הצבע קשתית העין לצרכי איבחון ליקויים ברקמות ובמערכות הגוף, ביניהן מערכת העיכול, מערכת העצבים והמערכת ההורמונלית.
על פי אסכולה זו, האנליזה של מבנה קשתית העין וצבעה על כל השינויים החלים בהם – תורים בסיבים, כתמים ועוד, מאפשרת לקבוע את רמת הפעילות של הרקמות, האיברים והבלוטות בגוף האדם, מבחינה תורשתית ומבחינת חילוף החומרים – מטבולית, בשפה המקצועית. בדיקת הקשתית מבוצעת באמצעות פנס כדוגמת זה של רופא עיניים ומכשיר המגדיל פי ארבעה. ניתוח הממצאים מבוצע בעזרת מפה גדולה של קשתית העין.
ההנחה היא, כי לכל מערכת הגוף יש מקבילה באזור מסויים של קשתית העין. סימנים שונים באזורים מוגדרים של הקשתית מבטאים ליקויים במערכות הגוף הספציפיות. חסידי אסכולה זו טוענים, כי בבדיקת קשתית העין והאנליזה שלה ניתן לגלות לפעמים סיבות לכאבים והפרעות שאין מצליחים לגלות את מקורן בבדיקות רפואיות ומעבדתיות. הם טוענים גם, כי בקשתית העין מוטבע המצב התורשתי של אדם: נטיה תורשתית לדלקת פרקים, נטיה לכולסטרול גבוה ואפילו נטיה תורשתית לסוג מסויים של סרטן. הסימנים שבקשתית מצביעים גם על המצב הביוכימי של רקמות הגוף השונות: האם יש חסר (היפו) או יתר (היפר) בחומר כימי מסויים כגון אנזימים, יוד, חומצה.
יישום מדע האירידיולוגיה לצרכי איבחון ליקויים במערכות הגוף השונות מבוצע עתה במרפאה של תנועת הצמחונים והטבעונים בישראל, המופעלת בתל אביב. המרפאה פתוחה לקהל הרחב וניתן לתאם הזמנות לרופאים ולמומחים השונים בטלפון. איש המרפאה, היועץ לתזונה יעקב ברמן, קובע לכל חולה תוכנית המתאימה להפרעות המתגלות אצלו, כשהוא משתמש בכבאותיים חומרים טבעיים: ויטמינים, מינרלים, תמציות של ירקות ופירות, מוצרי ים, מוצרי כוורת, תה צמחים ותמיסות. הוא מציין, שאם מתעורר הצורך מפנים את החולה לרופא מומחה בתחום ספציפי".
מדע האירידיולוגיה, שמהותו בדיקת מבנה וצבע קשתית העין, נוצר באמצע המאה ה־19 בגרמניה ומפתחו היה הרופא ד"ר איגנץ פון פצלי. בשלהי המאה ה־19 תרם להתפתחות האירידיולוגיה הכומר השוודי נילס לילייקוויסט.
מרכז הכובד של מדע האירידיולוגיה עבר לארצות הברית בראשית המאה ה־20. הדמות המרכזית באסכולה זו מאז שנת 1922 ועד היום הוא ד"ר ברנרד ג'נסן מקליפורניה, שטיפל ביותר ממליון חולים במשך יותר משישים שנה, ערך מחקרים וכתב ספרים רבים בנושא זה.
בשנים האחרונות מתרחבת בעולם כולו תנועת הצמחונים והטבעונים ובמקביל גם ההתעניינות המקצועית בשיטות הריפוי הלא קונבנציונלי. בבתי הספר לריפוי טבעי בארץ עברו כ־1500 סטודנטים השתלמויות בתחומי הרפואה הטבעית־הוליסטית עד היום. חלק ממשתלמים אלה הם רופאים, תזונאים, רוקחים, אחיות, פיזיותרפיסטים, ביולוגים ואקדמאים במקצועות נוספים. השנה ילמדו כ־500 סטודנטים במסלולים השונים בבתי הספר לריפוי טבעי של תנועת הצמחונים והטבעונים בתל אביב, בירושלים ובחיפה.
מתוך אותם ה־500, 200 ילמדו בשתי מגמות בדרגה אקדמית: במגמת התזונה ובמגמת הרפואה הסינית. התארים האקדמיים במגמות התזונה והרפואה הסינית מוענקים מאוניברסיטאות בארצות הברית ובאירופה המיועדות למקצועות אלה. משך הלימודים במגמות הללו כארבע שנים, לא כולל עבודות מחקר. הלימודים מתקיימים במסגרת יום לימודים ארוך בשבוע וסדנאות מומחים. מנהל בית הספר ומנהל מגמת התזונה הוא ד"ר אברהם אבהרון, בעל דוקטוראט בתזונה מאוניברסיטת דונסבך בקליפורניה. מנהל מגמת הרפואה הסינית הוא ד"ר משה אולשבסקי, ד"ר לרפואה סינית ותזונה, שסיים לימודיו בקליפורניה אוקונצ'ר קולג'.
שאר המגמות המקצועיות שמעניקות תעודה הן: מסאג' הוליסטי, שיאצו־אקופרסורה, רפלקסולוגיה, צמחי מרפא, הומיאופתיה. בנוסף לכך לומדים עוד במסגרת קורסים והשתלמויות באירידיולוגיה, ארומתרפיה, אירקטיביזם שפירושו מודעות עצמית ועוד קורסים אחרים.

★

הערה: מעמדה החוקי של הרפואה ההוליסטית האלטרנטיבית בארץ נסקר בהרחבה ברשימתה של מרתה מיילס, „להיות בריא – אחרת" מ־31.10.88.

תרומה היא כמו קפה לצפורים

הורי ילדים הפוקדים את מעונות נעמת באזור תל־אביב, נדהמו לקבל בימים אלה מכתב תזכורת בנושא... תרומה. אחרי שנידבו לוועד הכיתה סכום המגיע לעתים ל־150 שקל לשנה ומיועד לקניית צעצועים, ציוד, מתנות וגינון, אחרי שהביאו סבון תינוקות ונייר טואלט לניגוב אפים; לפני שישלמו כ־10 שקלים מוגזמים מאוד עבור יום כיף הכולל נסיעה באוטובוס עם ילד על הברכיים וחולצת טריקו פשוטה; ולפני שישלמו עבור תעודת סוף שנה שתעניק לפעוט את התואר בי.אם. (בוגר מעון) – נתבקשו גם להרים תרומה צנועה בסך 210 שקלים.
שאיבת הכספים של נעמת מן ההורים עוררה הדים עוד בתכנית כלבוטק לפני כחצי שנה וזכתה לביקורת קשה, באותה תכנית, מפי נציגת משרד העבודה. מאחר שמשרד העבודה הוא הקובע את גובה הסכום שמותר לגבות במעונות היום של כל האירגונים ומאחר שבנעמת הסכום אינו מספיק ולא אושר להעלותו, מצא הארגון דרך תרומית והפך את מעונותיו המצויינים למעון תרומות. וכך, בהמשך לשיטת דנגם פה דרוגם שם. הטילו תרומה פה, תשלום שם וכל עוד הסכום אינו מכונה שכר לימוד, הכל כשר.
התרומה, בסך 210 שקלים – ומעניין כיצד נקבע סכום מדוייק זה – נדרשת מההורים באזור ת"א. היוזמה יצאה מאת עדה רבון, יו"ר נעמת־ת"א. בתחילת השנה עברה עדה רבון ממעון למעון בדבקות רבה ושוחחה עם ההורים על מה שיש ועוד יותר על מה שאין.
במפגשים אלה התלוננו כמה הורים על הנהוג בשנים עברו לבקש מהם למכור כרטיסי הגרלה לבזארים של נעמת. „מכיוון שלא נעים לנו לעבור בין כל שכנינו וידידינו ולמכור כרטיסים לנעמת," סיפרו ההורים, „נאלצנו לקנות את כל ההגרלות בעצמנו". עדה רבון הרגיעה את ההורים והבטיחה שהנוהג הזה תוסל. מעתה לא יתבקשו עוד ההורים למכור כרטיסי הגרלה של נעמת. ההורים נשמו לרווחה אך בטרם הספיקו להוציא את האויר, נשלף השפן מהכובע: „השנה שינינו את השיטה. כל הורה מתבקש לתרום סך של 210 שקלים לשנה, שינוכה מחשבונו, בסכום חדשי, בהוראת קבע". הוי וחלק. סוף סוף קוראים לילד בשמו. הורים שלהם שני ילדים ויותר במעון, אינם חייבים בתרומה כפולה. אך הורה שילדו יבקר במעון גם בשנה הבאה, קרוב לוודאי שיצטרך לתרום עבורו גם אז. התרומה היא שנתית ובעתיד, כל האפציות פתוחות להשלומים או תרומות בשם זה או אחר.
כל האמור לעיל אינו בא לפגוע במוניטין הטוב של מעונות נעמת. 22 מעונות נעמת באזור ת"א־יפו בהם מתחנכים כ־2000 ילדים מתפקדים כראוי, לשביעות רצון ההורים. אין גם שום פסול בבקשת תרומה. נהפוך הוא. ארגון נעמת אכן מרחיב את הרשת החינוכית שלו והשנה נפתחו גם 10 מועדוניות המיועדות לילדים בגני חובה וטרום חובה, מן השעות שלאחר הגן ועד ארבע אחר הצהריים. „הכסף לא מספיק", אומרת עדה רבון ומזמינה כל מי שרוצה לבוא ולבדוק את הספרים. מה שלא נראה לנו הוא הנסיון לחייב את התרומה בשיטת: מגרגרים לו עד שיאמר רוצה אני. ולא רק מגרגרים. מאחר שהביקוש למקום במעון עולה בהרבה על ההיצע, רואים הורים רבים את עצמם כבני מזל אם הצליחו להתקבל. המעבר משנה לשנה איננו אוטומטי ויש לחדש את הבקשה, בצירוף הטפסים והמסמכים הנדרשים. הורים רבים פחדו להרגיז את האריה. הם חששו כי אי מתן התרומה יפגע בסיכוייהם לעלות כיתה – ותרמו כמו ילדים טובים. בחשבון פשוט יודע כל הורה שמטפלת עולה יותר משכר הלימוד במעון פלוס כל התרומות גם יחד. גם בנעמת ת"א יודעים את זה. כמה הורים שביקשו לדעת אם אי־מתן התרומה עלול לפגוע בסיכוייהם להתקבל לשנה הבאה, נענו על ידי מנהלות המעון ב„איננו יודעת".
התרומה איננה אנונימית. מכתב התזכורת שקיבלו ההורים ה„מרגנים" הוא שמו הילד ממוספר. בכל זאת, גברה תנועת המחאה במעונות ובכמה כיתות התארגנו כל ההורים יחד נגד השיטה והחליטו פה אחד לא לתרום.
מכתב תזכורת לתרומה, החתום על ידי לאה ויידנברג, מנהלת מעונות ילדים בנעמת ת"א פונה אל ההורים באופן ישיר והבוטה: „זהו מכתב שני בנושא. אבקש את תשובתכם". את התשובה נתבקשו ההורים למלא בספח המסמיך את הארגון לנכות את הסכום בהוראת הקבע שלהם בבנק, על פיה מנכים את שכר הלימוד. המכתב מבהיר, כשם שהובהר בשיחות שבעל פה שהתרומה איננה מקומית כלומר, ההורים אינם תורמים לשיפור המעון של ילדם הפרטי. (את זה תורמים להוד, במסגרת תשלומי ועד הכיתה). הם תורמים עבור כלל המעונות והמועדוניות של נעמת בת"א. להורים רבים יש הרגשה כי חלק מן הכסף, הן של תרומה והן של תשלומי חובה אחרים, נועד בין השאר לשימון גלגלי הארגון.
תרומה, ותהא עבור המטרה הנעלה ביותר, היא מעצם טיבה כמו קפה לצפורים – ירצו יאכלו, ירצו יתרמו. הנסיון להתרים אדם בעל כורחו פסול מעיקרו. המושג תרומה לא הולך יחד בשום פנים, עם סכומים קבועים והוראת קבע בבנק. המושג תרומה הולך יחד עם „איש כאשר ידבנו ליבו" ובמקרה הספציפי הזה, לתרומה אנונימית יהיה גם ריח וריח.

ת.א.

קצר ובכל זאת חשוב

* חגיגטבע בחנוכה

המדעטק בירושלים והחברה להגנת הטבע יקיימו בשבוע החנוכה (ימים א'־ה', 5–8.12.88) אירועים שונים בנושאי בעלי חיים. סרטים, תערוכות, שעשועונים, הפעלות לילדים והרצאות. ילמדו על חייהם של בעלי החיים (למשל: מהי שפת הציפורים? כיצד שורדים בתנאים סביבתיים קשים?) על תגליות. על פלאי טבע (למשל: מערות הזיכלי מלח בהר סדום) ועל שימור אתרים. יוקרנו מבחר סרטי טבע של הבי.בי.סי. ובן סרטי הטבע החדש שהופק בישראל, „לטוס עם ציפורים", המלווה באמצעות דאון את מסעי חיל האוויר והציפורים הנודדות בשמי ישראל. כמו כן יתקיימו סיורים ללא תשלום בירושלים, תצפיות בציפורים ובהתכנסות של ציפורים ללינת לילה ועוד.
האירועים מיועדים לכל המשפחה. כרטיסים [illegible] בחברה להגנת הטבע, טל. 02־224605, 02־222357.
באמנות חגיגת

ספרים | עכשיו

מאת ב. סמדר

לטמון את הראש באוכל

האני הרעב – נשים, אכילה וזהות, קים צ'רנין. מאנגלית: צרי גבריאל. אלפא/זמורה, ביתן, מרציאים לאור.
הנסיון לטפל בבעיות אכילה מן הצד הפסיכולוגי איננו חדש. בספר זה מציעה המחברת עיון פסיכואנליטי בזהות הנשית בת־זמננו ובבעיות אכילה. הקשר הפרוידיאני בין נברוזות מיניות וטכסי פולחן שבטיים קדומים, משמש כאן מודל לקשירת בעיית האכילה של האשה עם מיתוס, פנטזיה ופולחן, החודרים לחוויות הילדות המוקדמות ולקשר עם האם. המחברת תופשת את בעיית האכילה של האשה כהשוואה לבעיה של זהות עצמית. האשה בת־זמננו מבקשת לדחות את המודל הנשי שהעמידה לה אמה מן הדור הקודם, מודל של אשה שחייה לא הוגשמו והתרכזו בנושא המזון המשפחתי. גם במסגרת החברתית בעיית הזהות הנשית עדיין לא נפתרה, למרות התנועה לשחרור האשה. הפרסומות משדרות לנו מסר כפול: אשת־עסקים בחליפה מחוייטת לשעות היום ותחתולת מין בכתונת־לילה.
בעיות האכילה – זלילת־יתר והרעבה־עצמית והעיסוק הכפייתי במזון נובעות, לדעת הכותבת, מן המפגש בין שני דורות קטבים מבחינת ההתייחסות לזהות האשה. כמו כן הן משמשות מפלט לזו אשר במקום להיאבק על זהותה והגשמתה מעדיפה לטמון ראשה באוכל.
הספר רצוף סיפורי מקרים ומובאות מן הספרות העוסקת בנשים ואכילה.
המחברת, קים צ'רנין, תושבת קליפורניה, נולדה ב־1940 למשפחת יהודים שהיגרה מרוסיה לארה"ב. אמה היתה שמאלנית פעילה ונרדפה על השקפותיה בתקופת מקארתי. קים תולה את הקריירה שלה בכתיבת ספר על ילדותה, בו עמדה על חשיבותה הראשונה במעלה של האם בחיי בנותיה. מכאן הגיעה לבעיות האכילה אצל נשים. ספרה השני „האובססיה: הרהורים על רודנות הרזון" ביסס את מעמדה כיועצת לענייני אכילה, אף כי איננה בעלת תעודה פורמאלית בתחום זה.

מן האוכל באהבה

לא רק דייסה, ענת רז ואודית ששון, יעוץ רפואי: ד"ר אהוד גרינת. הוצאת זמורה.
מדריך עיוני ומעשי לתזונת תינוקות, בעיקר עד גיל שנה. ללא תגליות מרעישות, אך איסוף מדוקדק, בהיר וערוך כהלכה של כל המידע המקובל על תזונת תינוקות. לאם המתחילה – כל מה שרצית לדעת, ולאם המנוסה – תמיד יש מה ללמוד. כמו, למשל, תוספת מומלצת של טחינה (גלמית) לפירות המרוסקים או, לא כדאי לתת תה רגיל סמוך לאוכל כי הוא מפריע לספיגת הברזל.
הספר פותח בהיבט הפסיכולוגי של הזנת התינוק והקשר הנוצר עם האם באמצעות האוכל, דרך הנקה – איך, כמה ומתי, הזנה מבקבוק, גמילה, מזון נוזלי ומוצק, כמויות, זמני האכלה, תזונה בזמן שלשול, עצירות, הקאות ומחלה, תינוק שמן, סרבן אכילה, הרגלי שולחן, מידע על מרכיבי המזון השונים וטבלאות מזון לפי גיל, קלוריות, עקומת גדילה, ויטמינים ועוד. יש גם התייחסות למלח וסוכר – „תינוקות מעדיפים את טעמם הטבעי של המזונות, ללא כל תוספת מלח". סוכר – עדיף בלי, אך אפשר להוסיף כפית מיועדת למאכלים מסויימים. אסור דבש לתינוקות עד גיל שנה. הספר אינו ממליץ על תזונה צמחונית או טבעונית לילדים עד גיל שלוש. מומלץ לשלב בתזונת התינוק גם דגים. ילדים אוהבים דג סול מטוגן. הוא רך ועדין ואין בו עצמות.
החלק העיוני הוא רחב־היקף ומספק. המטרה היתה לי רק התייחסות לגישות ולמחקרים חדשניים. אין בו איזכור בנוגע לביזון התעפריס במבחר מוצרי הסויה המצעים היום בשוק, שהם מזינים ואהובים על ילדים. יש בספר המלצה לכלול במזונו של התינוק חמאת בטנים, בעוד שמחקרים מודרניים בנושא חקר הסרטן מצביעים על הימצאות גורם מסרטן בבטנים ובחמאת בטנים.
בחלק המעשי של הספר, מאה מתכונים, פשוטים להכנה, מזינים ואהובים על ילדים. הם מיועדים למי שאינה יודעת לבשל אבל גם מעשירים ברעיונות בשלנית מנוסה. למשל אבוקדו, תירס וגבינה. הכמות: מנה אחת. מתאים לארוחת ערב משביעה ומזינה.

1/2 אבוקדו בשל
2 כפות גרעיני תירס קפוא מבושלים
1 כף גבינה לבנה

מועכים את גרעיני התירס המבושלים במטה ומעבירים דרך מסננת, כדי שלא יישארו הקליפה. מועכים היטב את האבוקדו ומערבבים עם מחית גרעיני התירס. מוסיפים את הגבינה הלבנה ומערבבים הכל יחד. מגישים מיד.

ללמוד ללמוד

איך ללמוד נכון, פרופ' בייזמן ריט ופרופ' א.ד. ריפ. תרגום: דייר ב. כץ. הוצאת כיוונים.
„אין לנהוג בלימודים עפ"י הכלל: כל המרבה הרי זה משובח. ככל שאתה מתעייף, כן יורד כושר הקליטה שלך... מומלץ שלא תשאף לקבל בכל הקורסים ציון של מאה, אלא תקבע לעצמך רמת שאיפה נמוכה יותר... עפ"י היעוצים שברצונך לממש בלימודיך". עצה זו נותן ד"ר גדעון דורין, מרצה בכיר למדעי המדינה באוניברסיטת ת"א, בהקדמה לספר.
הספר מכיל מידע מקיף ושימושי בנושאים העשויים לסייע לסטודנט להצליח בלימודיו וגם ליהנות מהם. שיפור המוטיבציה ללימודים (ישנם סטודנטים הנודדים מחוג לחוג ומתקשים בבחירת קריירה מקצועית, דבר הפוגם בכושר הלימודים), סיפוק בלמידה, חשיבותם של ציונים („ציונים אינם אמת מידה חד־משמעית ליכולתו של האדם"), הכנת לוח זמנים לניצול נכון של הזמן, שיפור יכולת הריכוז, קריאה תכליתית, הכנה להרצאות ולמבחנים, כתיבת בחינות ועבודות ועוד. פרק מיוחד שנוסף למהדורה העברית דן בשפה האנגלית באוניברסיטה הישראלית ומדריך כיצד להתמודד עם חומר אקדמי באנגלית.
הספר הותאם למציאות הישראלית ע"י ד"ר גדעון מרום, מרצה באוניברסיטת ת"א ובאוניברסיטת ניו־יורק ולפיכך מכיר סטודנטים משני העולמות, על השווה והשונה שבהם.
נוסף למידע החיוני המוגש בספר בצורה בהירה ומעשית, מצאה חן בעיני גישתו של ד"ר מרין, שאינו מנסה להפוך את הסטודנט לתולעת ספרים במגדל שן. „איזון נכון של מאמציך יאפשר לך ללמוד כהלכה וגם לספק את צרכיך כאדם צעיר... תוכל למצוא זמן לאירועים חברתיים... לפעילויות ספורטיביות או להתקשרויות רומנטיות".

מה ואיך לעשות בשמונת ימי החנוכה, חנוכת מקדשנו?

(הצעה שקיבלתי ואני מעביר לכם)

ושוב עולים עלינו שמונה ימי חג...
שמונה ימים של תמרון יום־יומי בין העבודה שאתה צריך לעבוד לפרנסתך ולקיים שגרת יום־יום ובין העובדה שמסתובבים לך בבית ילד או שניים או אפילו יותר, שאינם הולכים לבית הספר וצריך לתת להם משהו לעשות.
אני מכיר כאלה, שנכנסים לוויברציות כבר שבועיים לפני השמונה ימים – ובצדק:
אבל לבכות זה לא יעזור, הילדים בבית: אז מה עושים אתם: טוב, יש טלוויזיה והצגות ילדים וגם לקרוא ספר צריך ואולי אפילו יש שיעורים...
אבל שמונה ימים?!
אז יש לי בשבילכם משהו.
קראו לנו, לכמה עתונאים, למחלקת הצעצועים בכל־בו שלום ואמרו לנו ככה:
אנחנו, בכל בו שלום, מארגנים מחדש את מחלקת הצעצועים. העמדנו בראש המחלקה בחורה נמרצת בשם חגית, עיצבנו מחדש את המחלקה, הבאנו צעצועים חדשים ואנחנו מתכוננים מהיום להריץ את המחלקה בצורה חדשה, כמחלקת בילוי לילדים. מותר למשש, לנגוע, לשחק, לשאול – כדי שהילדים יבואו, יכלו, ייהנו וכמובן גם יקנו. יש לנו גם תכניות לפתוח בעתיד פינות סיפור ושעות סיפור, להעסיק ליצנים ולהקרין סרטים: אבל הפעם אנחנו מתכוננים חזק לחג החנוכה, שהוא ממילא חג של נתינת מתנות.
זה מה שאמרו לנו...
אז אני מציע את זה לכם, תבואו ותגעו, מה יש לכם להפסיד?
מקסימום זה לא ימצא חן בעיניכם... אז מה? יש לכם רעיון אחר?
וייתכן שזה יהיה באמת נהדר? מי יודע...

איזי לרנר

הסל של מרתה

חנוכה, העכבר והמעות

זהו שנתו של העכבר – מיקי העכבר, ולמעשה ביום שישי שלפני שבוע וחצי חל יום הולדתו השישים. אבל אני אחד מאותם אנשים לא מאורגנים, השולחים כרטיסי ברכה לידידיהם באיחור. חוץ מזה, רציתי להיות קרובה יותר לחג החנוכה כדי לקשור אירוע זה לקניית מתנות חג, דהיינו „מעות של חנוכה", לילדים. ובכן, מי שרוצה לקנות לחביביו מתנה על הנושא של מיקי מאוס – מיקי העכבר – הוא ימצא מגוון לא קטן: שטיחים (של „כרמל"), שעונים (של „אורלוג"), מכשירי כתיבה (של „פלפוט"), בגדי ילדים (של „סולוג"), שוקולד (של „עלית"), מרציפן (של „המרשלג"), בגדי ג'ינס לילדים (של „בילי ג'ון"), חולצות טי וסווטשרטים („וליום") לבנים וגרביים („דלתא"), כלי מיטה („בילי") וכמובן בובות בעלי חיים ממולאות (מקומיות של „סוילנר" ומיובאות של „ריסנילנר").
קרוב ל־40 חברות ישראליות קיבלו רשיון מ„ריסנילנר" לייצר מוצרים על דמותו של מיקי מאוס. החברה המייצגת את אבידיוצרו של העכבר בארץ היא ITE, והיא מייצגת גם דמויות וסדרות שילדים אוהבים – ואהבו – כמו „כח המחץ", „אלף", הרובוטריקים והדרדסים.
מה סוד הקסם של כל דמויותיו של דיסני? חברת „טבע", למשל, עומדת להוציא לשוק מברשת שיניים של „וולט דיסני", ומחלבה ששמה שמור בסוד עדיין (לא מהגדולות) עומדת לשווק מעדן חלבי עם דמויות דיסני. יאיר פקר מ־ITE (ISRAEL TELEVISION ENTERPRISE) אומר שאין דמות שתשווה בפופולריות שלה לזמן ארוך לדמויות דיסני. חברות אינן מעוניינות להשקיע באריזות, בעיצוב, או בתבניות (כשמדובר בשוקולד, למשל) – בדמויות שאורך חייהן קצר. יותר מכך: הן מוכרות לכל – וגם בכך יתרונן.
בגלל הפופולאריות של דמויות דיסני יש הרבה יצרנים – בד"כ מתחרותיים – המייצרים מוצרים, בעיקר בגדים, עם דמויות אלה – בלא רשות של החברה. אפשר להבחין מוצרים שקיבלו את רשות החברה ע"י הסמל „COPYRIGHT WALT DISNEY" מתחת לתמונת הדמות. חיקוי הדמות יחד עם סמל הקופירייט הוא עבירה פלילית. אך הקונים לא צריכים לדאוג מכך: בקנותם מוצרים כאלה אין הם עוברים כל עבירה. הם רק מסתכנים לפעמים בקניית סחורה נחותה.
כמה מוסיפה הרשות החוקית של וולט דיסני למחיר המוצר? פקר אומר, שהיצרן נדרש לשלם בדרך־כלל 7 אחוזים ממחיר המוצר בצאתו את בית החרושת. היצרנים יכולים להטיל את התוספת על הצרכן, לפעמים הם סופגים אותה בעצמם – בד"כ כשמדובר במתח רווחים קטן, כמו במזון.

* * *

כאשר שאלתי בחנות לצעצועים בדיזנגוף מה מיוחד לחנוכה השנה, ענה לי בעל המקום „שום דבר, בעצם". לא כך, אומר דני נתנזון, הקניין הראשי לצעצועים של רשת המשביר לצרכן. לטענתו דמויות „כח המחץ" פופולאריות ביותר. בכל חנויות הרשת ניתן למצוא אותן, במחירים 8 ש"ח לדמות וכ־30 עד 80 ש"ח לכלי התעבורה השונים. סדרה זו איננה המלחמתית צבאית היחידה הפופולארית. יש גם אחרות. הצבא הוא עתה באופנה. בצעצועים, לפחות. ישנה סידרת צעצועי מלחמה חדשה המיובאת מארה"ב ושמה „ARMY GEAR" („ציוד צבאי"), והיא מיוצרת ע"י גאלוב ומיובאת ע"י צעצועי „אלדה". סידרה חדשה זו מיועדת לבני חמש עד חמש עשרה ויש בה אבזרים בעלי „ייעוד" כפול: אקדח הנהפך לטיל; M־16 נהפך למחסן נשק, וכו'. המחירים: מ־25 ועד 72 ש"ח. „גאלוב" מייצרת – ואלדה מייבאת – גם סידרה לילדות, כדי להפגין לנשים: קוסמטיקה לפעוטות ועל זה כבר נכתב במדור זה בשבוע שעבר. ותגלית המביכה עלי בעונה זו היא „המונופול המקורי", המתורגם מאנגלית לעברית. המחירים בו בדולארים – אך שמות המקומות והרחובות – ישראליים. מחירו 41.50 ש"ח במשביר לצרכן והיצרן שמו „קודיקוד".

* * *

יש גם נרות חדשים לחנוכה השנה. אנו התרגלנו לקופסה הכחולה ובה נרות מסולסלים צבעוניים של „מנורה" או של „נר ציון" מקרית גת. המתחרה עולה פי ארבעה: המוכרים לנו עולים 1.20 ש"ח לקופסה, ואילו החדשים נמכרים ב־4.55 עד 4.80 ש"ח לקופסה. (במשרד המסחר והתעשיה אומרים לי שאין פיקוח על מחירי נרות חנוכה).
החדשים, „נרות עציון" מהקיבוץ הדתי מירב, הם גבוהים ב־50 אחוז מהוותיקים, חלקים (ולא מסולסלים), דולקים – כך נאמר עליהם – יותר משעה ומתיימרים לא לנטף דונג (אבל גם „מנורה" אינם מנטפים). בכל קופסה יש 45 נרות, אחד יותר מה־44 שבקופסאות הוותיקות, שהם בדיוק מה שצריך לכל שמונת ימי החג, לכל מקרה שלא יקרה...
ובאשר לסופגניות: אם נקעה נפשכם מהסופגניות המסורתיות, אתם יכולים לחגוג בחנוכה על „סופגניות מרציפן" של המרשלג. אלא שכל מעדן מרציפני קטנטן זה עולה 1.30 ש"ח – זה יוצא הרבה יותר מהמקור הגדול, בצקי, ממולא ריבה, שהוא מנסה לחקות.

חברותו לחיים של מיקי

האלופה דילגה בנקל מעל החיפאים 80:108

כדורסל

מאת יצחק שתיל

רק במשך 17 דקות הצליחו אמש שחקני מכבי חיפה להפריד את מגעות שחקני האלופה, מכבי ת"א. אולם, הסוף היה רגיל: מכבי ת"א הביסה את אורחתה מעיר הכרמל בתוצאה 80:108 (43:48). יכולתם של מאגי וחבריו במחצית הראשונה צריכה לעודד את צביקה שרף, שכן במחצית זו שיחקה מכבי כקבוצה משומנת ומערכי הקבוצה הופיעו ללא רופי.

השחקנים הבולטים במכבי היו קוין מאגי מתחת לסלים ודורון ג'מצ'י בקליעות מרחוק. האורחים מעיר הכרמל הפתיעו ברוב דקות המחצית הראשונה, אבל בהמשך הם הניפו דגל לבן וציפו בקוצר רוח לשריקת הסיום.

שפטו זגול ווילברברג. לעיני 2500 צופים בהיכל הספורט ביד־אליהו.

נקודות למכבי ת"א: מאגי 30, ג'מצ'י 29, דניאל 13, בארלו 12, מרסר 11, כץ 8, ליפין 5, גורדון 2.

נקודות למכבי חיפה: אוזאנס 28, גורדון 24, רוזנברג 14, ברנע 8, אופיר, הכר, לייב ודלאס 4 כ"א.

● משחקי הליגה הלאומית בנשים יערכו הערב בין הקבוצות: אליצור חולון – אליצור ק"א; מכבי רמת חן – הפועל נהריה; אליצור ת"א – הפועל ת"א; הפועל גלבוע – בני יהודה; מכבי ת"א – מכבי מוצקין.

600 ישתתפו ביום ד' במרתון טבריה ה־12

מאת גבעתי בן יוסף

מרתון טבריה ה־12 יערך ביום רביעי בהשתתפות שיא של 600 רצים. לראשונה הוכר מרתון טבריה כחבר מלא בארגון המרתונים העולמי. ביום שישי הגיע לישראל עלי שנידר, שארגן את מרתון מינכן כדי למדוד, יחד עם חברי הוועדה המארגנת, את מסלול המרתון בטבריה.

המועמד לזכות השנה במרתון הוא הרץ הדני אלן זכריאסן בן ה־33, ששיאו האישי הוא 2:11.05 שעות. בין הנשים מועמדת האיטלקיה סילבנה קצ'יטי לזכות בבכורה.

נבחרת האופניים הוזמנה להונגריה

מועדון האופניים דספל מהונגריה הזמין את נבחרת האופניים הישראלית לתחרות בין לאומית שתערך בחודש ספטמבר 89 בבודאפשט ואשר תישא את שם "מירוץ השלום".

● שחייני מערב גרמניה עומדים להגיע מחר לארץ כדי לקיים מחנה אימון, במסגרתו יקיימו בשבת תחרות נגד הנבחרת הישראלית. התחרות תערך בגבעת חיים.

הנבחרת

אימוני הנבחרת בימי שני ושלישי

מאת שמואל קליגר

אימוני הנבחרת הלאומית בכדורגל יערכו להבא בימים שני ושלישי. כך סוכם אמש בפגישה בין המאמנים הלאומיים, יצחק שניאור ויעקב גרונדמן לבין מאמני קבוצות הליגה הלאומית.

הפגישה שנערכה במכון וינגייט נועדה ללבן אי הבנות וטענות של רוב המאמנים הלאומיים לגבי אימוני הנבחרת. כזכור, חלק מהמאמנים טענו, כי האימונים פוגעים בקבוצות.

בפגישה סוכם גם, כי הנבחרת תקיים לסירוגין משחקי אימון מול קבוצה לאומית ולאחר מכן מול קבוצה מהליגה הארצית.

המאמנים שייע פייגנבוים ודוד שוויצר בלטו בהעדרותם מהפגישה וכנראה שזה לא היה מקרי. בפגישה גם נמסר דיווח על תוכנית האימונים של הנבחרת במהלך החודשים הקרובים.

גליל־עליון תארח הערב את מכבי ר"ג בנעילת הסיבוב ה־1

מאת משה כהן

המשחק בין הפועל גליל־עליון למכבי ר"ג יעמוד הערב במוקד משחקי המחזור ה־11 בליגה הלאומית בכדורסל.

הערב ינעלו משחקי הסיבוב השני וכבר כעת ברור, כי מכבי ת"א תוכתר כאלופת החורף והפועל אתא/גבת תסגור את הטבלה. לגבי רוב הקבוצות עדיין הכל פתוח והערב יתכנו כמה שינויים במרכז הטבלה.

הפועל גליל־עליון הוכיחה במחזור הקודם, כי גם השנה היא תתברג בצמרת הטבלה. שחקני הפועל ת"א נראו חסרי אונים מול חניכיו של מולי קצורין. נראה, כי שחקני עיר הגנים ינסו להפתיע הערב. יהיה תלוי ביכולתו של הארולד קילינג, אבל תוצאת המשחק תלויה בעיקר בויין פרימן וחבריו. אגב, כדאי יהיה לשים לב למאבק בין שני הוירטואוזים, פרימן וקילינג.

בעיר הכרמל תנסה הפועל חיפה להמשיך את שרשרת הצלחותיה. החיפאים יארחו את קבוצתה הלא יציבה של מכבי ראשל"צ. אומנם אצל מיקי ברקוביץ וחבריו ולפטיקמן אף פעם אי אפשר לדעת מה צפוי, אבל כנראה שגם הערב יזכו החיפאים בנצחון.

להפועל חולון תנתן הזדמנות נוחה להרגיש טעמו של נצחון. החולונים יארחו את אליצור רמלה. לפחות הערב צריכים מישקה לפרדו, מאיר מאור וחבריהם לטעום טעם נצחון. אם גם את רמלה חולון לא תנצח, אז את מי כן?

בעיר הבירה תטייל הפועל ירושלים על חשבון קבוצתה החלשה של הפועל אתא/גבת. שחקני העמק כבר השלימו עם ירידתם לליגה הארצית. "העבודה" תמנע מהם נקודות סביר שהוא היינו.

בעיר היהלומים תארח אליצור נתניה את הפועל ת"א. האדומים צריכים להתאושש מהפסדם הביתי להפועל גליל־עליון. אומנם חניכיו של מר כדורסל, יהושע רוזין, ינסו להפתיע, אבל תוצאת המשחק תלויה בעיקר במאגנס, ויליאמס וחבריהם.

שיבוץ לשופטי הכדורסל מישראל בגביעי אירופה

מאת משה כהן

במשרדי פיב"א במינכן נקבע בסוף השבוע שיבוץ השופטים הישראלים בגביעי אירופה השונים. את העידן הזה של הכדורסל הישראלי יפתח השופט ראובן וירובניק, שישפוט במשחק בין דינמו לצ.ס.ק.א מוסקווה.

השופט מור חזק ישפוט במשחק אחר של בית הגמר לאלופות. זה יהיה בין פאוק ללימוז'. במסגרת גביע קוראץ' ישפוט אברהם זגול במשחק בין קאנטו לאורתז.

פיב"א גם שיבצה את השופטים למשחקי הקבוצות הישראליות בגביעי אירופה. במשחק הפתיחה של מכבי ת"א מול ברצלונה ישפטו קשלובה מצ'כיה וגיורגליס מיוון.

ראוי לציין, כי השנה חל שינוי בתפיסת פיב"א, בכך ששופטים ממדינות המיוצגות במשחקי בית הגמר לאלופות יוכלו לשפוט.

כדורעף

התאחדות הכדורעף האירופית מטפלת באשרות למוסקווה

איגוד הכדורעף הישראלי אמור לקבל הבוקר תשובה מההתאחדות האירופית על בקשתו להבטיח את קבלת אשרות הכניסה למוסקווה, עבור שחקני הפועל קרית־אתא, בשגרירות הרוסית בוינה.

בסוף השבוע שעבר התעוררו קשיים מסויימים במגעים עם קבוצת דינאמו מוסקווה, לאחר שהסתבר, כי הרוסים מבקשים לתת את האשרות באמסטרדם, דבר שייקר את עלות הנסיעה לבה"מ.

האיגוד הישראלי טרם קיבל תשובה ברורה מקבוצת דינאמו, אם בכוונתה להגיע למשחק הגומלין בקרית־אתא ב־12 בדצמבר. היום תתבקש ההתאחדות האירופית לפעול אצל הרוסים כדי לקבל מהם פרטים מלאים על גודלה של המשלחת ועל הרכבה.

טניס

לאקונט ניצח את השווייצי לאשק

הטניסאי הצרפתי אנרי לקונט זכה אתמול בטורניר בזיסל, לאחר שניצח בגמר את השווייצי יעקב לאשק 6:7, 6:7, 4:6. השניים השלימו את שמיניית הטניסאים, שתשתתף בטורניר המאסטרס שיחול מחרתיים בניו־יורק. קודם לכן הבטיחו השתתפותם בטורניר: וילאנדר, בקר, אדברג, אגאסי, מאקיס ולנדל.

שוערה של אברטון, נוויל סאותהול, מזנק לרגלי דיקנס מווסטהאם. אברטון ניצחה 0:1

וונאבלס מזרים דם של זרים לטוטנהאם

מאת שמואל טל

טוטנהאם ממשיכה במאמציה להיחלץ מהתחתית. מנהלה, טרי וונאבלס, מחפש עדיין את ההרכב האידאלי ומקווה, כי סיוע החוץ שהביא לקבוצה בימים האחרונים יהיה בעזרו.

לפני כחודש ימים החתים וונאבלס את מוחמד עלי־עמר משורות ברצלונה, אותה אימן בעבר. השבוע הוא מקווה להשלים את רכישתו של אריק תורסטוודרס, שוערה הנורווגי הבינלאומי של גוטנבורג השוודית.

עלי־עמר, קשר יליד מרוקו, מתאמן אצל ה"תרנגולים" כבר יותר מחודש, אולם אינו יכול לשחק עדיין מפני שלא קיבל רישיון עבודה, הדרוש לכל זר המבקש לעבוד באי הבריטי. אם הכל יתנהל כשורה, יקבל הבינלאומי הספרדי (חבר נבחרת ספרד עד גיל 21) את היתר העבודה, כבר בימים הקרובים, ואז יוכל להוכיח את יכולתו בהאוס ויים לייך.

אחרי השוער תורסטוודרס חיזרו בפרק הזמן האחרון שתי קבוצות לונדוניות – ארסנל וטוטנהאם. התחתנותו נמנעה ע"י ההתאחדות לכדורגל האנגלית ושרות התעסוקה הבריטי. מסתבר, כי שרות זה דוגל בעקרון, כי קבוצה המבקשת לייבא שחקן זר (או כל עובד זר אחר), חייבת להוכיח, כי הוא טוב יותר משחקן מקומי באותו תפקיד. לדעת השירות אי אפשר היה לומר דברים אלה על השוער הנורווגי, כאשר בשתי הקבוצות שיחקו ריי קלמנס וג'ון לוקייר.

אולם, עם פרישתו של קלמנס נפתחה הדרך בפני תורסטוודרס.

שכן שוערה הנוכחי של טוטנהאם, בובי מימס, היא אחת הסיבות להתדרדרותה לשפל הטבלה. ברבים ממשחקיה של הקבוצה הלונדונית, היה מימס הגורם "העיקרי" להפסדים, בספגו שערים "סטותיים". חולשתו, כאמור, היוותה את האישור להחתמתו של הנורווגי, שתושלם ככל הנראה כבר בתחילת השבוע. טוטנהאם תשלם עבורו סכום של 500,000 לי"ש.

מסתבר, כי וונאבלס אינו מסתפק בשניים אלה. הוא גילה עניין גם בסקנדינבי נוסף, גודן ברגסון, איסלנדי בינלאומי בן 23. ברגסון, מגן בריא גוף התאמן בשבוע שעבר בשורות טוטנהאם ואם ישביע את רצון המנהל, יוזמן בשורותיה ללא תשלום דמי העברה, מפני שברגסון הוא כדורגלן חובב.

אמנה בין הפועל ומכבי תסדיר את העברת השחקנים

מזכירות מרכז הפועל, בישיבתה אתמול, דנה בהצעה בדבר חתימה על אמנה בינמרכזית, המסדירה את נושא העברת השחקנים בין מרכזי הספורט של הפועל ומכבי.

מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, אמר בתחילת הישיבה, שאמנה זו באה להסדיר את נושא העברת השחקנים, לאחר שבאחרונה אירעו תקלות רבות בנושא, שהביאו להתערבות מרכזי הספורט.

לפי האמנה תוקם ועדה בת שישה חברים, שלושה חברים מכל צד, והיא אשר תהיה מוסמכת להחליט בשם הצדדים על ביצוע העברה, במידה ששתי האגודות המעורבות לא הגיעו להסכם.

אם הוועדה גם לא תגיע להסכמה, תישאר ההחלטה בקשר לביצוע ההעברה בידי הצדדים.

כאמור, האמנה הינה בשלב זה רק הצעה, המצריכה את אישור מרכז מכבי.

● באוסטריה: טירול בראש הטבלה עם 31 נקודות ב־21 משחקים. אתמול היא ניצחה את ראפיד וינה 1:3. אוסטריה וינה הביסה 0:6 את גאק והיא מדורגת במקום השני, בפרוש שתי נקודות מהמוליכה.

● באנגליה: במשחק במסגרת המחזור ה־14 נפרדו סגנית הטבלה, נוריץ', וקבצ'סטר יונייטד בתיקו ללא שערים.

● ביוון: פאוק ממשיכה להוליך בראש הטבלה, לאחר שאתמול הביסה את איגניקוס בשיעור 1:5. אירקליס, השניה, ניצחה את אפולון 0:2. א.א.ק גברה על אלפי 0:3 והאלופה לאריסה איבדה נקודה מול דיאגוראס 0:0.

● בצ'כוסלובקיה: ויטקוביצה בראש הטבלה, לאחר נצחון 0:1 על [illegible] 0:1. הדוקלה, הביסה את [illegible] 0:4 [illegible] 1:3. הבוהמיאנס [illegible] 1:0 לבאניק אוסטרבה [illegible] 1:1 [illegible] 4:3.

מארדונה וקארקה הצעידו את נאפולי לנצחון על מילאן 1:4

הנקמה המתוקה של נאפולי באלופה מילאן היתה שלמה. אשתקד גברו המילאנזים על נאפולי ב"סאן פאולו", מגרשה של האחרונה 2:3, והדיחו אותה משיא הכתר. אתמול, באותו מקום ובמעט באותה שעה, מחצו מארדונה וחבריו את האלופה בצורה משכנעת 1:4.

הנפוליטנים הוכיחו שני דברים. נאפולי בכושר שיא, לרכוש שוב עין לעבר כתר האליפות. מילאן במשבר הנוכחי, שבא לידי ביטוי בהפסד שני רצוף.

שיאו של הנצחון הנפוליטני היה, כאשר דייגו מארדונה נגח כדור רב עוצמה מבוזק של יותר מ־20 מ' מעל ידיו של שוער מילאן, גאלי, שיצא לקראתו, הישר אל הרשת העליונה. זה היה בעיקבות של בליץ בקובי, שהניב שלושה שערים תוך שש דקות (42 – 48). זה התחיל כאמור במארדונה, המשיך בברזילאי קארקה (45) והסתיים בשערו של המגן ג'ובאני פראנצ'יני.

מילאן ניסתה עוד להציל את יוקרתה, כאשר פייטרו פאולו וירדיס צימק בדקה ה־64 מן הנקודה הלבנה, אולם את זכות המילה האחרונה נטל שוב הברזילאי קארקה (שערו החמישי בשבוע האחרון), שחתם את תוצאת המשחק בדקה ה־77.

80,000 הנפוליטנים, שמילאו את היציעים, לא ידעו את נפשם מרוב שמחה וחגגו עוד שעות רבות לאחר שריקת הסיום. נאפולי, שהבקיעה עשרה שערים בשמונה ימים, מדורגת שניה עם 11 נקודות משבעה משחקים והיא מפגרת בשתי נקודות אחרי אינטר, שגברה בביתה בצורה לא משכנעת על צ'סנה מהתחתית 0:1. מילאן, אגב, התדרדרה למקום החמישי.

שערו של הקשר ג'יאנפרנקו מטאולי, פחות מ־15 שניות משריקת הפתיחה, קבע את נצחונה של אינטר. אולם בהמשך נאלץ שוערה, וולטר זאנגה, להציל פעמיים כדורים שנראו עשויים בדרכם לרשת.

נצחון דומה רשמה לזכותה יובנטוס, שגברה בביתה על לצ'ה 0:1. הסובייטי זבארוב סייע לחברו הפורטוגזי רוי בארוס להבקיע את השער היחיד במשחק בדקה ה־12. אולם שתי דקות מהסיום הורחק מהשדה יחד עם רוברטו מיג'אנו מלצ'ה, בגלל החלפת מהלומות ביניהם.

סמפדוריה גברה 0:2 על פיורנטינה והיא מדורגת במקום השלישי עם מספר נקודות זהה לזה של נאפולי. ג'וזפה דוסנה וג'יאנלוקה ויאלי הבקיעו את שני השערים. קודם לכן החמיץ ויאלי פנדל בדקה ה־41.

יתר התוצאות: פיזה – אסקולי 0:1; אטלנטה – פסקרה 0:0; בולוניה – לאציו 0:0; ורונה – קומו 0:0; טורינו – רומא 1:3.

נבחרת הכדורסל של ברה"מ ממשיכה לנצח בסיורה בארה"ב. אור ליום אתמול גברה על מכללת אולד דומיניון 86:95. מרצולינוס וקורטינייטיס הירבו לקלוע לסובייטים (14 כ"א) וסאבוניס הוסיף 13 נק' ותשעה ריבאונדים

השביעיה של פ.צ ליאז'

פ.צ. ליאז' בכושר הבקעה מצוין. אתמול הביסה הקבוצה את ראסינג מכלן, קבוצתו של אייל ברגלייכטר, בשיעור 1:7 והתבססה במקום השלישי עם מספר נקודות זהה (25) לזה של אנדרלכט. במשחקי השלמת המחזור ה־16 אתמול, גברה ברידז' על גנק 0:3; לוקרן ומולנבאק נפרדו בתיקו 1:1 וקורטריי ובירשוט סיימו בתיקו אפס.

בשבת הושגו התוצאות: סט. טרויידן – סירקל ברידז' 1:2; אנדרלכט – בוהן 0:2; אנטוורפן – ווארגאם 1:1; לירסה – שארלרואה 1:1; מכלן – סטאנדארד ליאז' 0:2.

איינדהובן נוצחה

אלופת אירופה והולנד, קבוצת פ.ס.וו איינדהובן, הופתעה אתמול, כשנוצחה ע"י השניה בטבלה, פורטונה סיטארד, בשיעור 1:0. למרות ההפסד, נותרה הקבוצה בראש הטבלה עם 23 נקודות ב־15 משחקים, לפני פורטונה (19 מ־14) ואייאקס, שגברה על וולנדאם 0:2 (18 מ־14). פיינורד גברה במשחק חוץ על זוולה 2:4 והיא מדורגת רביעית.

יתר התוצאות: ר.ק.ס – הארלם 1:3; רודה – גרונינגן 1:1; טוונטה – אוטרכט 0:0; ספרטה – מאסטריכט 1:1; דן בוס – וילאם 1:3.

● בצרפת: במשחק יחיד בליגה הצרפתית, שנערך אתמול, גברה טולוז על מאץ 1:2. סושו־מאן מוליכה את הטבלה בתום 20 מחזורים עם 43 נקודות, לפני אוקסר (32), מארסיי ונאנט (35). סאן־ז'רמאן גברה בשבת על בורדו 0:1; אוקסר ניצחה בתוצאה זהה את לאבאל; נאנט ניצחה את קאן 1:3 ומארסיי נפרדה בתיקו 1:1 מליל.

יתר התוצאות: קאן – מונאקו 2:3; ניס – מונפלייה 3:3; סט. אטיין – סטרסבורג 0:1; סושו – מאטר 0:2; לאנס – טולון 1:1.

● ברומניה: שתי היריבות העותיקות סטיאווה ודינאמו מבוקרשט, המספקות את מרבית שחקני הנבחרת הרומנית, ממשיכות להוליך בצוותא את טבלת הליגה בארצם עם 28 נקודות מ־14 משחקים. אתמול גברה סטיאווה על אוגאנפק 1:3, כשעה שדינאמו ניצחה בתוצאה זהה את ברשוב. ויקטוריה בוקרשט, השלישית (19 נק'), גברה בדרבי על ראפיד 1:2.

● בבולגריה: טרדבס מוליכה עם 24 נקודות ב־14 משחקים, לאחר שהביסה אתמול את סלביה סופיה 1:4. בראקיה, שניה עם 19 נק', ניצחה 0:4 את ודאבסה. אטור, השלישית, נוצחה 1:0 ע"י ביה. [illegible] גברה 0:2 על [illegible].

אופנועי ה"מוטוקרוס" רוצים לזכות בהכרה

מאת שמואל טל

הספורט המוטורי זוכה אט אט להכרה גם בארץ. אשקלון מארחת את מירוצי המכוניות וגם רוכבי האופנועים זוכים פה ושם לנתח של הכרה. אבל מסתבר כי נתח זה אינו מספק את אותם "משוגעים" לאופנועים המבקשים לזכות בהכרה של מוסדות הספורט בארץ.

את הטענות משמיע יוני דוידסקי, רוכב אופנוע המתמחה בתחרויות מוטוקרוס. דוידסקי טוען כי העובדה שמשרד התחבורה אינו מכיר באופנועים המשמשים לתחרויות, ככלי ספורטיבי הכן מטילים עליו מיסוי מלא כמו על כל כלי־רכב אחר. בנוסף לכבו מתבריר לרכוש כלים מתאימים ולפתח את הענף.

וזאת לדעת, הכלי עליו מתחרים האופנוענים אינו מתאים לנוע על הכבישים. הוא חסר כל אבזרי בטיחות אלמנטריים ולפיכך מתאים לתחרויות בתנאי שדה בלבד.

בגלל ההגבלות שהטיל משרד התחבורה, אין בארץ אף לא יבואן אחד המוכן לייבא אופנועים מן הסוג הנדרש לתחרויות המוטוקרוס לארץ. כל רוכב השואף להתפתחות בענף ספורט זה נתקל בקשיים רבים.

מעטים בארץ מכירים את ההבדלים בין סוגי האופנועים. לא ההבדלים בנפח המנוע או בצבע ובדגם הם המשמעותיים. אלא הבדלים מהותיים יותר. האופנוע המוכר לנו ביותר הוא זה המשמש את המתחרים במירוצי כבישים. זהו אופנוע המסוגל להגיע למהירות גבוהות עד כ־300 קמ"ש.

האופנוע המשמש את המשתתפים במירוצי השדה, שונה לחלוטין. מהירותו בתחרויות נמוכה, כ־20 עד 30 קמ"ש, כך שכל נפילה במהלך המירוץ אינה מסכנת את בריאות הרוכב. יתר בכן, כל הרוכב מוגן בצורה הטובה ביותר ע"י ציוד מיוחד הכולל מגפיים קשיחות השומרות על הרגל, מגיני ברכיים, מגיני חזה, חגורת גב, מגיני כתפיים וקסדה.

ישנם כאלה הטוענים כי רכיבה על אופנועי "מוטו קרוס" אינה ספורט. אולם לדעת יוני דוידסקי זהו ספורט לכל דבר. הוא מספר כי מחקרים שנעשו בנושא קבעו כי זהו ענף הספורט השני בקושיו ביותר, [illegible]

בארץ קיימת התאחדות אופנועי השדה, אולם היא כבולת בי העובדה, שאף לא אחד רוצה ליטול אותה תחת חסותו. ההתאחדות מתקיימת ממשלמי החברים – רוכבים, הממנים בכספם כל תחרות. עובדה זו מגבילה קיום תחרויות סדירות [illegible].

מספר של הרוכבים בארץ מגיע ל־60 [illegible] על שבבם את העיסקה ההכולית, לרכוש אופנועים ולממן תחרויות.

הדרישה של הרוכבים על פי יוני היא פשוטה ביותר: "אנחנו רוצים בכך הכל הכרה כזהו ענף ספורט לכל דבר על כל המשתמע מכך. אני מאמין שהכרה זו תגדיל פי כמה את מספר החברים בהתאחדות".

ויין פרימן מגליל עליון על הגובה מול כדורסלני הפועל ת"א

דף חשבון אחרי שבת

על צופים ועל זרים

מאת ניסן פרידמן

"כשנכנסתי בשבת כמוצעים ליציע בבלומפילד חשבו עינין ריק. אפשר היה לספור את הצופים במושב ביתי קטן. להגע הייתי בטוח שטעיתי בשעת המשחק. ראי הגעתי מוקדם מדי. אבל, כשראיתי שריקה סרוסט לפתיחת המשחק בשעה היעודה 2.30, הבנתי את גודל הנפילה. מקסימום 2000 צופים. מספר שמתאים אולי למאבק קבוצות הנוער של שני המועדונים הגדולים הללו".

זה תיאורו של כתבנו מאיר לוי, שכתב שלושם את המשחק בבלומפילד. באותה שעה ממש באסטר כ־8000 צופים באיצטדיון רמת־גן במשחק השבוע שהולכו ממכבים הזה "אמורי שגוני סוף" רואים קדם בליגה הלאומית צריכים להם לסכות, זה ב־2 משחקים וב־4 קבוצות, שהיו צריכות למשוך לפחות שלי רבבות. המוליכה, בית"ר ת"א ושלוש מהקבוצות העשירות ביותר במספר אוהדיה מכבי ת"א, בית"ר ירושלים והפועל באר־שבע.

תשאלו איפה היו הגברים שחורי הכדורגל בשבת בצהריים? בפארק הלאומי בר"ג, במקום באיצטדיון הלאומי בר"ג, בחורשות ובמדשאות. כשהם לא שלמים עם עצמם בקשר לכראות "ה־ברוך" מהמשפחה ביום השבת ולהתנחם בינייק, הם נבנעים בנקל ללחץ האשה הנשארים עם המגבל והילדים. תשאלו אותם מה יותר נעים...

צריך עוד כמה מחזורים רבי שערים כאלה ומשחקים מעניינים והגברים הללו יבואו גם בימים קיציים, המיועדים למגבל וגם בימים גשומים, תחת לחץ הגשם, הרוחות קשות והם במופת הקהל עדיין לא מאמין בכדורגל שלנו. בבמכרת מתחיל להיות מעניין. אם יהיה שם יותר צפוף, ואם ישבו לשם קבוצות כמו בית"ר ירושלים ומכבי ת"א, הרי שלקראת המלייאוף יתמכור גם היציעים.

★ ★ ★

את התרופות המבוקשות ביותר לכדורגל שלנו – הם הזרים. כבר עתה יש כמה וכמה שחקנים זרים. יהודים מארגנטינה בעיקר ויוגוסלאבי בריא, שומן אף לנבחרת, סלובודן דראפיץ ממכבי נתניה. במכבי חיפה, לאחר עזיבתו של הכוכב דניאל ברייליבסקי מיהודי להתחתים 3 ארגנטינים אחרים. פחות מבריקים, אבל יעילים וקבוצתיים. פביאן גרינברג הספיק להיקרא לסגל הלאומי לפני שנפצע קשה ברגלו. פטריסיו סייג הול להלהיב בשבועיים האחרונים. לבית"ר ירושלים יש את אלדו ברסלום שנתן כמה הנבנת האנגלי באר והרמנדו, שהיה מכבייביה שנת האליפות. בהפועל ים מתחיל להשתלב סינגיק ובטבריה ליאו לוצ'שטיין.

כבר בשנות ה־50 השתלבו זרים בכדורגל שלנו. את הפועל חיפה בשנותיה היפות אימן מגדולי הכדורגלנים היוגוסלאבים בכל הזמנים, ולאסקו צ'ייקובסקי ועימו שיחקו האחים היוגים טיגנירדים. במחזור ה־15 בעונת 1961 עשו שני דרום־אמריקאיים את צעדם הראשון בבית"ר ת"א והיו למעשה הראשונים מהגבעת הוו ששיחקו בישראל. תזכירו לבית"רים את השמות בנוארי־בוסמסמט הם ייאבתו בנוסטאלגיה. בנייהודה הביאה לפני שנים אחדות 3 ארגנטינים. סרג'יו תוהאל אף הגיע לנבחרת. מכבי ת"א ניסתה את באר סילקמן.

היהודים מתחילים להגיע. צריך עתה גם ניהול מקצועי וריאלי ולחוץ את התעשיה. אפרי המחזור ה־11 כותר להיות מעט אופטימי.

הלוה

דירות למכירה

● בבני־ברק 3 ק"ב מרווחת ונוספת 3 כיווניות (2059) 03-786740

עסקים

אולמות

הצעות עבודה

מכוניות

רוצים לקנות

רהיטים

הלוואות

ריפוי והרזיה

פוליש ונקיון

נרשמו לנישואין

הכרויות

שעונים

שוק המציאות

ירושלים

ריפוי והרזיה

הכרויות

חתונה

ריפוי והרזיה

"MEMBERS CLUB"

"THE PRINCES"

"CLASS-X"

"THE PRINCES"

דרוש/ה
★ מנהל/ת מחלקת תיירות נכנסת
★ מנהל/ת חשבונות עם נסיון
שמאי טורס, בן יהודה 69 ת"א, טל' 03-243271

[illegible]

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

חריגה מן השיגרה

הפילהרמונית מעניקה השבוע למנוייה הזדמנות לעשות היכרות עם המוסיקה החדישה של תקופתנו

הפילהרמונית הישראלית ראויה לשבחים על היוזמה וההעזה שבעריכת הסדרה למנויים מיצירות המלחין הפולני הדגול ויטולד לוטוסלבסקי ובניצוחו. אין לתזמורת לחשוש פן הקהל יברח מהאולם. כל תזמורת המכבדת את עצמה צריכה לגלות אומץ ולהעניק לקהל מאזיניה הזדמנות לעשות היכרות, ממקור ראשון, עם המוסיקה החדישה הנוצרת בתקופתנו – העולמית והמקומית.

הקונצרטים של לוטוסלבסקי הם חריגה מהשיגרה היות והמדובר באחד מהבולטים והחשובים במלחינים החיים כיום. אפשרות נדירה לשמוע את גידסאותיו שלו ליצירות מרכזיות שיצר. יוזמת התזמורת מרעננת את הרפרטואר הנדוש שהוא לחם־חוקה ויש בה מפנה חיובי ורצוי ביחס לקהל וליצירה בת־זמננו.

זוהי הפעם השלישית ברציפות שמלחין גדול בימינו ממלא תכנית שלמה בסדרה למנויים. לפני שנתיים (בדצמבר 1986) היה זה קז'ישטוף פנדרצקי ב„רקוויאם הפולני" שלו ואשתקד בדצמבר ניצח המלחין האיטלקי לוצ'יאנו בריו על שתיים מיצירותיו הגדולות „וצי" ו„קורו". הפילהרמונית כבר ביצעה בעונות קודמות יצירות של לוטוסלבסקי, ביניהן „קונצ'רטו לתזמורת" ו„משחקים ונציאניים". התזמורת הקאמרית הפולנית בניצוחו ידז'י מקסימיוק ניגנה בסיורה בארץ בנובמבר 1986 את יצירתו „פרלודים ופוגה". הסולן באותו ביקור היה הכנר הפולני קז'ישטוף יקוביץ', מבכירי המוסיקאים הפולניים, שהוא גם הסולן בהשמעת „שרשרת 2" של לוטוסלבסקי בסדרה הנוכחית בפילהרמונית.

המלחין האורח מנצל את שהותו בארץ גם למפגשים עם סטודנטים למוסיקה ומורים באקדמיות למוסיקה בתל אביב ובירושלים. ביום ששי שעבר ערך לראשונה בחייו סיור בירושלים.

ישראל דליות

לקראת בכורות

בתיאטרון נוה צדק תעלה בימים הקרובים בכורת „הירושה". מחזה שתחילתו עיבוד נאמן לסיפורו של ג'י זה מופאסן וסופו מחזה עכשווי שהקשריו לסיפור רופפים. עבודה משותפת של **אהרן אלמוג**, מנהל התיאטרון ובמאי ההצגה **ורמי רוזן** שהרגישו, לאחר תקופת עבודה מסויימת על המחזה כי יש צורך להתרחק מן הסיפור המקורי. המחזה החדש מדבר עלינו כאן ועכשיו, על הפשרה והמחירה, אם כי הגיבור הוא עדיין אותו האדם בעל הכוונות הטובות המוותר בהדרגה על הערכים והאידיאולוגיה המנחים אותו. בתפקיד הראשי שבהמאי קומורסי ולצידו **רחל אטאס, טינה טולין, אברהם סלקטר, אליעזר אפלבוים, דרור טפליצקי ודוד צווינגבוים.**

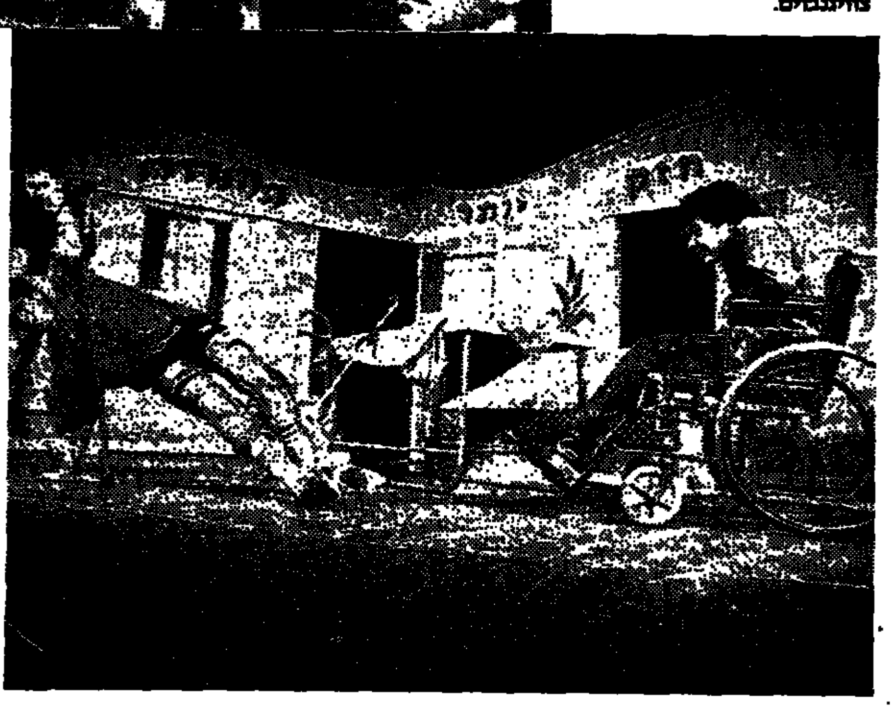

„חזק יותר מסופרמן" הוא שמה של הצגה חדשה שתעלה, החל מ־5 בדצמבר, בתיאטרון לילדים ונוער. המחזה מספר על בעיותיו של ילד נכה בסביבה הדוחה אותו או מרחמת עליו אבל אינה מתייחסת אליו כאל ילד רגיל. את המחזה כתב **בארי קיז** (תירגם **יצחק גורן**) והוא הועלה בתיאטרון ה„גריפס" בגרמניה. ביים אותה במאי אורח מגרמניה **קרסטן ראאם** ששהה בארץ כחודש ימים ועקב אחר עבודת התיאטרון. התפאורה: **יצחק קלונר**, סמנכ"ל התיאטרון, קיבל הזמנה ללמוד את שיטות השיווק והניהול של התיאטרון לילדים ולנוער בתיאטרון נויז שבדיסלדורף.

משתתפים: **קובי מזרב, אסתר ברעד, אביטל קורמן, אבישי בקי, עדי קפלן, לואיס רוזנברג ודב נימור.**

הזוכים בפרסים לביצוע יצירות ישראליות

חבר השופטים לבחירת הזוכים בפרסים לביצוע יצירות ישראליות בעונה שחלפה כבר הודיע על החלטותיו. התחרות, ביוזמת מדור המוסיקה במועצה הציבורית לתרבות ולאמנות, נועדה להעניק פרסים ליצירות שהוקלטו בקונצרטים פומביים על־ידי „קול ישראל" או גורמים אחרים. הבחירה נערכה בכמה שלבים. אלה התוצאות הרשמיות:

בפרס הראשון למוסיקה תזמורתית: ***„לקול הזכרונות"***, מאת **מרק קופיטמן**, בביצוע התזמורת הפילהרמונית בניצוח **זובין מהטה** (עם הסולנית הזמרת העממית **גילה בשארי**). יצירה זו, שזכתה לפני כשנתיים בפרס ע"ש סרגיי קוסביצקי יחד עם הסימפוניה מס' 3 של לוטוסלבסקי (המנוגנת בימים אלה ע"י הפילהרמונית הישראלית בניצוח המלחין), תושמע במסגרת סיור התזמורת בארה"ב, בתחילת השנה הבאה.

הפרס למוסיקה קאמרית: ***„חמישה רישומים ברוח סנטימנטלית"*** מאת **אנדרה היידו** בביצוע רביעיית **„אביב"** (עם הנגנים הצעירים **חגי שחם, ארנון ארז, ירון אלוני וצבי פלסר**).

ליצירת סולו: ***„משא מס. 1"*** מאת **יוסף טל** בביצוע הפסנתרן **אלן שטרנפלד**.

ציונים לשבח קיבלו הפסנתרנית **נחמה כרמון** בסונטינה של **פאול בן־חיים**, נגן המנדולינה **יונתן רושפלד** ב„עמי יער" מאת **איתן שטיינברג**, הכנר **יצחק מרקובצקי** (חבר הפילהרמונית) ביצירתו התזמורתית עם קריין של **דב זלצר** „**סטמפאנוי**". האנסמבל **„מוסיקה נובה"** צויין לשבח עבור פעילותו לקידום מוסיקה ישראלית חדישה. טקס חלוקת הפרסים יתקיים ב־2 בפברואר הקרוב באודיטוריום במוזיאון ישראל.

„ניסוי כיתתי בפאשיזם" בהפקה בימתית

„הגל השלישי – ניסוי כיתתי בפאשיזם", מאמרו של **רון ג'ונס**, שהיה לסרט („הנחשול"), יעלה אצלנו כהצגה, בתרגום, עיבוד ובימוי של **איקה זוהר**, שתיקרא „גן עדן" (כותרת משנה: „ניסוי כיתתי בפאשיזם").

רון ג'ונס התבסס על סיפור אמיתי שהתרחש בקליפורניה. איקה זוהר מעביר את ההתרחשות לישראל, לכיתה פיקטיבית בבית ספר תיכון. בתפקיד המורה הכריזמטי הסוחף את הכתה לשינוי ערכים, מדמוקרטיה לטוטאליטריות, **שלמה תרשיש** ואת התלמידים מגלמים שחקנים צעירים שזו להם הופעתם הראשונה על במה. מפיקים ריקי כ"ץ ומשה יוסף.

„לה מוזיקומדיאן" לישראל

תיאטרון האופרה הצרפתי „לה מוזיקומדיאן" חוזר לישראל. לראשונה הופיע כאן בפסטיבל ישראל לפני כחמש שנים. בינואר יגיע שוב עם שתי הפקות בימתיות מלאות לאופרטות של אופנבך: „דפניס וכלואה" ו„האי טוליפטן". 14 שחקנים־זמרים, נגנים, תפאורות ותלבושות יגיעו לכאן לשבע הופעות בתל־אביב, ירושלים, חיפה, כפר סבא, גבעת חיים מאוחד ויעלו אופרטות מתובלות בליצנות ובקרקסיות.

בכורה ליצירה של ינעם ליף

ביצוע בכורה ליצירתו של המלחין הישראלי **ינעם ליף** „כמה למזרח ועד כמה למערב" (1988) ייערך במסגרת רסיטל לפסנתר שיגיש **יעקב שילה** ביום רביעי השבוע, באקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים (בגבעת רם). „כמה למזרח ועד כמה למערב" היא הומאז' למלחין האמריקאי ג'ורג' רוכברג ונכתבה לרגל יום הולדתו ה־70 לפי הזמנת רעייתו.

עוד בקונצרט יצירתו של ג'ורג' רוכברג „פנטסיה ע"פ באך" שבה שזורים במעין קולאז' ציטטות מאת באך, הסונטה השלישית של שומן המושמעת לעיתים רחוקות, „בערפל" מאת יאנאצ'ק ושמונה פרלודים מאת המלחין השוויצרי פרנק מרטן.

פרסומי ארץ ישראל

● „כרטא" ירושלים ומשרד הבטחון – ההוצאה לאור פירסמו אטלס מודרני לבתי ספר, פיסי, מדיני, כלכלי וחברתי. זהו אטלס שביצירתו לקחו חלק עשרות חוקרים ואנשי מקצוע, בראשות פרופ' אריה שחר מהמחלקה לגיאוגרפיה באוניברסיטה העברית. בספר יש 328 מפות, מהן 15 מפות נושאיות של ישראל, ובכלל זה מפת לוויין של הארץ. לרשות התלמידים והמתעניינים עומד עתה כלי נאה, מעודכן, יפה מאד ומוסיף דעת.

● „ארץ היעל" האחרון מביא מיגוון נושאים, עם דגש חזק על איורים וצילומי צבע מעולים. אפשר למצוא כאן נושאים הסטוריים־ארכיאולוגיים כגון על נמל יפו, האמיר ביברס, כנסיית הקבר בירושלים, בתי המידות של ירושלים בשלהי בית שני, ונושאי טבע מובהקים, כגון קיקלים בערבה, קצים, תולות עגור, פקת טבע מתנגב, שמואל באר, איש נחל כזיב ועוד.

● בחוברת החדשה של „תרביץ", רבעון למדעי היהדות, יש דיונים בנושאים שונים בחקר היהדות. המחקר המקיף ביותר הוא של פרופ' יהושע בלאו המציע תיקונים לקריאת הטכסטים בערבית של פרופ' משה גיל, בספרו המונומנטאלי על דברי ימי ארץ ישראל בראשית האיסלאם, שהופיע לפני חמש שנים. המבקר השקיע, כך נראה, מאמץ רב ביותר בעבודתו, שיהיה לה המשך בחוברת הבאה.

● מאיר חשין, איש ידיעת הארץ ותיק, מוציא מזה שנים מפות גיאוגרפיות־הסטוריות במסגרת מרכז ההסברה. עתה פירסם, יחד עם חיים אופז, את מפת הגולן ומזרח הגליל. המפות הללו כוללות בצורה גראפית את מירב הפרטים על היישובים, במיוחד היהודיים שבהם, ותולדותיהם.

● הופיעה חוברת 473 של „ארב, חדשות השומרונים", המסיימת שנה י"ט של הופעת כתב–עת זה. אחד העורכים, בנימין צדקה, עושה בגליון את חשבון הנפש של העתון. דומה שהוא יכול לברך על מלאכתו, שהרי כתב עת זה עשה יותר מכל דבר אחר להפצת תודעת השומרונים בארץ ובחו"ל.

צבי אילן

קשים חייו של הבדרן

אבי דור, אחד מני רבים המתפרנסים משוק הבידור בארץ, מחפש את הדרך אל התקשורת

אבי דור, בדרן, הוא דוגמא אופיינית לאמן צעיר, המתפרנס מאמנותו, אך טרם זכה לחשיפה תקשורתית שתהפוך אותו ל„כוכב". כמוהו ישנם רבים בשוק הבידור הישראלי. דור מופיע בפני ועדי עובדים, נשפים וכדו' בכל רחבי הארץ ומפעם בפעם נוטל חלק בהפקות שונות. למשל: „הלהקות חוזרות", „תולדות א"י – תיקונים השלמות", „החתול שמיל" ועוד. כל אלו לא הביאו לו עדיין את התהילה. לכן, בקיץ, הוציא תקליט שודרים עם שיר בשם: „סי ני ני ני ני", שהפך לשלאגר. בימים אלו הוציא תקליט שודרים שני: „בנג'ו בלבבה", עם עלילה קלילה ולחן בסגנון הקאנטרי. „חשבתי, שאם אני אוציא שיר, שיהיה שלאגר, דרך זה ייכנס העניין של הבידור".

נכון לעכשיו, הוא בדור מאוד עסוק. עבודה, בלי עין הרע, לא חסר. בנוסף לעבודה הסדירה הוא משתתף בשתי הצגות ילדים והצגת ערב אחת. השירים, שהוא משודר מפעם בפעם לרדיו, הם חסרי יומרנות ומתמקדים בתיאטרליות ודמיה, ולא בשירה עצמה. בתוכנית הבידור שלו, שנמשכת כמעט שעה, הוא משתעשע על חשבון המצב החברתי והפוליטי, אבל בלי להרגיז ובלי נטייה למחאה. לדוגמה, „כשבסביון היתה הפסקת חשמל, זה היה ממש נודע. כל אלו עם השלט רחוק של החניה, נאלצו להתנות את המכוניות בחוץ".

– אתה לוקח את עצמך ברצינות?

„אני לא לוקח את עצמי ברצינות. מבחינה מקצועית, כן. אני דואג שתהיה רמה. אבל אני מנסה לשעשע ולעשות כיף. לא יותר מזה. אם אני צוחק על מפלגות, אז על כולן. המקצוע שלנו זה כמו מוס, מנה אחרונה. אף פעם לא ראיתי במקצוע שלי סוג של מחאה".

כשהתחילו להופיע עם „הלהקות חוזרות", היתה בעייה למלא אולמות. הופעה אחת בטלוויזיה, בתכנית שהופקה למען קרן „לב"י", פתרה את הבעיות. לא חשוב כמה אתה טוב, הוא יאמר, אם לא רואים אותך באמצעי התקשורת, קשה מאד להתפרסם. את חוסר הפרסום שלו, הוא תולה בין השאר בכך שאינו יושב במקומות הנכונים. יש לו

את חלקת אלוהים הקטנה שלו ושותפים לא דווקא גם כמה חברים מהבראנז'ה שאיתם הוא מבלה בילויים סולידיים בהולט.

את אבי דור מטרידה אמנם לפעמים הבעייתיות הכרוכה במקצוע בלתי צפוי ובלתי בטוח כמו בידור, אבל, מבחינתו, ההופעה לפני קהל היא כמו חיידק שאינו מרפה.

הדס מגן

„זהו Z" – 100 הופעות

„הערב מחאמרי" – מופע המשלב קטעים ממחזות זמר בריקוד ושירה, מבית היוצר של 24 נערות בגילאי 18־15, בנות להקת המחול של סטודיו „זהו Z", חוגג בימים אלו את יום־ההולדת ה־100. לרגל חנוכה הן מתכוננות להעלות מופע חדש, שיכלול עשרה שירים שהגיעו למקומות ראשונים בפסטיבלי זמר בשנים האחרונות. הבנות ישלבו ריקוד ושירה. כוריאוגרפיה: ברכה צמח וטלי בירנפלד־צמח, שהן גם המייסדות ומנהלות את הלהקה. בתכנון שלוש הופעות שייתקיימו במרכז שרת בגבעתיים: 29.11 ב־17.30, 30.11 ב־18.30 וב־1.12 ב־18.30.

הדס מגן

„מחנון מוסיקלי" בעמק חפר

„מחנון מוסיקלי" מטעם „נוער מוסיקלי בישראל" ייערך בחופשת חנוכה (ל־5 בדצמבר) באכסניית הנוער „עמק חפר" שליד כפר ויתקין. המחנון מיועד לנוער בגיל 18־13, חברי „נוער מוסיקלי בישראל" ולצעירים המעוניינים להצטרף.

בשלושה ימים אלו, יחודד הקשר בין מוסיקה מקבוצות זמן וקבוצות מקום שונות בעולם, ובין המוסיקה שמוכרת לילדים משעורי הנגינה שלהם, מהתקליטים ומהקונצרטים. כמו כן יודגש הקשר שבין המוסיקה למחול (בצעדים ובתנועות).

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן – רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 תולדות היישוב – ארץ מולדת – היציאה מן החומות (כ).
08.40 בלי סודות – בינים 3.
09.00 אנגלית (ה').
09.20 אנגלית (ז').
10.30 רגע עם דודלי – איפה הספתות? (כ)
11.00 ערבית מדוברת – ג'יארנ קריבכ – הדיה.
11.15 אנגלית (ו').
11.30 חשבון פשוט (ד') – סימני התחלקות (כ).
12.00 אנגלית (ה').
12.30 אנגלית (ח').
13.00 התלמוד – שניים אוחזין – בשיטא 2 (כ).
13.25 גיאוגרפיה (ז'־ט') – העיר המתפתחת.
13.45 צרפתית.
14.00 עד כאן – רצף דפי הטלטקסט.
14.05 תיבה 2 – (פרק 12) – רובין הוד – הצוות נתקל ב„רובין הוד" מהדורה של המאה ה־25.
14.30 בארץ הקטקטים – המלכה שלגית – טיפטיף עפה עם העפיפון גבוה גבוה כשלפתע ניתק החוט. היא נעלמה בכיוון עמק מלכת השלג. טיפטיפון יוצא לחפש אותה ומוצא אותה בבית מלכת השלג.
15.00 קשר משפחתי – מתי יכולים הורים להתחיל לחיות את חייהם שלהם ולהתרכז פחות בגידול ילדיהם? על החובות והזכויות של הורים לילדים בוגרים משוחחים עם נעמי מור והאם אביבה הוכברג, ליאור (21) ורם (15).
15.40 זעקת השמש דמעות הירח – פרק 7 – קולוסוס המתוסכל – בק פיזי לוקח אותנו לארגנטינה – „אי־אירופי בדרום אמריקה".
16.40 שביל באמצע שביל בצד – נחל דרגה – מדבר יהודה – ספי בן־יוסף מטייל באתרים. אלי רז, גיאולוג ותושב הקיבוץ עין־גדי משוחח עם ספי בשטח ומסביר את משמעות מדבר יהודה עבורו (כ).
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 החבובות – „כשרונותיו הנחבאים של סקוטר". החבובות מכינות לאומנות מתנה מיוחדת ליום הולדת. סקוטר מאוכזב משום שלא תרם להכנת המתנה.
17.55 מה שנקרא – היא סדרה לילדים ולנוער שתכליתה – עידוד קריאה. בכל אחת מן התכניות יובא קטע דרמטי המבוסס על ספר מקורי ממיטב ספרות הנוער. בתכנית הראשונה דרמה על פי סיפורה של אסתר שטרייט־וורצל – „אלמנים". זה סיפור על חיי נער בפנימיה חקלאית „גנות", על טיבלם של הנערים החדשים שהוותיקים מתעללים בהם.
18.30 מבזק חדשות (ערבית).
18.32 ספורט – מגזין שבועי הסוקר אירועי ספורט מן הארץ ומן העולם.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 משפחתי וחיות אחרות – סדרה בריטית בעשרה פרקים. הפרק התשיעי: ג'רי פוגש על החוף את קוסטי. מתברר כי הוא אסיר בכלא המקומי ויוצא בסופי שבוע לדוג בסירתו. קוסטי נותן לג'רי שתף במוטה. גב' דארל מודאגת מידידותו של ג'רי עם אסיר. המשפחה עם תיאודור יוצאים לפיקניק על החוף, וכולם מסכימים כי הגיע הזמן שג'רי ילך לבית־ספר רגיל (תרגום עברי־ערבי).
20.30 [illegible] – תכנית [illegible].
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 המופע של גארי שנדלינג – סדרה קומית אמריקנית, שם הפרק: „יד הגורל". מדיום חוזה כי גארי יפחד עד מוות בהקלטה של התכנית של גארי, תכנית שבה הוא אמור להיפגש (או לבלות) עם בנטלטן מכובד. כולם מתעלמים מן הנבואה – חוץ מגארי. (תרגום עברי־ערבי).
21.55 זה הזמן – תכנית אירוח בשידור ישיר.
22.45 „פרקליטי אל איי" – סדרת דרמה אמריקנית (תרגום עברי־ערבי).
23.30 פסוקו של מקום חדשות הלילה ומוסף הספורט וחצי פינה.

ערוץ 2

עקב מחסור בתקציב, נאלץ ערוץ 2 לשנות את לוח המשדרים הרגיל ולשדר שירים ברצף.

המזרח התיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 האאור הלוליני (סידרה); 15.30 סופר־בוק (מצויר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „המציתות" עם פרנק בונר; 18.00 „הבהירה" (סידרה ערבית); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 מגנום (בלש); 21.00 פוטבול; 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית

16.50 סרטים מצוירים (רק בערוץ 1); 17.35 ילדות הפלא (באנגלית רק בערוץ 1); 18.00 סידרה דוקומנטרית על תרבויות שונות (בצרפתית); 18.30 רחוב קרנט (צרפתית); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.15 מגזין ספורט בצרפתית; 19.30 חדשות בעברית; 20.30 מעגלים נסגרים (קומדיה); 21.10 אויב בפתח (סידרה אנגלית על תקופת הכיבוש הגרמני של האי גרנזי בתעלה הבריטית); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 מחזות (כל שבוע מחזה אחר).

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – וילהלם מאוצר: קונצ'רטו ארמוניקו מס' 2, בסול מג'ור; מרקונסה: קונצ'רטו במי מינור לחליל ותז; היידן: רביעיית כלי קשת במי מג'ור אופוס 17 מס' 1; מוצרט: קונצ'רטו מס' 13 בדו מג'ור לפסנתר ותז. ק. 415; יאנאצ'ק: מחולות לאכיים; (ע"ג תי"ק).
09.00 שעה עם יוצר – דימיטרי קבלבסקי: פתיחה פתטית אופוס 64 (התז. הפילה. של מוסקבה / ד. קבלבסקי); קונצ'רטו לכנור ותז. אופוס 48 (פ. צוקרמן עם התז. הפילה. המלכותית / ל. פוסטרה); סונטה מס' 3 לפסנתר אופוס 46 (מיה ולסמן); הסוויטה „הליצנים" (התז. הפילה. של מוסקבה / ד. קבלבסקי).
10.00 קונצרט בוקר – אריאגה: סימפוניה ברה (ע"ג תי"ק); ק.פ.ע. באך: קונצ'רטו בלה מג'ור לצ'לו ולתז; רגר: סוויטה בסגנון עתיק אופוס 93 ה.ז; ברהמס: שישייה גדולה במי מג'ור לפסנתר רביעיית כלי קשת וקונטרבס, אופוס 90; דבוז'אק: קונצ'רטו בלה מינור לכנור ותז. אופוס 53; גלאזונוב: המוסיקה לבלט „עונות השנה".
12.57 פינת השיר – מבחר שירת נשים מתימן – קוראת ושרה מרגלית צנעני.
13.00 קלאסיקל.
14.06 מן הסדנה – שוברט: סונטה בלה מינור, אופוס 42 (ג. רוזנרגן – פסנתר); היידן: רביעייה בפה מג'ור אופוס 74 מס' 2 (רביעיית תל־אביב).
15.00 אנתולוגיה – מוסיקה קולית בימי הביניים. תפילה לחג סאנקט יקבאל, שירי חג המולד.
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם – קונצרט חגיגי לציון מלאת 60 לתז. הרדיו של פינלנד. מנצח: פאבו היינינן. [illegible]; סיבליוס: מוסיקה דרמטית אופוס 113; ברהמס: סימפוניה מס' 1.
18.00 מתאורי יצירות – הקונצ'רטי מאת בטהובן וסימפוניות מאת מאהלר. בטהובן: קונצ'רטו מס' 1 לפסנתר ולתז. בדו מג'ור, אופוס 15 (א. רובינשטיין / תז. פילה. של לונדון / ד. ברנבוים); מאהלר: סימפוניה מס' 1 ברה מג'ור, (תז. סימפוניות לונדונית / ג. לויין). בטהובן: פנטסיה לפסנתר, למקהלה ולתז. בדו מינור אופוס 80, (התז. הסימפונית ירושלים – רשות השידור, מקהלת ארטוריה מוזלבר / נ. מגלוף – פסנתר / ל. פוס).
20.05 פריזמה (מאיות שונות) – באך: טוקטה ופוגה ברה מינור.
20.30 הקונצרט הקאמרי – צבי הראל צ'לו / מרינה בונדרסקו – פסנתר. בטהובן: סונטה מס' 5 ברה מינור, אופוס 102, מס' 2. מנדלסון: סונטה ברה מג'ור, אופוס 58. ברהמס: סונטה ברה מג'ור, אופוס 78 (הנוסח המקורי הוא הסונטה לכנור).
22.00 מוסיקה חיה.
23.00 קלאסיקל.

רשת א'

15.30 האוניברסיטה הפתוחה – „ירושלים בתקופה הביזנטית" והפעם: „ירושלים – מטרופולין נוצרית" – חלק שני – ד"ר אורה לימור.
16.05 בן הארץ – והפעם: עם ארז ביטון (ש.ש.).
22.05 לכל אדם כוכב – עם האסטרולוגית אילן פקר.

רשת ב'

18.06 שעה חפשית – מגזין שבועי לענייני חינוך.
20.05 שירים וסלים – הליגה הלאומית בכדורסל.
23.05 קפד ראשו – חידונים מגוונים בהשתתפות המאזינים עם שמוליק רוזן.

רשת ג'

18.06 היה היו.
20.05 קו ההתחלה – תקליטי שדרים.
21.05 קצת אהבה.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

18.05 פגישה אישית – נחמן שי ואמיר אורן משוחחים עם קצינים בכירים בצה"ל והפעם: תא"ל זאב לשעבר מפקד גזרת שומרון.
18.45 משהו עולמי – מגאזין לענייני חוץ.

צה"ל 1

19.05 עושים מדינה (שיח).
20.05 משירי יאיר רוזנבלום.
21.30 אוניברסיטה משודרת – הגנטיקה החדשה והורשת האדם – מיפוי גנום האדם. מרצה: ד"ר יוסי שילה (שיח).

צה"ל 2

19.05 יומיים מוסיקה.
20.05 צעד וחצי – תכנית הכדורסל של בליץ עם אלי ישראלי.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הגיא הזה.

בית ליסין

אחד משלנו הערב 28.11 מתנס מעלות ב־21:00, מחר ב' 29.11 מתנס חצור ב־21:00 הצגות ה־200

איך את עובר באצות – מופע מאשירי הערב 28.11 ב־22:00, ש' 3.12 מתנס אשקלון ב־20:30

מי שמפחד מוירג'יניה וולף? מחר ב' 29.11 מתנס קרית אשדוד ב־21:00, ה' 1.12 היכל התרבות כפר סבא ב־20:30

„תגובת על אנה חירות" ערב עם הסופרת פרנצ'סקה דורנטי לרגל צאת ספרה ד' 30.11 ב־21:00

המנוחה מאודי מאת שמואל הספרי ובבימויו, על פי ספרו של סמי מיכאל ה' 1.12 ב־16:30, ו' 2.12 ב־21:00, ש' 3.12, א' 4.12 ב־20:30, ב' 5.12 ב־17:00 וב־20:30 – הצגות ראשונות

ספבר את קומדי עם שמוליק וולודיה, דבי שטרן דבי וגלי, דמי ואופלה ועוד ה' 1.12 ב־22:00

קבלת רשבליט וחרבב אבילס ו' 2.12 ב־23:00

חוקוס צליל הוקוס מופע קסמים לילדים ש' 3.12 ב־11:00

רבקה רז ו[illegible] ש' 3.12 מתנס קרית אונו ב־21:00

הרתקפות בלשוס על הביצים הענקיות כל ערב ב־23:45 ו' ב־14:30 וב־23:30

המשך מכירת מנויים לתיאטרון – ויצמן 34 כיכר המדינה תל־אביב טל' הקופה: 257966, 216653

ישראכרט

לבנט בונדד מחסני ערובה בע"מ
THEIEVANT BONDED WAREHOUSES CO. LTD
המשרד הרשום, חיפה, שער פלמר 1

הודעה

ניתנת בזה הודעה כי:

האסיפה הכללית הרגילה ה־114 במספר של החברה תתקיים ביום ראשון 11/12/88 בשעה 15.00 אחה"צ במשרדי החברה בתל־אביב, רח' לבונטין 1.

סדר היום:

1. אישור המאזן וחשבון רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31.12.87
2. בחירת מועצת המנהלים.
3. שונות.

רשות הבכורה לבעלי מניות למוכ"ז הבוחרים להשתתף באסיפה ניתנת לנושא תעודת ההפקדה על מניות למוכ"ז בבנק שם מתנהלת הפקדתה. לשם כך אפשר להפקיד את המניות למוכ"ז בכל בנק בישראל או במשרד החברה חיפה, שער פלמר 1, לא יאוחר מ־3 ימים לפני תאריך האסיפה הכללית.

ספר המניות ורשימת החברים יהיו סגורים 3 ימים לפני האסיפה.

תל־אביב 28.12.88

בפקודת מועצת המנהלים
ג. משעל, מנהל

אפריקה ישראל להשקעות בע"מ
אפריקה ישראל (1985) מימון בע"מ

הודעה

למחזיקי אגרות החוב מסדרת אגרות חוב, רשומות על שם 1988 – 1992 (סדרה 1) של אפריקה ישראל (1985) מימון בע"מ, אשר הונפקו עפ"י תשקיף מיום 27.3.86 (להלן – "אגרות החוב")

ביום 14.11.88, בעקבות פרעון יזומי של קרן אגרות החוב, וההסכמות הנאמנים, נפדתה המשכנתא אשר היתה רשומה להבטחת פרעון אגרות החוב על זכויות חברת אפריקה ישראל להשקעות בע"מ בחלקה 139 בגוש 6631. שווי יתרת הנכסים המשועבדים הוערך ע"י שמאי (ליום 1.3.88) בסך בשקלים השווה ל־31,910,000 דולר.

יתרת קרן אגרות החוב שבמחזור מסתכמת להיום בסך של 6,697,500 דולר.

הסכום המכסימלי של המס שמכירת יתרת הנכסים המשועבדים היתה מחוייבת בו אילו מומשו במועד ההערכה דלעיל, במצבם כפי שהוערכו ובמחירים התואמים את ההערכות הנ"ל, מסתכם בסך בשקלים השווה ל־10,830,000 דולר.

ת"א, 28 בנובמבר, 1988

קולנוע

■ **תל־אביב**
אסתר: זוות הצחוק 9.50, 7.30, 5.00
אלנבי: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15, 5.45
בית ליסין: בולשוי בעל הביצים הענקיות 23.15
בית־התה: חיים חדשים לאחר הגירושים 9.30, 7.15, 5
גורדון: החגיגה של באבט 9.30, 7.15, 5.00
גת: בוקר טוב וייטנאם 9.45, 7.00, 5.00
דיזנגוף 1: קפה בגדאד 9.30, 7.30, 5.00, 3.00, 1.00, 11.00
דיזנגוף 2: הממזרים 9.50, 7.30, 5, 2, 11
דיזנגוף 3: כפר קטן שלי 7.30, 5, 3, 11.
פקין בלוז 9.50, 5.00, 1.00
דקה ביג 9.35, 7.10
דרייב־אין: שליח למות 9.30, 7.30 סקס 12.00
זמיר: שליח למות 9.30, 7.15, 5
הסינמטק הישראלי: 7.00 מסע הטוחנים – חלק א'
9.30 מסע הטוחנים – חלק ב'
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): מסע לקהירה 9.30, 7.00, 4.15
חן 1: מת להיות 9.55, 7.20, 4.45
חן 2: תקלה מופלאה מס' 2 9.50, 7.30, 5.00
חן 3: כוסית לארתור 9.50, 7.30, 5.00
חן 4: לסניור באהבה 9.50, 7.30, 5, 2, 11 בבוקר
חן 5: פרנטיק 9.50, 7.30, 5.00, 2.00, 11.00 בבוקר
סיילת 1: מלחמה ושלום 7.30, 3.00
סיילת 2: U2 9.30, 7.15, 5.00
סיילת 3: ניקי וג'ינו 9.30, 7.15, 5.00
לב 1: יום שני סוער 10.00, 8.00, 5.00, 2.00
לב 2: החיים הם נהר ארוך ורוגע 10.00, 8.00, 5.00, 2.00
לב 3: באיאורים 9.40, 5.00 בגלל המלחמה ההיא 2.00, 8.00
לב 4: הנסיכה הקסומה 10.00, 8.00, 5.00, 2.00
ליסין: האישה שבינינו 9.30, 7.15, 5.00
מוגרבי: סגור
מוזיאון תל־אביב: קיץ אצל סבא 9.30, 7.15, 4.30
מקסים: משודרים ושושנות 9.30, 7.30
פזין (לשעבר אלנבי): פסים ומכנסיים 9.15, 7.00
פאר: לאהבה בלבד 9.30, 7.30, 5
פריז: אנה 9.30, 7.15, 4.00, 2.00, 12.00; 23.30 ילדה גדולה + שודרים
צפון: טאקר – האיש והחלום 9.30, 7, 4.30
שחף: מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30
תמוז – רמת־אביב: העולם לפי גארפ 9.45, 7.15
תכלת: הקומפרמית 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: פחד במעגל סגור 9.30, 7.15, 5

■ **ירושלים**
אימפריה 1: החגיגה של באבט 9.30, 7.15, 5
אימפריה 2: ליידי איב 9.30, 7.15, 5.00
אימפריה 3: הפתיחה בקרוב
אימפריה 4: הפתיחה בקרוב
אורנה: מת להיות 9.00, 6.45, 4.30
אורגון: בעל השאלה 9.00, 7.00, 4.30
אדר 1: לו היית כאן 9.30, 7.15
אדר 2: טאקר האיש והחלום 9.30, 7.15
אדר 3: הנסיכה הקסומה 9.30, 7.15
אדר 4: ניקי וג'ינו 9.30, 7.15
אדר 5: פרנטיק 9.30, 7.15
אורגיל: בוקר טוב וייטנאם 9.15, 7.00, 4.30
בית אגרון: 6.00 ילדים הורגים לאלוהים; 8.15 ד"ר סטרנגלב; 10.00 החברים של אלכס
בית: מרדף חצות 9.00, 6.45, 4.30
מיטשל: לסניור באהבה 9.00, 7.00
סמדר: ביסל גלאם 9.15, 7.00
עדן: מרוד ברחובות 9.00, 7.00, 4.30
רון: ביג 9.00, 7.00, 4.30
תיאטרון ירושלים: בגלל המלחמה ההיא 9.30, 7.00
קפה בגדאד 9.30, 7.00

■ **חיפה**
אורה: הנסיכה הקסומה 9.15, 7.00, 4.30
אורלי: קפה בגדאד 9.15, 7.00
ארמון: סגור
גלריה: מגלה את אפריקה 5.15; ליידי איב 7.15; האשה של חיי 9.30
חן: זוות הצחוק 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 1: הלהקה U2 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 2: פקין בלוז 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 3: שליח למות 9.15, 7.00, 4.30
פאר: מת להיות 9.15, 6.45, 4.15
קריגאורה: צל המזוז 9.15, 7.00, 4.30
רון: חיים חדשים לאחר הגירושים 9.15, 7.00, 4.30
רב־גת 1: ביג 9.15, 7.00, 4.30
רב־גת 2: יום שני סוער 9.15, 7.00, 4.30
רב אור 1: מרדף חצות 9.15, 6.45, 4.15
רב אור 2: בוקר טוב וייטנאם 9.15, 6.45, 4.15
רב אור 3: שם המשחק 9.15, 6.45, 4.20

■ **קריות חיפה**
ספיר: מת להיות 9.15, 7.00
סביון: בוקר טוב וייטנאם 9.15, 6.45
אורדות: מעריצה צמודה 9.15, 7.00
בית העם: מעריצה צמודה 9.15
היובל: שליח למות 9.15
ניצן: התיק מבוקש 9.15, 7.00

■ **אשדוד**
אשדור: ללא מעצורים 9.30, 7.00
צמרת: שם המשחק 9.30, 7.15

■ **אשקלון**
אגמון: מגלה את אפריקה 9.30, 7.50

מאור: פרסידיו 9.30, 7.30
רוזל: ביג 9.30, 7.30

■ **באר־שבע**
קרן: תשעים בדרך 9.30, 7.15

■ **הרצליה ■ רמת השרון**
דוד: החגיגה של באבט 9.30, 7.15
היכל: חקירה בלוס־אנג'לס 9.30, 7.15
כוכב דניאל: החיים הם נהר ארוך ורוגע 9.30, 7.15
כוכב: תקוה ותהילה 7.15, תשוקה באפריקה 9.35
תפארת: בעל השאלה 9.15, 7.15

■ **עפולה**
מגדלור: אהבנו כל כך 9.00
היכל התרבות: היידי בת ההרים 4.30

■ **חולון ■ בת־ים**
ארמון: פעמיים אשתי 9.40, 7.15
עצמאות: פולטרגייסט 3 9.30, 7.15, 5.00
סביל: פעמיים אשתי 9.30, 7.15
אורנים: המשימה מיאמי 9.30, 7.00

מתנ"ס קרית שרת: המפלא 4.00
סמדר: מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30
רינה: כוסית לארתור 9.30, 7.15

■ **חדרה**
חדרה: מת להיות 9.15, 7.00

■ **כפר־סבא ■ רעננה**
עתל: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.30, 6.15
חן: צבעים 9.15, 7.00
אורות: סגור

■ **לוד ■ רמלה**
אורלי: סגור
ארזה: ללא מעצורים 9.30, 7.30
עת דזה: פרנטיק 9.15, 7.15

■ **נהריה ■ עכו**
דוד: סגור
רון: החבר של החברה שלי 9.15, 7.00
היכל התרבות: כוסית לארתור 9.15, 7.00

■ **נתניה**
אסתר: מת להיות 9.30, 7.15, 5
דורי: הקיסר האחרון 9.30, 6.30
סמדריה: בוקר טוב וייטנאם 9.30, 7.15, 5.00
שרון: שם המשחק 9.15, 7.00, 5.00

■ **פתח־תקוה**
היכל 1: מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30
היכל 2: חיים חדשים לאחר הגירושים 9.30, 7.15, 5.00
היכל 3: תינוקת בדרכה 9.30, 7.15, 5.00
שלום: ביג 9.30, 7.30

■ **ראשל"צ ■ רחובות**
בית העם: ביג 9.15, 7.15
הוד: עיניים שחורות 9.15, 7.00
חן: ביג 9.15, 7.15
ג.ג. רון 1:
ג.ג. רון 2: פרסידיו 9.30, 7.15, 5
ג.ג. רון 3: ביג 9.30, 7.15, 5
נטעם: צבעים 9.30, 7.15
ראשון: מכבש מרולת 9.30, 7.00

■ **קרית אונו**
מגדלים: 4.30 קרן וחברות הקסמים; 9.15, 7.00 פרנטיק

■ **קרית שמונה**
שחר: צבעים 9.00, 7.00

■ **רמת־גן וגבעתיים**
אלמוג: מת להיות 9.45, 7.15, 5.00
ארמון: סגור
ליליה: החגיגה של באבט 9.30, 7.15
דורון: שליח למות 9.30, 7.15, 5.00
רב־חן 1: בוקר טוב וייטנאם 9.50, 7.30, 5.00
רב־חן 2: עיניים שחורות 9.55, 7.30, 4.45
רב־חן 3: מעריצה צמודה 9.50, 7.30
רב־חן 4: תשוקה באפריקה 9.50, 7.30, 5.00
שבזה: כוסית לארתור 9.30, 7.15